

-
-
-

Ochrana duševního vlastnictví

Metodika II

-
-

Ochrana duševního vlastnictví

Metodika
II

Metodika byla zpracována v rámci projektu „Efektivní transfer znalostí a poznatků z výzkumu a vývoje do praxe a jejich následné využití (EF-TRANS)“, který je jedním z Individuálních projektů národních řešených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Zpracoval:
Autorský kolektiv Holec, Zuska a partneři

Na zpracování této metodiky se jako expert podílela:
Hana Dušková

Při tvorbě metodiky byly s laskavým svolením Higher Education Funding Council for England využity podklady HEFCE Guidance on Related Companies for Higher Education Institutions (2005/48).

Metodika není závazným předpisem. Jedná se pouze o nabídnutý nástroj, který by měl výzkumným organizacím pomoci při využití výsledků výzkumu a vývoje v praxi. Metodika vychází ze znění právních předpisů platných v době jejího zpracování.

Anotace

Smyslem této Metodiky II – Ochrana duševního vlastnictví je poskytnout základní informace o problematice tvorby jednotlivých předmětů duševního vlastnictví, jejich formálně právní ochraně a využívání, a to především z hlediska právních aspektů této problematiky (dále jen „Metodika“). Metodika by měla sloužit jako základní informace a prvotní orientace v dané problematice. Vzhledem k různorodosti oblastí lidské činnosti, v níž jsou zapojeny instituce, pro které by tato Metodika měla být určena, obsahuje zastřešující obecný pohled a základní rozbor ve spojení s příslušnou použitelnou metodou. Podrobnější rozbor a zvláštnosti jednotlivých oblastí by měly být konzultovány s příslušnými odborníky působícími uvnitř těchto institucí a / nebo externími odborníky, zejména pracovníky / odborníky specializujícími se na danou oblast (advokáti, patentoví zástupci). S ohledem na povahu Metodiky je patrné, že není a nemůže být návodem, nicméně je postačující pro základní praktickou orientaci v problematice.

Pro snadnější práci jsou všechny metodiky provázány třemi různými typy odkazů:

odkazy v rámci dokumentu:

při kliknutí na odkaz budete přesměrováni na příslušnou stranu, kde se cíl nachází;

pro návrat zpět na místo, odkud jste se na cílovou stranu dostali, využijte klávesovou zkratku „Alt+levá šipka“, kterou podporuje většina nástrojů pro čtení PDF (např.: Adobe Reader);

křížové odkazy mezi jednotlivými metodikami:

při kliknutí na tento odkaz se vám otevře v novém okně prohlížeče příslušná metodika;

hyperlinky na externí URL:

při kliknutí na hyperlink se vám zobrazí ve vašem výchozím internetovém prohlížeči požadovaná URL; v případě, že se tak nestane, je pravděpodobnou příčinou neplatnost dané URL; jelikož je internet dynamické médium, autoři mohou zaručit funkčnost všech hyperlinků pouze v době vydání daného dokumentu.

Struktura předkládané Metodiky

Metodika sestává z následujících částí:

Část A – Metodika postupu tvorby a ochrany duševního vlastnictví

Tato část poskytuje základní orientaci v procesu tvorby a ochrany duševního vlastnictví a lze jí tak považovat za obecnou část celé Metodiky. Vnitřně je členěna do pěti základních oddílů:

Oddíl I. Smysl tvorby a ochrany duševního vlastnictví

Oddíl II. Postup při zajištění ochrany duševního vlastnictví

Oddíl III. Nakládání s chráněnými předměty průmyslového vlastnictví

Oddíl IV. Monitoring a prevence porušování práv

Oddíl V. Management práv duševního vlastnictví

Tato část Metodiky je koncipována v určité míře obecnosti s tím, že v detailech odkazuje na relevantní další části Metodiky nebo její přílohy. Pokud je některá tématika předmětem zpracování jiných metodik nebo analýz vypracovaných v rámci projektu EF-TRANS, tato Metodika na ně v příslušné pasáži odkazuje.

Část B – Modelové případy

V této části Metodiky jsou popsány tři modelové případy týkající se zajištění ochrany duševního vlastnictví, a to:

Modelový případ 1 – ochrana duševního vlastnictví v rámci vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec

Modelový případ 2 – ochrana duševního vlastnictví při řešení zlepšovacího návrhu

Modelový případ 3 – ochrana duševního vlastnictví – autorská díla, díla vytvořená na objednávku, školní díla

Část C – Přílohy:

Příloha č. 1 – Základní pojmy

Tato příloha obsahuje vysvětlení základních pojmů problematiky duševního vlastnictví v širším smyslu.

Příloha č. 2 – Rešerše

Tato příloha blíže specifikuje (i) postup ve fázi tzv. rešerše a (ii) její účel.

Příloha č. 3 – Vlastnictví k předmětům řešení a společný výzkum a vývoj s výrobní sférou

Tato příloha obsahuje podrobnější analýzu problematiky vlastnictví k předmětům duševního vlastnictví v souvislostech s problematikou společného výzkumu a vývoje s výrobní sférou.

Příloha č. 4 – Právní ochrana – ČR

Tato příloha obsahuje přehled právních prostředků ochrany duševního vlastnictví v prostředí právního řádu ČR.

Příloha č. 5 – Právní ochrana – zahraničí

Tato příloha obsahuje přehled právních prostředků ochrany duševního vlastnictví v zahraničí.

Příloha č. 6 – Poplatky

Tato příloha přináší přehled poplatků spojených s národním a mezinárodním zajištěním ochrany duševního vlastnictví.

Příloha č. 7 – Autorské právo a práva související, (zvláštní) právo k databázi

Tato příloha analyzuje specifickou problematiku práv k duševnímu vlastnictví nad rámec tradiční tzv. průmyslověprávní ochrany, tedy oblast práv autorských a souvisejících.

Příloha č. 8 – Předpisy práva ochrany

Tato příloha obsahuje přehled platných normativních dokumentů z oblasti práva duševního vlastnictví.

Obsah

Anotace	6
Struktura předkládané Metodiky	7

ČÁST A - Metodika postupu tvorby a ochrany duševního vlastnictví

1	Ochrana duševního vlastnictví v rámci inovačního procesu	16
2	Řízení rizik	17
2.1	Potenciální rizika	17
3	Smysl tvorby a ochrany duševního vlastnictví	18
4	Strategie ochrany	19
4.1	Strategie ochrany na úrovni zaměstnavatel – zaměstnanec	20
5	Struktura metodiky postupu ochrany duševního vlastnictví	21
	Východí situace: Nová myšlenka s komerčním potenciálem	22
5.1	Krok 1 Rešerše	22
5.2	Krok 2 Právní ochrana	23
5.2.1	Řízení o udělení právní ochrany	23
5.2.2	Ochrana výsledků tvůrčí činnosti bez průmyslově právní ochrany (utajení / nezveřejnění)	28
5.3	Krok 3 Sporná řízení	29
5.4	Krok 4 Nakládání s chráněnými předměty průmyslového vlastnictví	30
5.4.1	Principy nakládání s právy	30
5.4.2	Licence a převody práv	30
5.4.3	Motivace	30
5.4.4	Ekonomické aspekty nakládání s předměty průmyslového vlastnictví (výnos, zisk a oceňování průmyslového vlastnictví)	31
5.5	Krok 5 Monitoring a řešení porušování práv třetími osobami	32
5.5.1	Monitoring	32
5.5.2	Zjišťování porušování práv k průmyslovému vlastnictví a autorskému právu	32
5.6	Krok 6 Uplatňování práv	32
5.6.1	Soukromoprávní ochrana	32
5.6.2	Veřejnoprávní ochrana	33
5.6.3	Boj proti padělkům a nedovoleným napodobeninám / ochrana prostřednictvím spotřebitelského práva	33
5.6.4	Mimosoudní možnosti uplatnění práv z duševního vlastnictví	34
6	Management práv duševního vlastnictví	35
6.1	Zainteresané složky VŠ / v.v.i.	36
6.1.1	Vysoké školy („VŠ“)	36
6.1.2	Veřejné výzkumné instituce („v.v.i.“)	37
7	Prameny – použitá literatura a informační zdroje	38

ČÁST B - Modelové případy

1	Modelový případ – Ochrana práv duševního vlastnictví v rámci vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec	45
1.1	Povinnosti zaměstnanců	45
1.2	Ochrana obchodního tajemství	47
1.2.1	Předmět ochrany	47
1.2.2	Utajení	47
1.3	Nakládání s předměty průmyslového vlastnictví	48
1.3.1	Informační povinnost	48
1.3.2	Řízení o nabídce	49
1.3.3	Uplatnění práva	50
1.4	Zlepšovací návrhy	52
2	Modelový případ 2 – Postavení zlepšovatele	53
3	Modelový případ 3	54
3.1	Autorská díla, díla vytvořená na objednávku, školní díla	54

ČÁST C - PŘÍLOHA Č. 1 - Základní pojmy

1	Nehmotné statky	58
2	Duševní vlastnictví, průmyslové vlastnictví	60
3	Ochrana technických řešení	61
3.1	Vynálezy	61
3.2	Dodatková ochranná osvědčení	62
3.3	Biotechnologické vynálezy	63
3.4	Užitné vzory	63
3.5	Průmyslové vzory	64
3.6	Topografie polovodičových výrobků	64
4	Předměty příbuzné technickým řešením	65
4.1	Zlepšovací návrhy	65
4.2	Odrůdy rostlin, plemena zvířat	66
5	Ochrana práv na označení / Práva „obchodně využitelná“	67
5.1	Ochranné známky	67
5.2	Označení původu a zeměpisná označení	68
5.3	Ochrana názvu	68
5.4	Původce	69
5.5	Spolupůvodce	69
6	Autorské právo	70
6.1	Práva autora k jeho dílu	70
6.2	Práva související s právem autorským	71
6.3	Právo pořizovatele k jím pořízené databázi	71
6.4	Autor	72
6.5	Spoluautor	72

7	Další základní pojmy související s duševním vlastnictvím	73
7.1	Obchodní tajemství	73
7.2	Know-how	74
7.3	Důvěrné informace	74
7.4	Dobrá pověst právnických osob	75
7.5	Všeobecná práva osobnostní	75
7.6	Osobní údaje	76
7.7	Poznatek	76
7.8	Licenční smlouva	77
7.9	Vědecké objevy	77
7.10	Nekalá soutěž	78
8	Podniková / zaměstnanecká řešení u průmyslových práv	79
8.1	Podnikový vynález	79
8.2	Podnikový užitečný vzor	80
8.3	Zaměstnanecký průmyslový vzor	80
8.4	„Zaměstnanecká“ topografie polovodičového výrobku	81
9	Zaměstnanecká a obdobná díla podle autorského zákona	82
9.1	Zaměstnanecké dílo	82
9.2	Školní dílo	83
9.3	Dílo vytvořené na objednávku a soutěžní dílo	83

ČÁST C - PŘÍLOHA 2 - Rešerše

1	Druhy rešerší z hlediska účelu	86
2	Rešerše ochranných známek	87
3	Patentová literatura	87

ČÁST C - PŘÍLOHA Č. 3 - Vlastnictví k předmětům řešení a společný výzkum a vývoj s výrobní sférou

1	Vlastnictví k předmětům řešení	90
1.1	VŠ / v.v.i. a třetí osoby	90
1.1.1	Obecná pravidla	90
1.1.2	Podpora při řešení	90
1.2	Programy Evropské unie na podporu VaVaI	91
1.3	Obecné	92
2	Ochrana duševního vlastnictví vzniklého na VŠ / v.v.i.	93
2.1	Ochrana duševního vlastnictví při společném výzkumu a vývoji s výrobní sférou / komerčními subjekty	93
2.2	Ochrana duševního vlastnictví při výzkumu a vývoji financovanému z veřejných finančních zdrojů (granty, hospodářské programy, Rámcové programy EC)	94
3	Zákon č. 130/2002 Sb.	96
3.1	Právní kontext ZPVV	96
3.2	Jednotlivá relevantní ustanovení ZPVV	98
3.2.1	Ust. § 2 odst. 1 písm. k), které definuje pojem „výsledek“	98
3.2.2	Ust. § 2 odst. 1 písm. c), které definuje pojem „příjemce“	98
3.2.3	Ust. § 15 a 16 upravující práva k výsledkům a jejich využití	98
3.2.4	Interpretační obtíže	99
3.2.5	Smlouva o využití výsledků	99

ČÁST C – PŘÍLOHA Č. 4 – Právní ochrana – ČR

1	Průmyslově právní ochrana	102
1.1	Vynálezy	102
1.1.1	Podmínky patentovatelnosti vynálezů	103
1.1.2	Rozsah a účinek patentu, doba platnosti	104
1.1.3	Omezení účinků patentu	105
1.1.3.1	Předchozí uživatel	105
1.1.3.2	Individuální výroba léků	105
1.1.3.3	Činnost prováděná pro neobchodní účely	105
1.1.3.4	Experimentální účely	105
1.1.3.5	Mezinárodní smlouva	105
1.1.4	Využívání vynálezu	105
1.1.4.1	Přímé a nepřímé využívání vynálezu	105
1.1.5	Vyčerpání práv	106
1.1.6	Řízení o udělení patentu/příhláše vynálezu	106
1.2	Dodatková ochranná osvědčení	108
1.3	Biotechnologické vynálezy	109
1.4	Užitné vzory	109
1.4.1	Registrační řízení o užitném vzoru / přihlášce užitného vzoru	110
1.4.2	Rozdíl mezi vynálezem a užitným vzorem	111
	Hlavní rozdíly	111
	Patent nebo užitný vzor	111
1.5	Topografie polovodičových výrobků	112
1.6	Průmyslové vzory	112
1.6.1	Řízení o přihlášce průmyslového vzoru	112
1.6.2	Účinky zapsaného průmyslového vzoru	113
1.7	Ochranná známka	114
1.7.1	Vymezení pojmu, zápisná způsobilost	114
1.7.2	Zápisné řízení	114
1.7.3	Práva z ochranné známky	114
1.7.4	Omezení účinků	115
1.8	Označení původu a zeměpisná označení	116
1.8.1	Označením původu	116
1.8.2	Zeměpisným označením	116
1.9	Odrůdy rostlin	117
2	Ochrana výsledků tvůrčí činnosti – bez průmyslově právní ochrany	118
2.1	Neexistence vztahu k průmyslovým právům	118
2.2	Uvnitř VŠ / v.v.i. – utajení	119
2.3	Kvalifikované zveřejnění	119

ČÁST C – PŘÍLOHA Č. 5 – Právní ochrana v zahraničí

1	Mezinárodní systémy průmyslově právní ochrany / ochrana v zahraničí	122
1.1	Vynálezy	123
1.1.1	Národní cestou	123
1.1.2	Evropský patent	123
1.1.3	Mezinárodní přihláška - PCT	124
1.2	Užitné vzory	125
1.3	Průmyslové vzory	126
1.3.1	Národní cesta	126
1.3.2	Evropská unie	126
1.3.3	Mezinárodní zápis průmyslového vzoru – Haagský systém	126
2	Označení původu / Zeměpisná označení	128
2.1.1	Mezinárodní zápis – mezinárodní smlouvy	128
2.1.2	Evropská unie	128
2.2	Ochranné známky	128
2.2.1	Národní cesta	128
2.2.2	Madridský systém	128
2.2.3	Ochranná známka Společenství	129

ČÁST C – PŘÍLOHA Č. 6 – Poplatky

1	Obecně	134
2	Vynálezy	135
2.1	Národní	135
2.2	Evropský patent	136
2.3	PCT – Mezinárodní přihláška	136
3	Užití vzory	137
4	Průmyslové vzory	138
4.1	Národní	138
4.2	Průmyslový vzor Společenství	139
5	Ochranné známky	140
5.1	Národní	140
5.2	Ochranná známka Společenství	141
5.3	Mezinárodní ochranné známky	141

ČÁST C – PŘÍLOHA Č. 7 – Autorské právo a práva související, (zvláštní) právo k databázi

1	Autorské dílo	144
1.1	Vznik autorského práva	145
1.2	Rozsah ochrany	145
1.3	Autor díla	146
1.4	Osobnostní práva	146
1.5	Majetková práva	147
1.6	Jiná majetková práva	147
1.6.1	Trvání majetkových práv	147
1.7	Výjimky a omezení autorského práva	149
1.8	Díla se zvláštním právním režimem	150
1.9	Práva související s právem autorským	151
1.10	Zvláštní právo pořizovatele databáze	153
1.11	Autorská práva v akademické a výzkumné praxi	153
1.11.1	Autorskoprávní vztahy mezi vydavatelem a autorem při vydávání a zpřístupňování děl	153
1.12	Ochrana autorů bakalářských, diplomových a jim podobných prací	155

ČÁST C – PŘÍLOHA Č. 8 – Předpisy práva ochrany

1	Česká legislativa	160
1.1	Průmyslová práva	160
1.2	Autorské právo a práva související	161
1.3	Ostatní	161
2	Mezinárodní právo duševního vlastnictví	162
3	Přehled práva duševního vlastnictví Evropských společenství	165

ČÁST A

- Metodika postupu tvorby a ochrany duševního vlastnictví
-
-
-

1

Ochrana duševního vlastnictví v rámci inovačního procesu

Na základě a v kontextu daných rozhodujících faktorů - politické, ekonomické, právní a technické - jsou vytvářeny a rozvíjeny základy inovačního podnikání (inovací). Základní principy ochrany duševního vlastnictví vychází zejména z principu tzv. technologických inovací, což lze chápat jako kontinuální interaktivní proces skládající se z těchto fází:

formulace nové myšlenky / koncept;

výzkum a vývoj včetně vytyčení účelu a rozsahu rešerše, ověření splnění podmínek právní ochrany, možnost komercializace vzhledem k potřebám trhu, předpokládané výdaje na právní ochranu a předpokládané příjmy z komercializace;

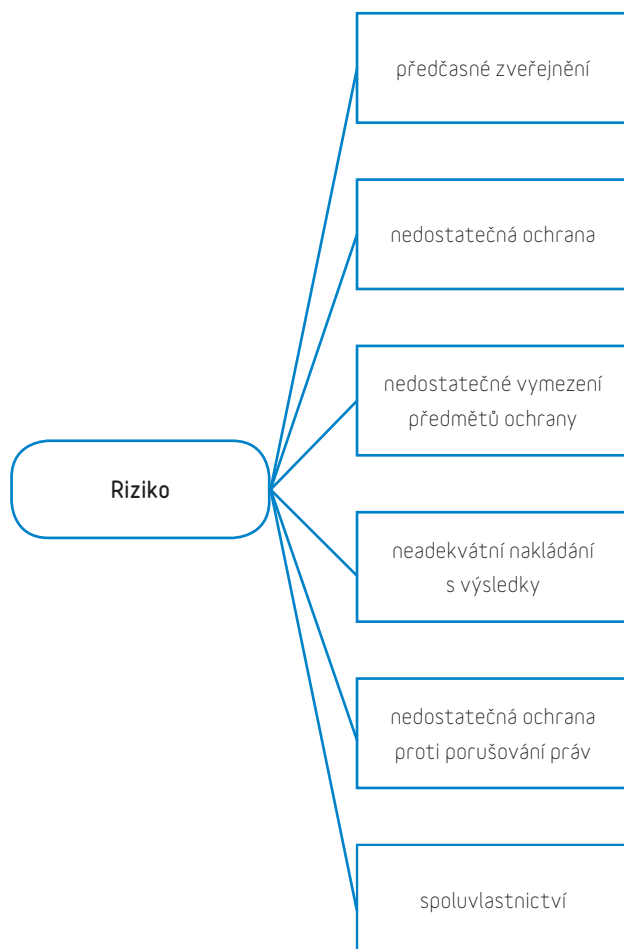
zavedení nových nebo zlepšených výsledků na trhu.

2 Řízení rizik

Oblast duševního vlastnictví – jeho tvorby, ochrany a využití je průřezem několika oborů lidské činnosti – tvůrčí, technické i právní, kdy v podstatě nelze stanovit jednotný model obecně platný pro jednotlivé předměty této oblasti. Rozhodnutí, jaký typ ochrany zvolit v oblasti ochrany práva průmyslového, nemusí být vždy jednoduché a závislé na řadě faktorů (čas, požadované regionální pokrytí, náklady). Je proto vhodné a účelné konkrétní případy konzultovat s odborníky působícími v této oblasti – advokáti, patentoví zástupci, ekonomičtí a finanční poradci.

2.1 Potenciální rizika

Jako potenciální rizika v této oblasti lze zejména spatřovat předčasné zveřejnění výsledků tvůrčí činnosti, jejich nedostatečnou ochranu (ať již formálními nebo neformálními prostředky), respektive nedostačené vymezení předmětu ochrany. Dále je možno sem zařadit neadekvátní nakládání s výsledky včetně komercializace a v neposlední řadě i nedostatečnou ochranu proti porušování práv k předmětům ochrany a vymahatelnost práv. Pozornost by měla být věnována i otázkám spoluvlastnictví a vzájemnému vymezení práv a povinností spoluvlastníků.

3

Smysl tvorby a ochrany duševního vlastnictví

Smyslem tvorby a ochrany duševního vlastnictví je zejména:

zvýšení pravděpodobnosti zabezpečení návratu investic (lidského a materiálního potenciálu) a získání užitku z výsledků duševní činnosti;

získání užitku z výsledků duševní činnosti v další činnosti, získání konkurenční výhody na základě právního monopolu (výhradního přístupu/užívání výsledků ze strany tvůrce nebo jiné osoby) pro nakládání s duševním vlastnictvím;

zabezpečení snadnější komercializace výsledků duševního vlastnictví formou jeho využití na vlastní inovační procesy a prodej výsledků duševního vlastnictví nebo poskytování licencí k využití jiným osobám - komercializace;

ochrana před neoprávněným prospěchem cizích osob z těchto výsledků (ochrana proti nekalé soutěži);

ochrana před rizikem nedovolené veřejné podpory ve smyslu čl. 107 SFEU.

4

Strategie ochrany

Ochrana duševního, resp. průmyslového vlastnictví by měla být nedílnou součástí dlouhodobé strategie. K dosažení kvalitní ochrany předmětů průmyslového vlastnictví je třeba mít znalosti z oblasti technické, právní a obchodní, při rozhodovacím procesu zohlednit mnoho otázek, zejména:

jaké osoby se zabývají daným oborem;

jaký lze očekávat **směr vývoje** v oboru;

jaká **řešení** jsou chráněna a v jakém **teritoriu**;

kdy bude **končit** jejich ochrana;

jaké jsou možnosti chráněné řešení **obejít** (s jakými možnými dopady na straně porušovatele);

zda se zaměřit **na vlastní výzkum nebo koupit licenci**;

jaká **teritoria jsou volná** a zda je na nich **místo pro naše výrobky**;

zda je dané řešení schopné **průmyslově právní ochrany**, a jakou formou;

kde a zda vůbec řešení **chránit**; a pod.

4.1

Strategie ochrany na úrovni zaměstnavatel – zaměstnanec

V souvislosti s uplatněním a ochranou práv duševního vlastnictví vznikajícího v souvislosti s činností vysokých škol / veřejných výzkumných institucí („VŠ / v.v.i.“) jako zaměstnavatelů tvůrců předmětů duševního vlastnictví je nezbytné vytýčit strategii ochrany práv k duševnímu / průmyslovému vlastnictví vůči jeho tvůrcům (zaměstnancům), zejména práva a povinnosti v oblastech:

evidence;
pravidel a forem ochrany;
mlčenlivosti;
informační povinnosti o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví včetně řízení o nabídce předmětu práv duševního vlastnictví;
uplatnění práva k předmětu duševního vlastnictví;
hodnocení využití předmětu duševního vlastnictví; atd.

Jedná se o vztahy mezi fyzickými osobami v pracovním poměru nebo jiném pracovněprávním vztahu, členském či služebním poměru k VŠ / v.v.i. (např. hostující profesor či odborný asistent), (dále jen jako „zaměstnanec“ nebo „zaměstnanci“).

Pozornost je nutné věnovat i vztahům vůči studentům v jakémkoliv studijním programu (ve vztahu k duševnímu vlastnictví vytvořenému v procesu výuky a za hmotné podpory VŠ / v.v.i.), (dále jen jako „student“ nebo „studenti“).

V rámci strategie ochrany práv duševního vlastnictví ve vztahu k zaměstnancům a studentům je třeba zajistit dodržování zejména následujících povinností:

povinnost chránit veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele, jakož i práva s ním spojená;
povinnost zdržet se jakéhokoli jednání, které by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k jeho duševnímu vlastnictví;
povinnost dbát, aby veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele bylo využíváno pouze pro potřebu zaměstnavatele nebo v jeho oprávněném zájmu;
povinnost dbát, aby při plnění úkolů zaměstnanci a studenty nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob;

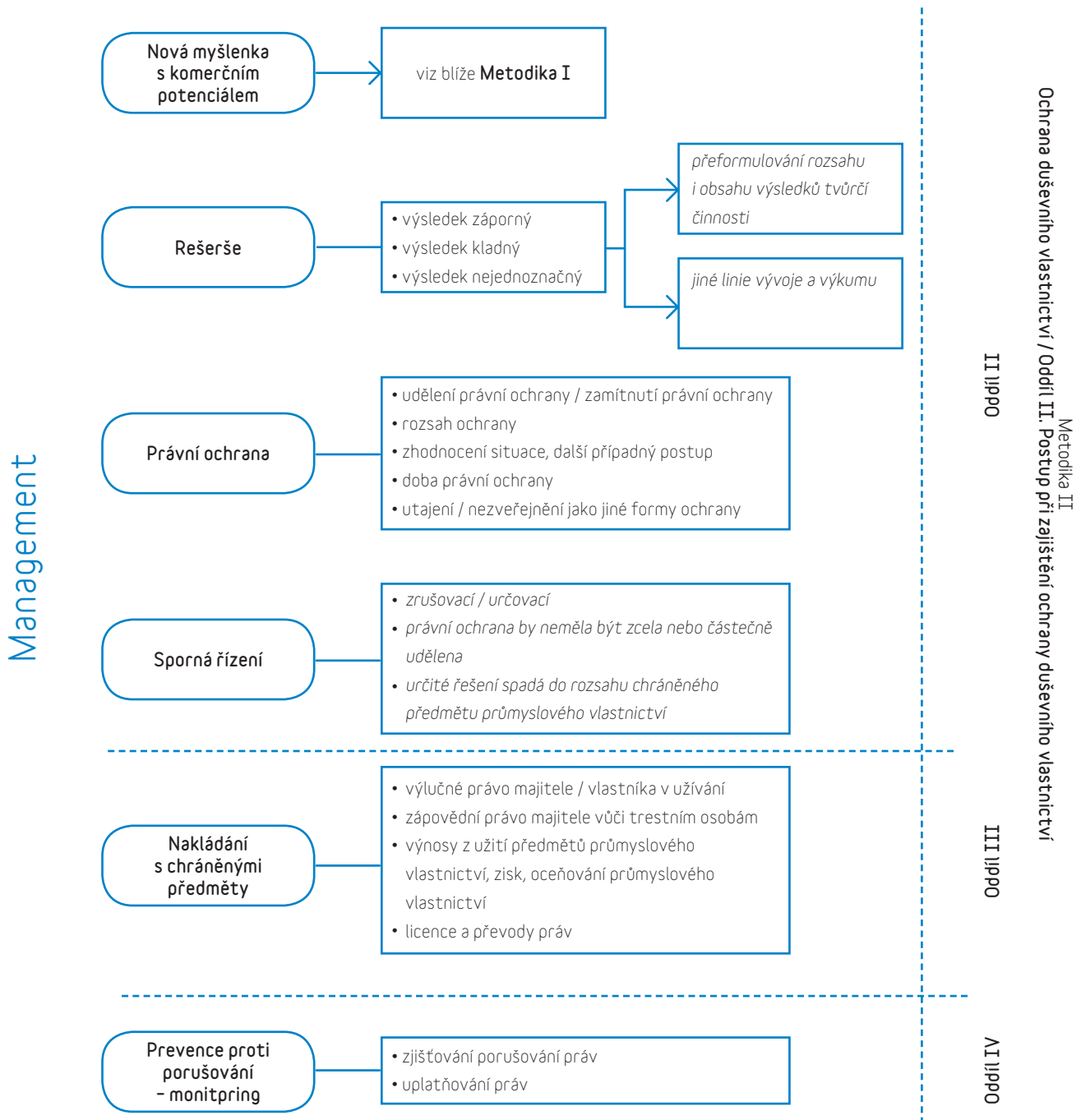
povinnost, aby při zveřejňování výsledků výzkumu nebo vývoje bylo postupováno tak, aby nebyl ohrožen potenciální zájem zaměstnavatele na právní ochranu předmětu duševního vlastnictví.

Na druhou stranu by strategie měla zahrnout i zajištění povinnosti zaměstnavatele chránit a respektovat veškerá osobnostní a majetková práva k duševnímu vlastnictví, která mohou v souvislosti s plněním pracovních povinností jeho zaměstnancům a studentům vzniknout.

5

Struktura metodiky postupu ochrany duševního vlastnictví

V následujících kapitolách jsou z právního a faktického hlediska popsány základní kroky, kterými VŠ nebo v.v.i zajistí splnění svých povinností v oblasti ochrany duševního vlastnictví.

Výchozí situace: Nová myšlenka s komerčním potenciálem

V rámci činnosti VŠ a v.v.i. vzniká celá řada nových poznatků, přičemž některé z nich se stanou předmětem komercializace. Proces od identifikace poznatku s možným komerčním potenciálem až do konstatování komerčního potenciálu a rozhodnutí o komercializaci poznatku popisuje detailně speciální metodika vypracovaná v rámci projektu EF-TRANS věnovaná procesu a institucionálnímu zajištění komercializace poznatků (Metodika I).

5.1 Krok 1: Rešerše

Rešerše je prvním nezbytným krokem procesu zajištění právní ochrany myšlenky s komerčním potenciálem („řešení“). V procesu komercializace je provádění rešerše kontinuálním procesem, počínající prakticky již v prvotních fázích procesu formulace nové myšlenky; z tohoto důvodu se velmi často prolíná s ostatními fázemi procesu komercializace včetně kroků předcházejících konstatování komerčního potenciálu. Etapa rešerše je typickým krokem, ve kterém se výzkumná organizace prakticky neobejde bez externího poradce – zkušené osoby v této oblasti (rešeršér).

V rámci provádění rešerše by v žádném případě nemělo dojít ke zveřejnění/úniku informací o uvažovaném řešení; je proto nutností, aby osoba provádějící rešerši byla vázána mlčenlivostí.

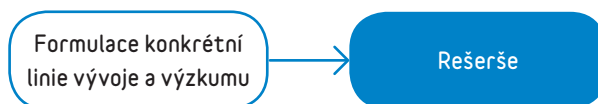
Hlavním smyslem rešerše je zjištění:

zda a v jaké míře je uvažované řešení již případně chráněno ve prospěch jiného subjektu;

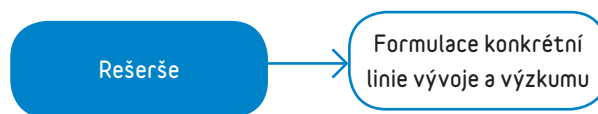
zda je uvažované řešení způsobilé právní ochrany, a jakými formami.

Alternativním smyslem rešerše může být i zjištění prostoru pro vytváření poznatků, tj. že je nejdříve provedena rešerše a na základě jejího výsledku a vyhodnocení dojde k formulaci konkrétní linie vývoje a výzkumu. Popřípadě dochází k paralelnímu provádění obou zde uvedených činností ve vzájemné interakci.

Modelový postup:

Alternativní postup:

Možné výsledky rešerše:

výsledek rešerše je „záporný“, tj. nebylo zjištěno, že by řešení bylo předmětem ochrany ve prospěch třetí osoby a dané řešení je způsobilé právní ochrany; v takovém případě bude následovat formulace rozsahu i obsahu výsledku řešení, jež má být předmětem právní ochrany;

výsledek rešerše je „kladný“ – tj. bylo zjištěno, že předmětné řešení není schopno právní ochrany (z důvodů věcného posouzení nebo z důvodu existence starších práv třetí osoby); v takovém případě bude nutno zvážit zaměření se na jinou linii vývoje a výzkumu, případně ve výzkumu a vývoji v dané oblasti dále nepokračovat;

5.2

Krok 2: Právní ochrana

výsledek rešerše je „nejednoznačný“ (zčásti kladný / záporný); v takovém případě bude doporučeno se podle možností konkrétního případu zaměřit na oblast, která by na základě výsledku rešerše a jeho vyhodnocení umožnila pokračovat a případně rozpracovat linii vývoje a výzkumu a přeformulovat rozsah i obsah řešení, jež má být předmětem právní ochrany.

Proces rešerše je podrobně rozveden v **Části C – Příloze č. 2**

5.2.1 Řízení o udělení právní ochrany

Toto řízení se zahajuje na základě přihlášky se žádostí o udělení právní ochrany. Po formální stránce se jedná o správní řízení před státní institucí (Úřad průmyslového vlastnictví v České republice) autoritativně rozhodující, zda předmět příslušné přihlášky je způsobilý formálně právní ochrany.

Možné výsledky řízení:

rozhodnutí o **udělení právní ochrany** – udělení ochranného dokumentu / zápis do státního rejstříku. Rozsah ochrany je v první řadě dán dokumentem vydaným předmětnou státní institucí u rozhodnutí o jejím udělení;

rozhodnutí o **zamítnutí právní ochrany** – na základě okolností konkrétního případu lze zhodnotit situaci a uvažovat o dalším případném postupu.

I v této fázi se doporučuje spolupráce s odborníkem na průmyslově právní ochranu – patentový zástupce, advokát.

Proces řízení o udělení právní ochrany je podrobněji rozveden v Části C této Metodiky, a to v jejích následujících přílohách:

Část C - Příloha č. 3

Tato příloha obsahuje podrobnější informace o tom:

kdo, kdy a za jakých podmínek se může stát majitelem / vlastníkem práv k předmětům průmyslového vlastnictví (dále jen „vlastník“);

jak řešit jednotlivé případy (včetně případů společného výzkumu a vývoje s výrobní sférou / komerčními subjekty a /nebo financovaných z veřejných finančních zdrojů.

Část C - Příloha č. 4

Tato příloha obsahuje:

blíže podrobnosti o podmínkách, za jakých může být přiznána právní ochrana jednotlivým předmětům průmyslového vlastnictví;

rozběr problematiky doby právní ochrany;

schémata nejčastějších procesů ochrany průmyslového vlastnictví před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR.

Část C - Příloha č. 5

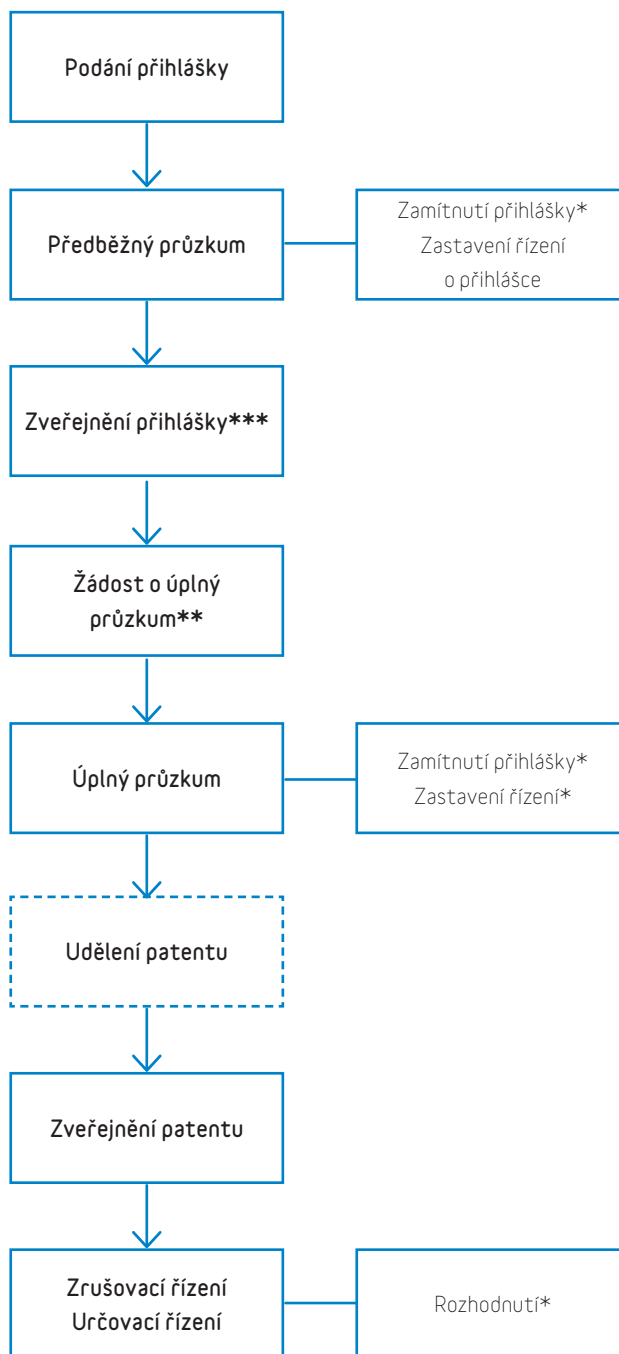
Tato příloha je věnována problematice právní ochrany v zahraničí včetně odkazů na příslušné národní a regionální (nadnárodní) přihlašovací / udělovací / rozhodovací / zápisné úřady (průmyslového vlastnictví) a problematiky doby právní ochrany.

Část C - Příloha č. 6

V této příloze jsou uvedeny nejzákladnější (správní) poplatky, které může být nezbytné uhradit v rámci jednotlivých možných řízení.

5.2.1.1 Schémata nejčastějších procesů ochrany průmyslového vlastnictví před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR

Řízení o přihlášce vynálezu

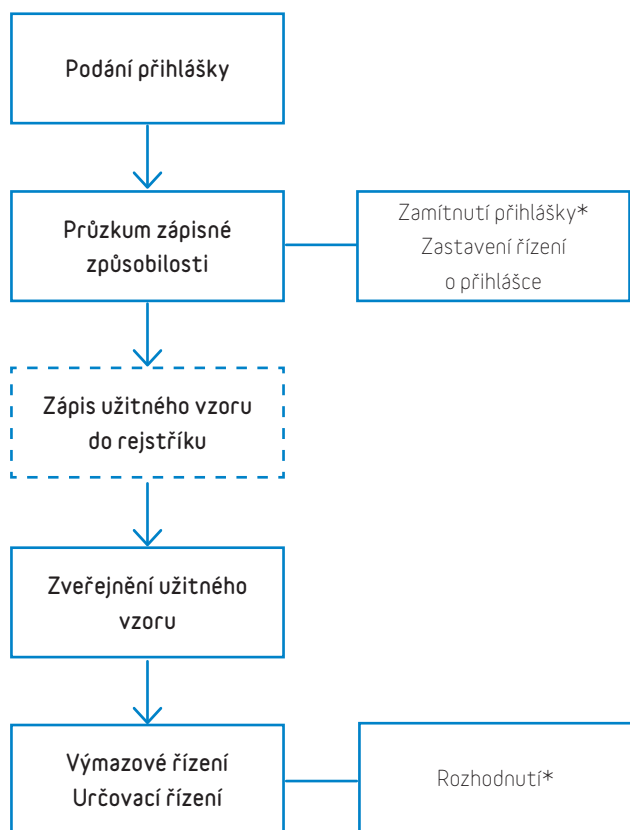

* Možnost podat rozklad

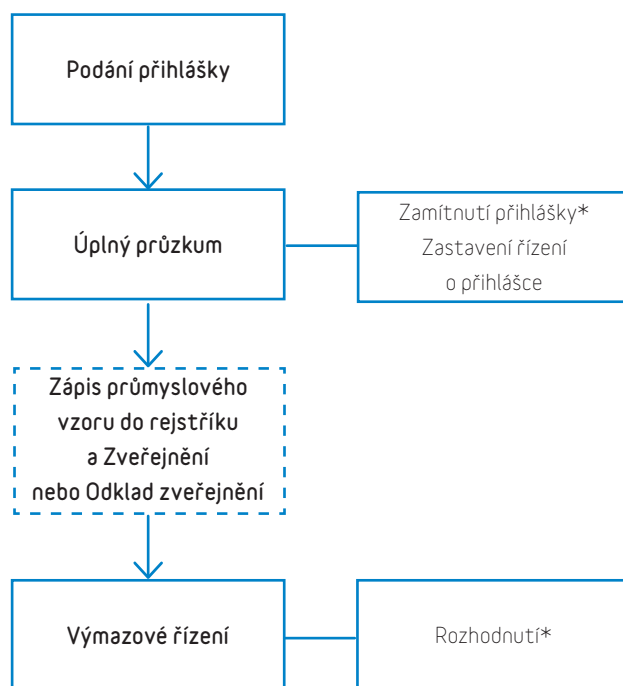
** Lze podat společně s přihláškou a pak kdykoliv do 36 měsíců od podání. Nelze vzít zpět

*** Ke zveřejnění dochází 18 měsíců po podání přihlášky/vzniku práva přednosti

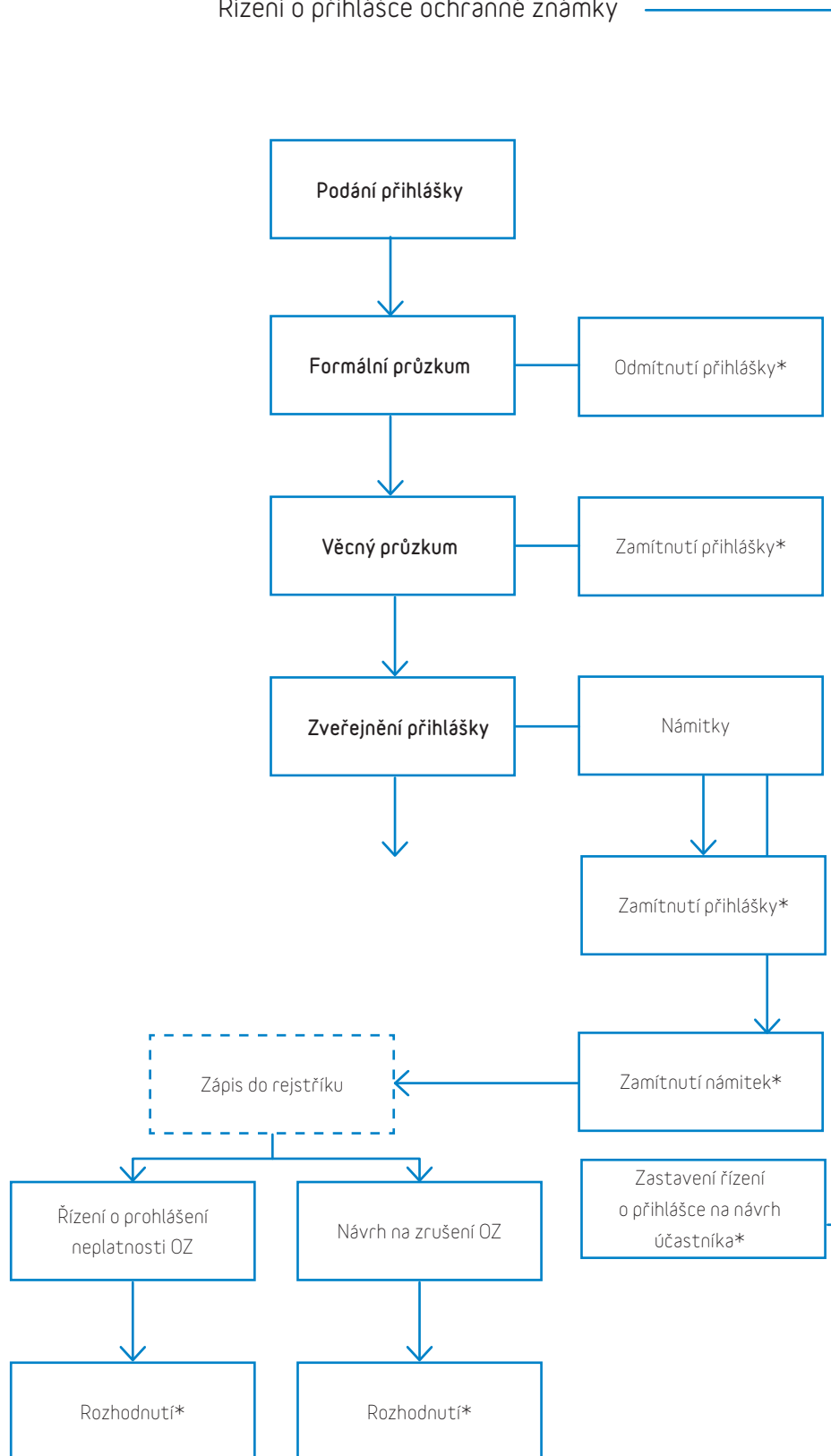
Řízení o přihlášce užitečného vzoru

Řízení o přihlášce průmyslového vzoru

Řízení o přihlášce ochranné známky

*možnost opravného prostředku - rozklad

5.2.1.2 Teritoriální princip - ochrana v zahraničí

Možnostem a základním podmínkám ochrany průmyslových práv v zahraničí je věnována **Část C - Příloha č. 5**.

Teritoriální princip se uplatňuje ve všech aspektech průmyslově právní ochrany, tj. platí i pro tzv. sporná řízení, oblast obrany proti porušování práv, vymahatelnosti práv atd. V téže Příloze jsou uvedeny i odkazy na webové stránky národních a regionálních úřadů (průmyslového vlastnictví), kde lze získat aktuální informace o podmínkách průmyslově právní ochrany na příslušném území a jsou na nich často i údaje o kvalifikovaných zástupcích oprávněných zastupovat zahraniční osoby v řízení o přiznání právní ochrany na daném území.

5.2.1.3 Nejdůležitější přihlašovací a zápisné instituce

Úřad průmyslového vlastnictví

Ústřední orgán státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky, který zejména rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užitné vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu výrobků, dále vykonává činnost podle předpisů o patentových zástupcích a rovněž vede ústřední fond světové patentové literatury. Je podacím místem pro přihlášky, kdy se požaduje a posuzuje a rozhoduje o právní ochraně na území České republiky.

<http://www.upv.cz>

WIPO

Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) je specializovanou agenturou Organizace spojených národů. Mimo jiné je jejím úkolem i mezinárodní ochrana nehmotných statků. WIPO má povahu nejobecnější střešní mezinárodní úmluvy, resp. organizace v oblasti celého rozsahu duševního vlastnictví, i když obecné zásady jeho ochrany jako takové neobsahuje. Je zejména přihlašovacím místem pro mezinárodní přihlášky průmyslových vzorů na základě Haagského systému a pro mezinárodní přihlášky ochranných známek na základě Madridského systému. Dále plní významnou roli u mezinárodních přihlášek podaných podle Smlouvy o patentové spolupráci (PCT), zejména v jejich mezinárodní fázi.

www.wipo.org

EPO

Evropský patentový úřad (EPO) je přihlašovacím a rozhodovacím místem u přihlášek se žádostí o Evropský patent.

<http://www.epo.org>

OHIM

Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu EU (OHIM) je přihlašovacím a rozhodovacím místem u ochranných známek Společenství, o (průmyslových) vzorech Společenství, je registračním pro chráněná označení původu a chráněná zeměpisná označení Společenství.

<http://oami.eu.net>

5.2.2 Ochrana výsledků tvůrčí činnosti bez průmyslově právní ochrany (utajení / nezveřejnění)

Alternativou formální ochrany výsledků, které z nějakého důvodu nejsou průmyslově chráněny (tj. například dosud nejsou chráněny nebo není o jejich ochraně uvažováno nebo se jedná o jiná než průmyslově ochrany způsobilá práva), je také jejich utajení.

Obecným a zásadním pravidlem je zachovávat důvěrný charakter výsledků tvůrčí činnosti - uchovávat je v tajnosti - dokud není zřejmé, zda a jakým způsobem budou chráněny. Ve vztahu k jejím tvůrcům (zaměstnancům a osobám v obdobném vztahu, jakož i třetím osobám (smluvní partneři, zákazníci)) lze využít institutu tzv. dohody o mlčenlivosti / důvěrnosti.

Zejména za uvedených podmínek by se utajování mělo obecně týkat následujících:

vynálezy, užitné vzory a zlepšení;
nákresy, výkresy nástrojů nebo zařízení pro výrobu;
vnější vzhled součástí a komponent, nové postupy zpracování;
nezveřejňovaná označení, budoucí ochranné známky.

5.3

Krok 3: Sporná řízení

Pro zachování hodnoty duševního vlastnictví během činnosti by mělo být utajováno i následující:

zprávy o činnosti;
obchodní tajemství;
seznamy zákazníků, spolupracovníků;
osobní údaje;
marketingové strategie;
potenciální obchodní vztahy;
podnikatelské záměry.

Tato problematika včetně problematiky utajování je blíže rozvedena v **Části C – Příloha č. 4.**

Přiznání / udělení formálně právní ochrany předmětu průmyslového vlastnictví nelze samozřejmě považovat za absolutní, neměnnou skutečnost co do času i předmětu. Vyjdou-li najevo skutečnosti, že tato ochrana nemá či neměla být vůbec udělena, lze požadovat nápravu prostřednictvím příslušného návrhu (na zahájení řízení) u úřadu, který o právní ochraně rozhodl. Za určitých a přesně upravených okolností lze požadovat nápravu i u příslušného soudu.

Zde se sluší zdůraznit, že konečná a pravomocná meritorní (ve věci samé) rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ČR vydaná ve správním řízení mohou být předmětem správní žaloby u Městského soudu v Praze v rámci správního soudnictví podle *zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění*.

Jednotlivé instituty tzv. sporných řízení jsou uvedeny dále v **Části C – Příloha č. 4 a 5.**

5.4

Krok 4: Nakládání s chráněnými předměty průmyslového vlastnictví

V rámci tohoto kroku jsou popsána práva vlastníka spojená s dispozicemi chráněnými předměty průmyslového vlastnictví. Součástí těchto práv je zejména výlučné právo vlastníka využívat chráněný předmět průmyslového vlastnictví jím samotným a / nebo je poskytnout k užívání třetí osobě (licence). Tomu odpovídá záповědní právo vůči třetí osobám, které bez souhlasu vlastníka nesmí užívat chráněný předmět průmyslového vlastnictví.

Pro komercializaci předmětu průmyslového vlastnictví se nabízí především tři hlavní způsoby:

- vlastní výroba či užití předmětu průmyslového vlastnictví a následné obchodování;
- postoupení práv k předmětu průmyslového vlastnictví (převod);
- poskytnutí licence k předmětu průmyslového vlastnictví.

5.4.1 Principy nakládání s právy

Nakládání s právy k předmětům průmyslového vlastnictví se řídí následujícími základními principy:

princip ochrany duševního vlastnictví (tj. povinnost ochrany duševního vlastnictví vzniklého z projektů podporovaných z veřejných prostředků, duševní vlastnictví zůstává výzkumné instituci, ledaže jsou náklady výzkumu plně hrazeny podnikatelským subjektem);

princip tržní – zásada hospodárnosti (tj. spolupráce s dalšími subjekty za tržní ceny, nebo ceny pokrývající náklady s přidáním přiměřeného zisku, uplatňování principů transparentnosti a nenarušování soutěže);

princip diseminace – volné využití a šíření výsledků VaVaI financovaného z veřejných zdrojů; tento princip se uplatní zejména na základě programových dokumentů jednotlivých programů podpory VaVaI (např. 7RP/8RP) a platné legislativy a představuje do jisté míry protiváhu principu ochrany a principu tržního;

princip motivace (participace na výsledcích komercializace na straně fyzické osoby – tvůrce poznatku); viz rozvedení této problematiky dále.

5.4.2 Licence a převody práv

Problematikou licencí a převodů práv se zabývá samostatná metodika – Metodika č. IV.

Problematikou využití práv průmyslového vlastnictví ze strany subjektu typu spin-off (tj. například převod formou vložení do základního kapitálu spin-off subjektu nebo licence udělená spin-off subjektu) se zabývá Metodika č. V.

5.4.3 Motivace

Zásadní pozornost je potřeba věnovat otázce motivace původců poznatků. Stávající systém je převážně založen na právu původce vůči VŠ /v.v.i. na jednorázovou odměnu již v okamžiku uplatnění práva VŠ /v.v.i. na předmět práv průmyslového vlastnictví vůči původci. Takový systém se nejvíce jeví jako správný zejména v těch konkrétních případech, kdy má být poznatek skutečně komercializován.

Pro tyto případy by na úrovni vnitřních předpisů mělo dojít k podrobnější úpravě nároků původce na vyplacení odměny. Stanovení výše a okamžiku vyplacení odměny by mělo být v první řadě závislé na celkovém vyhodnocení předmětného chráněného řešení zejména s přihlédnutím k možnostem komercializace poznatku.

V případě uzavření smlouvy o přijetí nabídky zlepšovacích návrhů a odměně za něj by zaměstnanci příslušela odměna za přijetí, jejíž výše by se úměrně odvíjela od přínosu a stupně nebezpečí nebo nedostatků, které se zlepšovacím návrhem odstraňují v oblasti zlepšení pracovních podmínek, zvýšení bezpečnosti práce, zlepšení životního prostředí a podle počtu ohrožených osob, jichž se zlepšovacích návrh dotýká.

Mělo by být rovněž stanoveno, že v případě zjevného nepoměru mezi odměnou vyplacenou původci za využití a přínosem dosaženým jeho pozdějším využitím nebo jiným uplatněním, by měl mít původce nárok vůči zaměstnavateli na dodatečné vypořádání. Zároveň by měla být stanovena výše zjevného nepoměru (rozdíl mezi odměnou již vyplacenou a odměnou, na kterou by měl původce nárok za nově nastalých okolností), nejlépe v procentech. Přednostně by měla být odměna vyplácena na základě skutečného využití, pravidlem by tak mělo být, že bude vždy odpovídat přínosu dosaženému v daném roce (např. procentem z ceny výrobku krát prodaný počet nebo procento z licenčních poplatků apod.)

Lze rovněž stanovit, že i v případě autorských zaměstnaneckých děl, vyjma počítačových programů, databází a děl kartografických, může autor díla mít vůči zaměstnavateli právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, jestliže se mzda nebo jiná odměna vyplacená autorovi zaměstnavatelem dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu takového díla pro dosažení takového zisku. I v tomto případě by měla být stanovena v procentech výše zjevného nepoměru.

Nejvhodnějším nástrojem pro komplexní úpravu těchto otázek je nepochybně interní předpis VŠ/v.v.i. pro oblast ochrany práv z duševního vlastnictví. V něm by byla zakotvena i pravidla odměňování, kdy lze ponechat určitý prostor pro individuální úpravu smluvní cestou.

5.4.4 Ekonomické aspekty nakládání s předměty průmyslového vlastnictví (výnos, zisk a oceňování průmyslového vlastnictví)

5.4.4.1 Výnos

Výnosy VŠ / v.v.i. při využití předmětů duševního, zejména pak průmyslového vlastnictví při jakémkoliv způsobu komercializace, by měly odpovídat tržní ceně za práva k duševnímu vlastnictví v daném věcném, územním a časovém rozsahu, což znamená získání plného hospodářského užítku z těchto práv. V případě, že z nějakého objektivního důvodu nelze dosáhnout tržní ceny, měl by zisk zahrnovat / pokrýt alespoň plně náklady a přinést alespoň zisk přiměřený (zhruba 10–15 %). Prvotními jsou samozřejmě výnosy materiální, ale vedle toho je třeba brát v úvahu i výnosy nemateriální, jež mohou mít vliv a dopad na další rozvoj VŠ / v.v.i. v dané oblasti.

Správné využití předmětů duševního / průmyslového vlastnictví by bez ohledu na jeho způsob mělo přinést vlastníkům výnosy generující zisk, který by měl být rozdělen způsobem majícím pozitivní materiální i nemateriální dopad – reinvestice zisku.

5.4.4.2 Zisk

Jedná se o výnosy VŠ / v.v.i. získané komercializací předmětu průmyslového vlastnictví snížené o:

náklady vynaložené k vytvoření tohoto předmětu za období nutné pro vytvoření tohoto předmětu (režijní náklady, odměny původcům apod.);

náklady spojené s právní ochranou předmětu;

náklady spojené s komercializací předmětu.

Zisk by pak měl být přiměřeným způsobem rozdělen mezi samotnou VŠ / v.v.i., původce, pracoviště (oddělení, útvar) původce. Záviselo by na výšce ročního zisku s tím, že u VŠ / v.v.i. a pracoviště by existovala přímá úměra mezi výškou zisku a jeho rozdělením, u původce by se naopak uplatnila úměra nepřímá. Vždy je ovšem nutno mít na zřeteli zachování určité pobídkovosti a stimulačního prvku.

U VŠ / v.v.i. by zisk měl být rozdělen tak, aby jeho větší část byla určena na odměnu původců (motivační prvek) a menší část by směřovala do licenčního fondu nebo jiného obdobného účelového fondu.

5.4.4.3 Oceňování průmyslového vlastnictví

Problematika výnosů je úzce spojená s obchodem s nehmotnými statky a tím i s jejich oceňováním.

V případě nehmotných statků v podstatě neexistuje žádná univerzální optimální metoda ke zjištění jejich tržní hodnoty. *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, platném znění*, stanovuje vlastní závazné způsoby oceňování majetku pro účely účtování, nelze zde proto aplikovat postupy uvedené v *zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, v platném znění*.

Nejběžnějšími situacemi vedoucími k nutnosti ocenit průmyslová práva jsou:

- transfer průmyslových práv;
- přeměny obchodních společností;
- účetní a daňové předpisy;
- nepeněžitě vklady do základního kapitálu obchodních společností (např. spin-off);
- zástavy nehmotného majetku;
- insolvence;
- soudní spory – nekalosoutěžní jednání;
- reklamní důvody.

Při určování tržní hodnoty průmyslového vlastnictví jsou obvykle používány tři základní metody:

- srovnávací metoda (tržní přístup);
- nákladová metoda;
- výnosová metoda, zejména metoda licenční analogie;
- další způsoby (založené zejména na různých metodikách řízení aktiv a strategického řízení, statistické metody, oceňování opcí).

V některých případech stanoví metodu ocenění samotná právní nebo jiná normativní úprava (viz například úprava v Rámci Společenství).

5.5

Krok 5: Monitoring a řešení porušování práv třetími osobami

5.5.1 Monitoring

Za účelem udržování si svých práv a v rámci prevence proti jejich porušování by vlastník měl provádět monitoring.

I v této fázi se doporučuje spolupráce s odborníkem na průmyslově právní ochranu – patentový zástupce, advokát, popřípadě s odbornými řešeršními nebo monitorovacími službami.

5.5.2 Zjišťování porušování práv k průmyslovému vlastnictví a autorskému právu

Při porušování práv z duševního vlastnictví v rámci teritoriální působnosti ochrany duševního vlastnictví může docházet k porušování absolutních práv, která jsou jejich vlastníčkům či majitelům dána vytvořením autorského díla a udělením průmyslově právní ochrany, tedy udělením patentu na vynález, nebo zápisem do rejstříku vedeného Úřadem u užitných vzorů, průmyslových vzorů, topografií polovodičových výrobků, ochranných známek a označení původu zboží a zeměpisným označením.

K nechráněným předmětům průmyslově právní ochrany pak může dojít k porušování pravidel hospodářské soutěže, například při výrobní, provozní nebo obchodní činnosti na základě ustanovení obchodního zákoníku.

5.5.2.1 Porušování práv z průmyslového vlastnictví

K porušení práv k předmětům průmyslového vlastnictví dochází zejména, pokud je začne využívat osoba nebo osoby, kterým právo k jejich užívání jejich majitel / vlastník nebo oprávněná osoba neposkytl, nebo na ně toto právo nepřevzala (zejména může jít o napodobování).

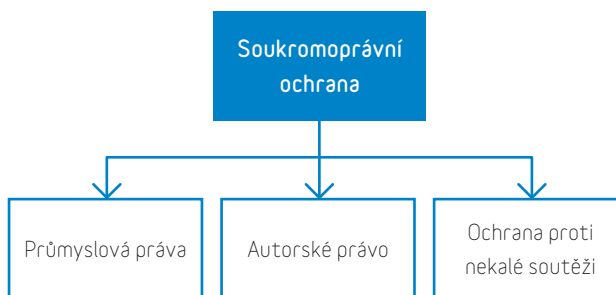
5.5.2.2 Porušování autorských práv

Autorskému právu a právům souvisejícím včetně jejich problematiky v akademické a výzkumné praxi je věnována **Část C – Příloha 7.**

Ve smyslu *autorského zákona č. 121/2000 Sb., v platném znění*, k porušování autorských práv dochází nejčastěji v případech neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytu, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzercí a jiné reklamy. Dále ten, kdo obchází účinné technické prostředky ochrany práv, odstraňuje nebo mění jakoukoli elektronickou informaci o správě práv k dílu, kdo pro své dílo používá názvu nebo vnější úpravy již použitých po právu jiným autorem pro dílo téhož druhu.

5.6

Krok 6: Uplatňování práv

5.6.1 Soukromoprávní ochrana

Prosazování práv k duševnímu vlastnictví, resp. jejich ochrana je nejen zájmem soukromým, ale i zájmem veřejným, jež zajišťuje stát prostřednictvím správních orgánů.

5.6.1.1 Průmyslová práva

Právní rámec pro tuto ochranu zabezpečuje *zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví*, v platném znění, pouze pro oblast průmyslových práv a práv na označení, tedy práv průmyslově a obchodně využitelných, nikoli pro oblast práva autorského. Kromě tohoto zákona existují ještě další předpisy k ochraně práv z duševního vlastnictví, zejména pak ustanovení proti nekalé soutěži podle obchodního zákoníku.

Uvedený zákon spíše upřesňuje a doplňuje předpisy, které již v české legislativě existují na ochranu práv k průmyslovému vlastnictví. Jeho smysl a význam spočívá především v tom, že sumarizuje právní prostředky k vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a určuje:

osobu aktivně legitimovanou, tj. osobu, která je oprávněná vymáhat předmětné právo;

upravuje její právo na informace;

vymezuje nároky, které tato osoba může uplatňovat;

nároky zdržovací;

nároky odstraňovací, tj. stažení závadných výrobků z trhu; trvalé odstranění nebo zničení závadných výrobků; stažení, trvalé odstranění nebo zničení materiálů, nástrojů a zařízení, které sloužily při činnostech, jimiž bylo porušováno dané průmyslové právo;

nárok na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení; nárok na uveřejnění rozsudku;

určuje soud, u něhož může oprávněná osoba své nároky uplatnit (Městský soud v Praze).

5.6.1.2 Autorské právo

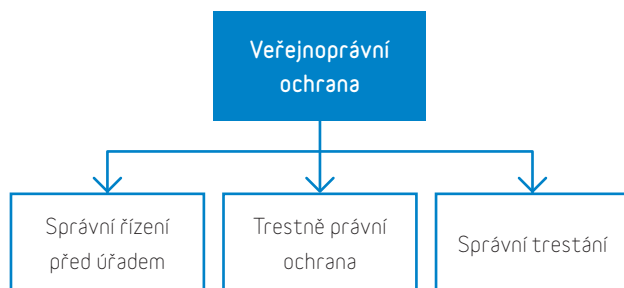
Na rozdíl od průmyslových práv a práv na označení nejsou nároky, které může autor při porušování svých práv uplatňovat, upraveny shora uvedeným zákonem č. 221/2006 Sb., ale přímo v autorském zákonu.

Rozsah možných nároků je však v zásadě stejný, rozšířený toliko o nárok na určení autorství. Autor tedy může uplatňovat nároky zdržovací, odstraňovací, na poskytnutí informací, na přiměřené zadostiučinění, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, jakož i nárok na uveřejnění rozsudku.

5.6.1.3 Ochrana proti nekalé soutěži

Do rámce vymáhání práv k duševnímu vlastnictví náleží také ochrana proti nekalé soutěži. Aby bylo možné uplatnit tento způsob ochrany, musí být porušení daného průmyslového práva či práva na označení vyvoláno jednáním v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a způsobilé přivodit újmu soutěžitelům nebo spotřebitelům. U daného nenáležitého jednání ještě konkrétní škoda či újma nemusí nastat, ale postačí její hrozba. Jednotlivé skutkové podstaty jsou uvedeny shora.

5.6.2 Veřejnoprávní ochrana

5.6.2.1 Správní řízení před Úřadem

Úloha orgánů veřejné správy vyplývá z veřejného zájmu na tom, aby právní předpisy v oblasti práv k průmyslovému vlastnictví byly dodržovány. K zajištění toho, aby přihlašované respektive již přiznané právo nebylo přiznáno respektive odňato osobě, která nesplňuje předpoklady pro jeho přiznání, slouží zveřejnění přihlášky, proti níž mohou třetí osoby vznést námitky a zabezpečit svá (údajná) práva již v tomto stadiu (rozhodování o udělení formálně právní ochrany). Následně pak Úřad může zrušit již přiznané právo k průmyslovému vlastnictví za podmínek a předpokladů stanovených v příslušném zákonu. Rozhodnutí Úřadu je použitelné jako důkazní prostředek v případném soudním řízení. O tomto více v části o sporných řízeních před Úřadem.

5.6.2.2 Trestněprávní ochrana

Při závažném porušení práv z duševního vlastnictví se lze domáhat patřičné ochrany i cestou trestního práva. *Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb., v platném znění*, obsahuje v § 248 skutkové podstaty trestných činů jednání nekalé soutěže, v § 268 - § 271 skutkové podstaty trestných činů proti průmyslovým právům a proti autorskému právu (porušení práv k ochranné známce a jiným označením; porušení chráněných průmyslových práv - práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitnému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku; porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi; padělení a napodobení díla výtvarného umění).

5.6.2.3 Správní trestání

Skutkové podstaty správních deliktů jsou upraveny v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění, který v § 33 stanovuje přestupky na úseku porušování průmyslových práv a porušování práv k obchodní firmě. Za tyto přestupky lze uložit pokutu až do výše 15 000 Kč.

5.6.3 Boj proti padělkům a nedovoleným napodobeninám / ochrana prostřednictvím spotřebitelského práva

Celní orgány, orgány České obchodní inspekce, Státní zemědělské a potravinářské inspekce a živnostenské úřady ve smyslu ustanovení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění, mohou při nabízení, prodeji nebo skladování výrobků nebo zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví udělovat sankce za porušování práv z duševního vlastnictví.

Na základě zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví, v platném znění, a příslušné evropské legislativy celní úřady mohou uplatňovat zákazy a omezení v oblasti ochrany průmyslového vlastnictví proti osobám, které vlastní, drží, skladují nebo prodávají zboží, jehož výrobou nebo úpravou byla porušena práva k průmyslovému vlastnictví. Celní úřad provádí zásah k zabránění porušování průmyslového práva na základě žádosti a / nebo v jiných případech, pokud jde o zboží, které je odhaleno při provádění celního dohledu a celní kontroly. Žádost podává majitel práva k duševnímu vlastnictví nebo osoba oprávněná užívat jakékoliv právo z tohoto vlastnictví nebo jejich zástupce.

5.6.4 Mimosoudní možnosti uplatnění práv z duševního vlastnictví

Mezi mimosoudní možnosti obrany proti porušování práv z duševního vlastnictví patří možnost jednání s domnělým porušovatelem a možnosti dané právními předpisy.

Pokud jde o jednání majitele / vlastníka s domnělým porušovatelem autorských nebo průmyslových práv, jde především o jeho upozornění na existenci práv k předmětu, který vyrábí nebo k postupu, který používá nebo prodává či jinak s nimi nedovoleně nakládá.

Součástí jednání může být také nabídka licence. U průmyslových práv přichází v úvahu i možnost uzavření smlouvy o převodu práva. Pokud jednání nevede k dohodě, ale strany mají zájem vyhnout se soudnímu sporu, mohou si zvolit kvalifikovaného prostředníka (mediátora). Strany mohou také spor předložit rozhodci nebo rozhodčímu soudu (Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky) na základě *zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, v platném znění*.

Management práv duševního vlastnictví

Celým procesem ochrany práv duševního vlastnictví se prolíná problematika managementu práv duševního vlastnictví.

Jedná se o široce pojatou profesionální činnost zasahující do řady oblastí technologie, ekonomie, práva a obecného managementu a zahrnující v sobě vzájemně provázané funkce:

řízení tvorby duševního vlastnictví – působení uvnitř VŠ / v.v.i.:

na komercializaci výzkumných poznatků a vytváření metodik jejich přípravy;

vyhledávání nových poznatků a poskytování odborné pomoci původcům poznatků při přípravě pro komerční využití;

informace o strukturálních fondech Evropské unie;

informace o (rámcových) programech a projektech Evropské unie ve výzkumu a vývoji;

poskytování informací o vědecko-technických službách;
poskytování informací o českých programech ve výzkumu a vývoji – hlavně o veřejných soutěžích vyhlašováných v rámci těchto programů;

řízení ochrany duševního vlastnictví, tj. zejm.:

dokumentace a správa veškerého duševního vlastnictví;

zhodnocení možností a zajištění právní ochrany nového duševního vlastnictví;

zajištění časové priority poznatků zápisem v příslušných rejstřících;

metodické poradenství v zapojení pracovišť do programů Evropské unie;

zajišťování smluvních dokumentů,

vymáhání práv z duševního vlastnictví;

řízení práv a zhodnocení duševního vlastnictví, tj. zejména:

uplatnění předmětů duševního vlastnictví jako nehmotného majetku VŠ / v.v.i. na trhu;

odhad aktuálního tržního potenciálu a možných ekonomických podmínek jeho transferu;

příprava a realizace licenčních smluv;

správa licenčních poplatků;

stanovení nákladů spojených s uplatněním;

podpora účasti na evropské integraci výzkumu a vývoje;

podpora přímé spolupráce s podnikatelskou a aplikační sférou a problematika transferu technologií a ochrany duševního vlastnictví v návaznosti na strukturální fondy Evropské unie i další dotační tituly – zprostředkování spolupráce mezi podnikatelským a vědeckovýzkumným sektorem;

pomoc při nalezení partnerů pro jednotlivé projekty.

Jedná se o služby poskytované interně i externě (zejména podnikatelským subjektům). Zde by měla být v dostatečné míře zajišťována aktivní role při nabízení služeb, poptávka po spolupráci, informační činnost, propagace.

Základním cílem politiky duševního vlastnictví VŠ / v.v.i. by mělo být:

zajištění ochrany předmětů duševního vlastnictví vytvořeného těmito subjekty, poradenství, zajišťování smluvních dokumentů, příprava vnitřních předpisů, vzdělávací činnost;

podpora pokroku vědy a techniky, konzultace, analýzy;

zajištění, aby předměty vytvořené zaměstnanci a/nebo studenty byly využívány způsoby v maximálně možné míře generující prospěch VŠ / v.v.i.

K tomu by mělo zejména sloužit stanovení základních tezí politiky duševního vlastnictví VŠ / v.v.i. zahrnující:

vymezení rozsahu a obsahu předmětů duševního vlastnictví;

určení zásad vlastnictví předmětů duševního vlastnictví;

řešení problematiky zveřejňování výsledků tvůrčí činnosti s ohledem na jejich ochranu a monopolizaci v rámci ochrany předmětů duševního vlastnictví;

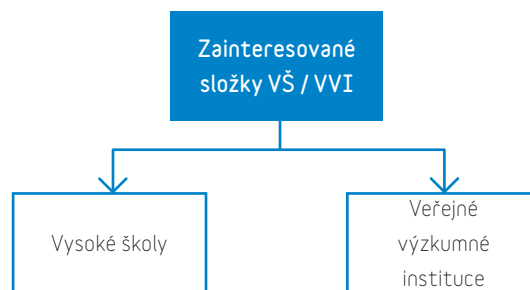
marketing, komercializace a poskytování práv k užití předmětů duševního vlastnictví a způsob rozdělování příjmů z tohoto, zajištění finančních prostředků;

vzájemná práva a povinnosti autorů, původců a VŠ / v.v.i.;

grantový servis, poradenství a přímá činnost při využití grantového financování ze strukturálních fondů Evropské unie i dalších dotačních titulů.

Z uvedeného lze vyvodit, že v rámci managementu duševního vlastnictví se zde uvedené subjekty / orgány VŠ / v.v.i. budou podílet zejména na přípravě (samostatně i ve spolupráci s ostatními subjekty / orgány VŠ / v.v.i.) a aktualizaci směrnic, manuálů, pracovních smluv, smluv o spolupráci, ustanoveních o závazcích mlčenlivosti, způsobu označení skutečností, které jsou obchodním tajemstvím. Rovněž by měly připravovat dokumenty vztahující se k postupovým diagramům řízení o nabídce předmětu práv průmyslového vlastnictví (případně i u děl autorských), vyrozumění o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví (případně i u děl autorských), řešení otázek souvisejících se spoluprací při vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví / spoluautorství u děl autorských, vedení dokumentace / deníků předmětů práv průmyslového vlastnictví, provádění technicko - ekonomických rozborů předmětu práv průmyslového vlastnictví, spolupráce na smlouvách o poskytnutí odměny za uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví, spolupráce na způsobu označení skutečností, které jsou obchodním tajemstvím VŠ / v.v.i. a s tím související závazek mlčenlivosti o předmětu obchodního tajemství, návrhy dohod o financování výzkumu a spolupráce, dohod o využití výsledků výzkumu, dohod o důvěrnosti, dohod o publikaci výsledků.

6.1 Zainteresované složky VŠ / v.v.i.

6.1.1 Vysoké školy („VŠ“)

Řídící orgán / útvar

Zpravidla pověřuje řízením v oblasti duševního vlastnictví oddělení rektorátu jako účelové samostatné pracoviště – **Centrum / Ústav transferu technologií**, které může spadat i pod příslušného prorektora. Do tohoto útvaru by se koncentrovala výše uvedená činnost, v opodstatněných případech by mohlo být použito služeb externích poradců, např. advokátů, patentových zástupců, rešeršérů apod., pokud některé tyto složky (např. patentové středisko VŠ) již nemá. Centrum poskytuje služby napříč vysokou školou všem fakultám a je ze své činnosti odpovědně statutárnímu orgánu. Tento model se jeví praktičtější z hlediska operativnosti a rychlosti rozhodování. Jejich činnost se odvíjí od nastavení administrativních postupů uvnitř vysoké školy a představuje vedlejší hospodářskou činnost.

V rámci interních řádů a předpisů upravujících činnost VŠ se předpokládá odpovídající úprava s přenesením rozhodovací činnosti na uvedený útvar v takovém rozsahu, aby byla zajištěna operativnost a odbornost.

Činnost je vykonávána v souladu s interními dokumenty vydávanými statutárním orgánem. Centrum připravuje materiály a podklady pro statutární orgán, ostatní složky vysokých škol podílejících se na výzkumu a vývoji po stránce věcné i finanční (fakulty, výzkumné ústavy, hospodářské útvary) a samostatná rozhodovací činnost. V rámci svěřené pravomoci jedná i navenek směrem k výzkumné a vývojové sféře i ke sféře aplikační a podnikatelské.

Pro účely ohodnocování předmětů duševního vlastnictví, zejména ve složitějších případech lze doporučit jmenování **Hodnotící komise průmyslového vlastnictví** statutárním orgánem. Rovněž tak je účelné ustanovit pro složitější případy **Radu pro komercializaci**.

Pro případ, kdy nelze čerpat finanční prostředky z grantů či z jiných finančních zdrojů vyčleněných na ochranu průmyslového vlastnictví se doporučuje zřídit **Licenční fond**. Jeho účelem je úhrada všech nebo části nákladů spojených s ochranou, udržováním nebo využíváním průmyslového vlastnictví v České republice a / nebo v zahraničí. Z tohoto účtu mohou být hrazeny i náklady spojené s transferem technologií, vztahující se k využití průmyslového vlastnictví.

6.1.2 Veřejné výzkumné instituce („v.v.i.“)

V rozsahu organizační struktury dané zákonem lze předpokládat, že uvnitř jednotlivých institucí by mohly být ředitelem ústavu ustanoveny podobné složky, jako je tomu u vysokých škol, s obdobnou náplní činnosti. Případně by uvedené činnosti náležely do kompetence komise při statutárním orgánu (řediteli). Nicméně lze předpokládat, že by tato činnost byla převážně soustředěna přímo u zřizovatele a vykonávána ve spolupráci se složkami jednotlivých institucí (VTI).

Jinak lze na činnost v.v.i. v této oblasti vztáhnout výše uvedené týkající se VŠ.

Prameny – použitá literatura a informační zdroje

Webové stránky v textu a / nebo zde v odkazech uvedené

Právní předpisy (a důvodové zprávy k nim) v textu citované a / nebo v odkazech uvedené

Horáček, R., Čada, K., Hajn, P. - Práva k průmyslovému vlastnictví, 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2005

Horáček, R. a kolektiv - Zákon o ochranných známkách / Zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení / Zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2008

Čada, K., Knížek, M. - Průmyslové vlastnictví a licence v tržním hospodářství, 1. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 2001

Jenerál, E. - Užité vzory, 4. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 2002

Rýdl, J. - Průmyslový vzor a zpracování národní přihlášky průmyslového vzoru, 1. Vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha

Telec, I., Tůma, P. - Autorský zákon, 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Telec, I. - Přehled práva duševního vlastnictví, Lidskoprávní základy, Licenční smlouva - č. 1., 1. vydání, Doplněk, Brno 2002

Telec, I., Tůma, P. - Přehled práva duševního vlastnictví, Česká právní ochrana, Licenční smlouva - č. 2., 1. vydání, Doplněk, Brno 2006

Chaloupková H., Holý, P. - Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) a předpisy související, 3. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Kříž J., Holcová, I., Kordač, J., Křesťanová, V. - Autorský zákon a předpisy související, 2. vydání, Linde Praha 2005

Právo duševního vlastnictva v informačnej spoločnosti a v systéme práva - Švidroň, J., Adamová, Z., Návrat, M., Škreko, A., VEDA, vydavateľstvo SAV, Bratislava 2009

Metodické pokyny pro řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví, 1. novelizované a doplněné vydání. Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 2006, 2009, 2010

Čada, K. - Obchodní tajemství a know-how, 1. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 1997

Čada, K. - Know-how a obchodní tajemství, 1. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 2010

Kolektiv autorů - Prosazování práv z duševního vlastnictví - učební texty, 1. a 2. díl, 1. vydání, ELSO group, Praha 2007

Holcová I., Křesťanová V., Voborník, M. - Ochrana autorských práv - informační materiál pro MŠMT, 1. vydání, Praha 2006

Kubiček J., Svačina P., - Průmyslová práva a nehmotné statky, jejich licenční využití a oceňování - Příručka pro praxi vědecko-výzkumných pracovníků, 1. vydání, Technologické centrum AV ČR, Praha 2006

Kubiček J., Svačina P., - Průmyslová práva a nehmotné statky, jejich licenční využití a oceňování - Příručka pro podnikovou praxi, 1. vydání, Technologické centrum AV ČR, Praha 2006

Malý, J. - Obchod nehmotnými statky. Patenty, vynálezy, know-how, ochranné známky, 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2002

Malý, J. - Oceňování průmyslového vlastnictví - Nové přístupy, 1. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Čada, K., Licenční smlouvy - přednáška, 2010

Čada, K., Výzkum a průmyslové vlastnictví - přednáška, 2010

Jakl, L., odborný editor - Licence v oblasti práv k duševnímu vlastnictví - Soubor vědeckovýzkumných prací, Metropolitní univerzita UP, Praha 2008

Zoufalý V., Munková J. a kolektiv - Velká kniha smluvních vzorů, 5. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Vaňová J. - Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP, Technologické centrum AV ČR, Praha 2009

Vaňová, J. - Duševní vlastnictví v programech EU na podporu VaVaI - přednáška, Technologické centrum AV ČR (NICER), 2010

Nehmotné statky a práva k nehmotným statkům, článek, Nakladatelství Sagit, 1996-2011

Směrnice rektora č. 8/2007: Uplatnění a ochrana práv průmyslového vlastnictví vznikajícího v souvislosti s činností VUT v Brně a jeho zaměstnanců a pravidla pro nakládání s obchodním tajemstvím a know-how na VUT v Brně (Útvar transferu technologií VUT v Brně), Vysoké učení technické v Brně, 2007, <http://www.vutbr.cz/>, <http://www.vutbr.cz/utt>

Směrnice rektora č. 12/2007: Podmínky komercializace duševního vlastnictví VUT v Brně - zakládání a podpora spin-off firem VUT v Brně (Útvar transferu technologií VUT v Brně), Vysoké učení technické v Brně, 2007, <http://www.vutbr.cz/>, <http://www.vutbr.cz/utt>

Směrnice rektora č. 22/2009: Uplatnění a ochrana práv duševního vlastnictví vznikajícího v souvislosti s činností UTB ve Zlíně a jejich zaměstnanců (Hoza I., Křesálek V., Kreizlová D., Görig J.), Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009, http://web.utb.cz/?id=0_0_12_3&lang=cs&type=0, http://web.utb.cz/cs/docs/smernice_r22_2009.pdf

Směrnice rektora č. 3/2007: Duševní vlastnictví na Masarykově univerzitě v Brně, 2007, <http://ctt.muni.cz/uzitecne-informace/dusevni-vlastnictvi>, <http://ctt.muni.cz/uzitecne-informace/dokumenty-ke-stazeni>

Směrnice: Ochrana duševního vlastnictví na VŠB - TUO (úsek prorektora pro vnější vztahy), Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2010, <http://www.vsb.cz/9430/cs/okruhy/dusevni-vlastnictvi/>

Směrnice rektora UP (SR) B3-09/1-SR: Realizace práv průmyslového vlastnictví na Univerzitě Palackého v Olomouci (Vědecko-technický park UP, prorektorka UP pro záležitosti vědy a výzkumu), Univerzita Palackého v Olomouci, 2009, http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/dokumenty/SRB3-09-1.pdf, <http://www.upol.cz/uredni-deska/predpisy/vnitri-normy/#c18286>

www.inovace.cz - proměňte nápady na peníze - JIC, zájmové sdružení právnických osob, 2007

Licenční fond a pravidla jeho využívání - České vysoké učení technické v Praze, 2005, http://www.cvut.cz/pracoviste/odbor-vedy-a-vyzkumu/stranky/licencni-politika/copy_of_licencni-politika-cvut

Příkaz rektora č. 5/2009: Postup při ochraně a využití průmyslového vlastnictví ČVUT v Praze, České vysoké učení technické v Praze, 2005, <http://www.cvut.cz/informace-pro-zamestnance/legislativa/pr>

Komercializace výsledků výzkumu a vývoje na fakultách a dalších součástech Univerzity Karlovy v Praze, Univerzita Karlova v Praze, Centrum pro přenos poznatků a technologií UK, Praha 2009, <http://www.cppt.cuni.cz/CPPT-16.html>

Hanuš Z., Mezinárodní licenční smlouva - diplomová práce, Právnická fakulta Masarykovy univerzity Brno, 2009

Tůma P., Licenční vztahy v autorském právu - disertační práce, Právnická fakulta Masarykovy univerzity Brno, 2006

Sýkora P., Ochrana předmětu duševního vlastnictví v souvislosti s podnikáním - diplomová práce, Právnická fakulta Masarykovy univerzity Brno, 2006

Černý M., Vymahatelnost práv z průmyslového vlastnictví - dizertační práce, Právnická fakulta Masarykovy univerzity Brno, 2007

- Matochová S., Vymahatelnost autorských práv - diplomová práce, Právnická fakulta Univerzita Palackého v Olomouci
- Paclík M., Význam průmyslově právní ochrany pro transfer technologií - přednáška, Úřad průmyslového vlastnictví, 2007
- Holec P., Duševní vlastnictví osou inovačních činnosti - přednáška, Útvar transferu technologií, Vysoké učení technické v Brně, 2009
- Holec P., Inovační model transferu znalostí v Evropě - přednáška, Univerzitní institut, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009
- Kühnlová J., Komercializace průmyslového vlastnictví - přednáška, INVENTIA s.r.o., 2007
- Auerová K., Ochrana a komercializace duševního vlastnictví přednáška, INVENTIA s.r.o., 2009
- Fojt O, Komercializace výsledků výzkumu na Univerzitě Karlově - přednáška, 2009
- Svačina P., Oceňování nehmotných statků - přednáška, Technologické centrum AV ČR, 2007
- Ochrana duševního vlastnictví - příručka; Hospodářská komora České republiky, 2007
- Mc Nerney O., Herrmann E., Martín D., Kolman D., Řípová K., Michaelides A., Philpott E., Stachowicz A., Czupryński P. - Strategický průvodce k úspěšnému využívání a šíření výsledků projektů výzkumu a vývoje (Strategic Guide to Successful Use and Dissemination of the Results of Research and Development Projects, Grant Garant, 2010)
- Vlastnická práva a ochrana duševního vlastnictví - Kurz; Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2006
- Zásady odpovědného partnerství - Příručka (Responsible Partnering - Handbook), EUA - European University Association, EIRMA - European Industrial Research Management Association, EARTO, European Association of Research and Technology Organisations, Proton Europe, 2005, 2009

ČÁST B

Modelové případy

Modelové případy zde uvedené by podle zpracovatelů Metodiky II měly mít toliko doporučující charakter a vyjadřovat pokud možno ideální stav mezi subjekty v nich uvedenými a rovněž i případné vztahy ke třetím stranám.

Zpracovatelé jsou si samozřejmě vědomi, že prostředí, vzájemné vztahy a příslušná právní úprava (právní předpisy na úseku práv k duševnímu / průmyslovému vlastnictví, pracovněprávní předpisy, forma a organizační uspořádání zákonem zřizovaných předmětných institucí) jsou jako celek a v jednotlivostech již delší dobu neměnné a popis jejich vzájemné propojenosti je tak v základech předurčen. Nicméně další vývoj lze i v této oblasti předpokládat.

V souladu s platnou právní úpravou a na základě celé řady existujících obdobných dokumentů by předmětné modelové případy měly návodným způsobem a v obecnější rovině vyjádřit představu zpracovatelů o úpravě vzájemných práv a povinností uvedených subjektů, jakož i případných vztahů ke třetím stranám, jak by mohly být formálně upraveny v interních materiálech předmětných institucí.¹

¹Prvotním dokumentem použitým při zpracování této části Metodiky a v ní citovaným, zejména v Modelových případech 1 a 2, je Směrnice rektora č. 8/2007: Uplatnění a ochrana práv průmyslového vlastnictví vznikajícího v souvislosti s činností VUT v Brně a jeho zaměstnanců a pravidla pro nakládání s obchodním tajemstvím a know-how na VUT v Brně (Útvar transferu technologií VUT v Brně), Vysoké učení technické v Brně, 2007.

1

Modelový případ 1 Ochrana práv duševního vlastnictví v rámci vztahu zaměstnavatel – zaměstnanec

1.1

Povinnosti zaměstnanců

Z aplikovatelné právní úpravy vyplývají následující povinnosti zaměstnanců.

Zaměstnanec je povinen střežit a ochraňovat veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele, jakož i kterákoliv práva s ním spojená, a zdržet se jakéhokoliv jednání, jež je nebo by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k tomuto duševnímu vlastnictví.

Zaměstnanec je povinen dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem zaměstnavatele nebo k němuž zaměstnavatelé náleží vlastnické, licenční, zástavní nebo jiné právo, bylo využíváno pouze v souladu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.

Zaměstnanec je povinen dbát, aby při plnění jeho povinností vyplývajících z pracovního poměru k zaměstnavateli, ani jinou činností prováděnou pod záštitou zaměstnavatele či v souvislosti s nimi nedocházelo k porušování jakýchkoliv práv k duševnímu vlastnictví zaměstnavatele nebo třetích osob.

Zaměstnanec je povinen zachovávat mlčenlivost o obchodním tajemství zaměstnavatele.

Za zvlášť závažné (hrubé) porušení povinnosti mlčenlivosti lze považovat zejména:

uveřejnění obchodního tajemství zaměstnavatele nebo jeho části obsahem zveřejněného nebo ke zveřejnění nabídnutého literárního, jiného uměleckého nebo vědeckého díla, jehož je zaměstnanec autorem či spoluautorem bez ohledu na to, jde-li o zaměstnanecké dílo;

sdělování obchodního tajemství zaměstnavatele nakládáním s vynálezem nebo zlepšovacím návrhem nebo jakýmkoliv jiným technickým řešením, jakož i jiným předmětem práv duševního vlastnictví v rámci prací nebo zpráv o řešení vědeckých, výzkumných a vývojových projektů či jiných průběžných nebo závěrečných zpráv nebo prací (dále jen „práce“);

neoprávněné poskytování jakýchkoliv informací o prováděném výzkumu a vývoji a jeho výsledcích prostřednictvím informačního systému výzkumu a vývoje nebo jakýmkoliv jinými prostředky;

vědomé jednání zaměstnance, které může ohrozit obchodní tajemství;

jakékoliv jiné aktivní nakládání s obchodním tajemstvím zaměstnance bez příslušného oprávnění.

Toto se nebude týkat případů, kdy bude zaměstnanec ze strany zaměstnavatele povinnosti mlčenlivosti výslovně zproštěn písemným rozhodnutím vedoucího pracovníka nebo jím k tomu výslovně pověřené osoby. Takové rozhodnutí musí vždy obsahovat důvod a účel zproštění, jinak nevyvolá žádné účinky.

Pokud je nezbytné, aby v rámci zpracování, posuzování nebo obhajoby práce nebo při poskytování informací o prováděném výzkumu a vývoji a jeho výsledcích jiným způsobem bylo zpřístupněno obchodní tajemství zaměstnavatele osobám, které nejsou ke styku s obchodním tajemstvím zaměstnavatele oprávněny, musí tyto osoby před seznámením s obchodním tajemstvím zaměstnavatele písemně přijmout závazek mlčenlivosti.

Zaměstnanec, který se z jakéhokoliv důvodu dostal do styku s obchodním tajemstvím či jakoukoliv jinou skutečností, která by mohla být za obchodní tajemství považována, je povinen provést všechna nezbytná opatření, která lze na něm spravedlivě a rozumně požadovat, k utajení obchodního tajemství zaměstnavatele před neoprávněnou osobou, a to i před jiným neoprávněným zaměstnancem.

Dostane-li se zaměstnanec, který není oprávněnou osobou, do styku s obchodním tajemstvím zaměstnavatele, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit nadřízenému zaměstnanci nebo jinému zaměstnanci pověřenému ochranou obchodního tajemství zaměstnavatele a sdělit mu všechny informace, které se dověděl, a předat mu všechny doklady, které získal.

Zaměstnanec, jehož pracovní vztah k zaměstnavateli končí, je povinen s dostatečným časovým předstihem před ukončením pracovního poměru:

- a) odevzdat zaměstnavateli veškeré doklady, předměty, nosiče dat a jiné informace, které se týkají duševního vlastnictví zaměstnavatele a které má ve svém držení,
- b) upozornit zaměstnavatele na veškerá možná budoucí nebezpečí, o nichž ví a která by mohla kdykoli v budoucnu ohrozit právo nebo oprávněný zájem zaměstnavatele v souvislosti s duševním vlastnictvím zaměstnavatele.

O tom všem musí být pořízen písemný a datovaný protokol podepsaný též odcházejícím zaměstnancem.

Nadřízený zaměstnanec, jehož pracovní vztah k zaměstnavateli končí, je povinen s dostatečným časovým předstihem před ukončením pracovního poměru:

- a) určit předměty obchodního tajemství zaměstnavatele, které jsou nebo mohou být zaměstnanci známy, a které nesmějí být vyzrazeny,
- b) prokazatelně poučit zaměstnance o tom, že práva zaměstnavatele k předmětům práv duševního vlastnictví zaměstnavatele nejsou skončením jeho pracovního vztahu dotčena.

O tom všem musí být pořízen písemný a datovaný záznam podepsaný též odcházejícím zaměstnancem. Zánik pracovního vztahu zaměstnanec k zaměstnavateli není důvodem zániku či změny práv zaměstnavatele k obchodnímu tajemství zaměstnavatele.

Zde uvedené se přiměřeným způsobem vztahuje i na třetí osoby seznámené na základě jakékoliv právní či faktické skutečnosti s obchodním tajemstvím subjektu VŠ / v.v.i., zde uvedeného jako zaměstnavatel.

1.2

Ochrana obchodního tajemství

1.2.1 Předmět ochrany

Za obchodní tajemství se zejména považují projekty a výsledky výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje, podnikatelský záměr, obchodní nebo výrobní plán, obchodní nebo reklamní strategie nebo další záměry; zásady cenotvorby včetně kalkulace cen a rozpočtování; zásady licenční politiky ve věcech práv průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, jakož i zásady jiné smluvní politiky; zásady bezpečnostní politiky ochrany majetku a osob, jakož i osobních údajů; přihláška předmětu průmyslového vlastnictví k zápisu do příslušného veřejného rejstříku včetně příloh a podkladů, jakož i jakákoliv související dokumentace či jiné informace, což se týká i doby před podáním takové přihlášky; konstrukční, technologická nebo jiná výrobně technická dokumentace, jako např. konstrukční výkres, kusovník, specifikace dílů, technologický postup, receptura apod.; vědecko-výzkumná, projektová, inženýrská, analytická nebo konzultační dokumentace; pevnostní a technologický výpočet strojního dílu nebo přístroje; prototyp, trojrozměrný model, vzorek nebo ukázka či zkouška služby; návod výroby výrobku nebo poskytování služeb; technická předloha nebo výkres výrobku či rozpis služeb; technická zpráva k výrobkům, službám, přístrojům, výsledkům vědy, výzkumu nebo vývoje včetně zprávy laboratorní a výsledky typizační a normalizační činnosti; podnikový vynález nebo jiné podnikové technické řešení, zaměstnanecký (podnikový) průmyslový vzor či jiný takový předmět průmyslového vlastnictví bez ohledu na jeho způsobilost k zápisu do příslušného rejstříku; zlepšovací návrh; zaměstnanecký počítačový program, fotografie nebo databáze či jiný předmět práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským včetně problémové analýzy, programové analýzy a jiné přípravné dokumentace a zdrojový text zaměstnaneckého počítačového programu.

Práva k výsledkům duševní činnosti, která lze charakterizovat jako předměty duševního vlastnictví a která vznikla v rámci projektů výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje financovaného z veřejných prostředků, se řídí zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění, případně smlouvou uzavřenou mezi VŠ / v.v.i. a poskytovatelem finančních prostředků.

1.2.2 Utajení

Vyjdřením vůle VŠ / v.v.i. utajit konkrétní skutečnost(i) obchodní, výrobní či technické povahy (dále jen „skutečnost(i)“) se rozumí rozhodnutí osoby pověřené, nebo rozhodnutí odpovědného útvaru. Rozhodnutí, zda budou konkrétní skutečnosti utajovány, je zpravidla činěno na základě podnětu odpovědného pracovníka. Odpovědným pracovníkem by měl být stanoven:

- pro výzkumné záměry a jiné výzkumné projekty financované ze zdrojů mimo VŠ / v.v.i. (například granty, výzkumné záměry, mezinárodní vědecko-výzkumné projekty apod.) odpovědný řešitel,

- pro výsledky výzkumu financovaného ze zdrojů VŠ / v.v.i. vedoucí pracoviště, na kterém vznikne poznatek mající povahu obchodního tajemství.

Rozhodnutí, zda budou konkrétní skutečnosti utajovány, může být učiněno i bez podnětu odpovědného pracovníka na základě vůle pověřené osoby pro jednotlivé složky odpovědné u VŠ / v.v.i., vůle nebo vůle osoby jím výslovně pověřené. Se skutečnostmi, které se považují za obchodní tajemství VŠ / v.v.i., je oprávněna nakládat výlučně určená složka VŠ / v.v.i. V rámci VŠ / v.v.i. může s obchodním tajemstvím nakládat pouze osoba k tomu oprávněná, a to v rozsahu, v jakém to je nezbytné k výkonu její funkce nebo zaměstnání.

Jakékoliv jednání, které může ohrozit obchodní tajemství, je zakázáno. Tímto jednáním se rozumí zejména:

- uložení obchodního tajemství v nechráněném tvaru na jakýkoliv nosič informací, který opouští pracoviště,
- umožnění neoprávněné osobě seznámit se s předmětem obchodního tajemství o samotě v prostorách, kde je obchodní tajemství umístěno,
- ponechání věci, která obsahuje nebo vyjadřuje obchodní tajemství, na pracovišti bez náležitého zabezpečení,
- předání obchodního tajemství v listinné či v elektronické podobě z pracoviště, pokud zaměstnavatel nepřikáže jinak,
- práce s obchodním tajemstvím mimo zaměstnavatelem určené pracoviště, pokud zaměstnavatel nepřikáže jinak,
- zanechání nosiče, který zachycuje obchodní tajemství, bez stálého zaměstnaneckého dozoru v prostorách veřejnosti přístupných, a to včetně prostoru veřejného nebo soukromého dopravního prostředku nevyjímaje prostor zavazadlový apod.

Předměty, které obsahují skutečnosti, jež jsou obchodním tajemstvím, je zakázáno jakýmkoliv způsobem rozmnožovat a rozšiřovat včetně rozmnožování a rozšiřování elektronického, pokud odpovědný pracovník, pověřená osoba pro jednotlivé složky odpovědné u VŠ / v.v.i., vedoucí pracovník nebo osoba jím pověřená nepřikáže jinak. Zákaz rozmnožování se týká i zákazu pořizování fotografií nebo zobrazení postupem podobným fotografií a zhotovování napodobenin těchto předmětů. Každá rozmnoženina nebo napodobenina takového předmětu musí být pořadově číslována a musí obsahovat údaj o celkovém počtu rozmnoženin nebo napodobenin. Odpovědný pracovník nebo osoba jím pověřená vede evidenci rozmnoženin nebo napodobenin, přičemž nebrání-li tomu důvody hodné zvláštního zřetele nebo povaha věci, musí evidence těchto předmětů obsahovat též údaj o tom, které osobě je příslušně očíslovaný předmět určen. Toto neplatí pro statutární

orgán VŠ / v.v.i. a pro zaměstnance, u kterých s tím zaměstnavatel písemně vyslovil souhlas, to však za jakýchkoliv okolností vždy pouze v rozsahu, v jakém to je nezbytné k výkonu jejich funkce nebo zaměstnání a při zachování veškeré obezřetnosti, kterou lze po nich spravedlivě požadovat.

Ochrana obchodního tajemství v tomto smyslu platí bez ohledu na to, je-li příslušná skutečnost označena slovy „obchodní tajemství“ nebo jiným podobným označením. Vždy však platí, že skutečnosti, které jsou obchodním tajemstvím a zároveň nelze tento jejich charakter dovodit z povahy věci nebo z jiných okolností, musí být vhodně označeny. Označeny musí být zejména všechny nosiče informací obsahující obchodní tajemství VŠ / v.v.i., jakož i zprávy a programové nebo datové soubory či systémy předávané elektronicky.

Přestala-li určitá skutečnost být obchodním tajemstvím a byla-li jako obchodní tajemství označena, musí být toto označení bezodkladně zrušeno. O zrušení rozhodují složky odpovědné u VŠ / v.v.i., vedoucí pracovník nebo osoba jím pověřená.

Není-li si zaměstnanec jist, zda určitý předmět nebo informace je či není obchodním tajemstvím, je povinen vyžádat si prostřednictvím svého nejbližší nadřízeného stanovisko příslušného útvaru. Tímto stanoviskem je pak povinen se v otázce nakládání s takovýmto předmětem nebo informací řídit. Příslušná složka VŠ / v.v.i. je povinna poskytovat v těchto otázkách konzultace a v případě potřeby zprostředkovat další odborné posouzení.

Osoba oprávněná k nakládání s obchodním tajemstvím je vždy určena rozhodnutím složky odpovědné u VŠ / v.v.i., která o utajení (utajování) konkrétní skutečnosti rozhodla. Další osoby oprávněné ke styku s obchodním tajemstvím stanoví statutární orgán VŠ / v.v.i. podle okolností, povahy, druhu a účelu obchodního tajemství. Seznam těchto dalších osob vede příslušná složka VŠ / v.v.i.

1.3 Nakládání s předměty průmyslového vlastnictví

1.3.1 Informační povinnost

Vytvoří-li zaměstnanec jako původce či spolupůvodce (dále jen „původce“) při plnění úkolů vyplývajících z pracovního, členského či jiného obdobného pracovněprávního poměru předmět práv průmyslového vlastnictví (zejména podnikový vynález, podnikový užitečný vzor, zaměstnanecký průmyslový vzor, topografii polovodičového výrobku, odrůdu rostliny), přechází právo na tento předmět práv průmyslového vlastnictví na zaměstnavatele, není-li zákonem výslovně stanoveno nebo smlouvou mezi zaměstnavatelem a třetí osobou výslovně dohodnuto jinak. Zde uvedené platí obdobně i pro studenty a / nebo pro jiné osoby takto smluvně zavázané, není-li výslovně stanoveno jinak.

Původce je povinen neprodleně, za jakýchkoliv okolností však nejpozději do přesně stanoveného počtu dnů ode dne vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví prostřednictvím příslušné složky VŠ / v.v.i. vyrozumět o této skutečnosti zaměstnavatele a předat mu podklady potřebné k posouzení daného předmětu práv průmyslového vlastnictví (dále také jen „informační povinnost“). Původce splní svou informační povinnost tím, že předá příslušné složce VŠ / v.v.i. osobně nebo prostřednictvím podatelny písemně zpracovanou nabídku vytvořeného předmětu práv průmyslového vlastnictví (dále jen „nabídka“), a to v příslušném počtu písemných vyhotovení a v elektronické podobě. Nabídka by měla za jakýchkoliv okolností vždy obsahovat zejména:

- a) vyrozumění o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví (dále jen „vyrozumění“),
- b) popis předmětu práv průmyslového vlastnictví (dále jen „popis“),
- c) posouzení stavu techniky s ohledem na novost nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví, případně posouzení novosti odrůdy spočívající zejména ve výčtu prozkoumaných informačních zdrojů (internetové databáze, odborná literatura),
- d) rozbor toho, v čem spočívá vynálezcká úroveň (v případě vynálezu) nebo navýšení oproti odborné dovednosti (v případě užitečného vzoru) nebo individuální povaha (v případě průmyslového vzoru) nebo tvůrčí úroveň (v případě topografie polovodičového výrobku) nebo odlišnost, uniformita a stálost (v případě nové odrůdy) nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví,
- e) míru (vyjádřená v procentech), jakou se původce podílel na vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví,
- f) přehled spolupráce při vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví s třetími stranami, způsobu financování výzkumu a uzavřených dohod (dále jen „spolupráce“),

- g) v čem spočívá zlepšení, zdokonalení nebo prospěch v případě zlepšovacího návrhu.

Příslušná složka je povinna:

- a) na jeho žádost poskytovat původci konzultace při vyplňování formulářů nabídky,
- b) během řízení o nabídce předmětu průmyslového vlastnictví i nadále spolupracovat s původcem a poskytovat mu informace o postupu řízení o nabídce.

Při řešení rozvojových nebo dalších úkolů na základě příslušné smlouvy se třetí osobou je vždy nutno předem smluvně stanovit, která ze smluvních stran bude mít právo na vytvořené vynálezy, užité vzory nebo jiné předměty průmyslového vlastnictví.

V případě, že bude nabyvatelem práv k takto vytvořenému předmětu průmyslového vlastnictví výlučně třetí osoba (například jako objednatel), není původce povinen plnit informační povinnost. Právo na původcovství (spolupůvodcovství) tím zůstává nedotčeno.

Při řešení rozvojových nebo dalších úkolů na základě příslušné smlouvy se třetí osobou, kde je dohodnuto, že VŠ / v.v.i. se stane výlučným nebo nevýlučným vlastníkem či majitelem v souvislosti se smlouvou vytvořených předmětů práv průmyslového či jiného duševního vlastnictví, zejména patentů nebo vzorů, je vždy třeba předem smluvně zajistit a ochránit oprávněné zájmy VŠ / v.v.i. a zejména právo VŠ / v.v.i. na využívání daných předmětů práv průmyslového vlastnictví. Právo na původcovství (spolupůvodcovství) tím zůstává nedotčeno. Za účelem naplnění premis shora uvedených se ukládá povinnost v případě uzavírání takových smluv konzultovat příslušná ujednání těchto smluv před jejich podpisem s příslušnou složkou VŠ / v.v.i.. V případě uzavírání smluv, jejichž součástí je dohoda o mlčenlivosti (Non Disclosure Agreement), se ukládá zahrnout pracovníky příslušné složky VŠ / v.v.i. do seznamu osob, které jsou oprávněny seznámit se s informacemi podléhajícími dohodě o mlčenlivosti dle předchozí věty. V případě, že již uzavřená smlouva se třetí osobou neumožňuje pracovníkům příslušné složky VŠ / v.v.i. seznámit se s informacemi podléhajícími dohodě o mlčenlivosti, je informační povinnost zaměstnance splněna písemným podáním obsahujícím zejména vyzněním o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví, popis vytvořeného předmětu práv průmyslového vlastnictví a dalšími shora uvedenými podklady, které nebudou zahrnovat informace podléhající dohodě o mlčenlivosti dle tohoto článku směrnice.

1.3.2. Řízení o nabídce

Příslušná složka VŠ / v.v.i. je ve stanovené lhůtě od obdržení nabídky povinna provést posouzení nabídky, jehož výsledkem bude rozbor, ve kterém musí být zhodnocena technická úroveň, respektive zejména průmyslová využitelnost nebo neběžnost v průmyslu polovodičových výrobků nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví pro VŠ / v.v.i.. V případě, že nabízený předmět práv dle shora uvedeného rozboru splňuje podmínky pro podání přihlášky předmětu práv průmyslového vlastnictví u Úřadu nebo u jiného předmětného národního nebo mezinárodního úřadu či instituce, je příslušná složka VŠ / v.v.i. povinna nejpozději do stanovené lhůty od obdržení nabídky posoudit ekonomické aspekty nabídky. Výsledkem provedeného posouzení je technicko-ekonomický rozbor, ve kterém je příslušná složka VŠ / v.v.i. zhodnotí zejména:

- a) technický a hospodářský přínos z možného využití nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví,
- b) podíl původce při vytvoření nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví v rámci plnění jeho pracovních úkolů a povinností,
- c) využitelnost nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví.

V případě, že nabízený předmět práv průmyslového vlastnictví může být dle technicko-ekonomického rozboru přínosný nebo využitelný, je vedoucí příslušné VŠ / v.v.i. nejpozději do stanovené lhůty od obdržení nabídky povinen technicko-ekonomický rozbor včetně návrhu na využití nabízeného předmětu práv průmyslového vlastnictví pro (dále jen „návrh“) předat vedoucímu pracovníku nebo jím k tomu výslovně pověřené osobě. V případě, že nabízený předmět práv průmyslového vlastnictví nemůže být dle technicko-ekonomického rozboru přínosný ani využitelný, je vedoucí příslušné složky VŠ / v.v.i. nejpozději do stanovené lhůty od obdržení nabídky povinen to písemně sdělit vedoucímu pracovníku i nebo jím k tomu výslovně pověřené osobě. Součástí sdělení podle předchozí věty musí být vždy technicko-ekonomický rozbor. O výsledku řízení o nabídce předmětu práv průmyslového vlastnictví v uvedeném rámci musí být současně vyznění i původce, vedoucí pracovník a jiné pověřené osoby.

Vedoucí pracovník nebo jím k tomu výslovně pověřená osoba rozhodne zpravidla do stanovené lhůty, nejdéle však do zákonné lhůty od obdržení návrhu, zda VŠ / v.v.i. uplatní právo na nabídnutý předmět práv průmyslového vlastnictví. Uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví původci písemně oznámí nejpozději ve stanovené lhůtě od obdržení nabídky. O poskytnutí odměny za uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví bude mezi VŠ / v.v.i. a původcem sepsána smlouva.

Neuplatní-li ve lhůtě 3 měsíců od obdržení nabídky vůči původci právo na předmět práv průmyslového vlastnictví, přechází toto právo zpět na původce (*srov. ustanovení § 9 zák. č. 527/1990 Sb., v platném znění; § 21 zák. č. 478/1992 Sb., v platném znění; § 13 zák. č. 207/2000 Sb., v platném znění; § 3 zák. č. 529/1991 Sb., v platném znění*). VŠ / v.v.i. jako zaměstnavatel i původce jsou v této lhůtě povinni zachovávat vůči třetím osobám o nabízeném předmětu práv průmyslového vlastnictví mlčenlivost. VŠ / v.v.i. je povinen zachovávat mlčenlivost o předmětu práv průmyslového vlastnictví ještě po dobu 1 měsíce ode dne, kdy na původce přešlo právo na předmět práv průmyslového vlastnictví. V případě, že VŠ / v.v.i. ve lhůtě 3 měsíců neuplatní právo na předmět průmyslového vlastnictví, je oprávněn předmět práv průmyslového vlastnictví využívat výlučně na základě písemné smlouvy mezi ním a původcem.

Všechny složky VŠ / v.v.i., stejně jako všichni zaměstnanci VŠ / v.v.i., kteří se přímo nebo nepřímo podílejí na této činnosti a řízení o nabídce, jsou až do doby podání přihlášky, respektive i jiného podnětu k zahájení řízení o registraci předmětu průmyslového vlastnictví u Úřadu nebo u jiného předmětného mezinárodního nebo národního úřadu či instituce povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které tvoří nebo mohou tvořit obsah přihlášky, respektive i jiného obdobného podnětu.

1.3.3. Uplatnění práva

Uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví z původce na VŠ / v.v.i. vzniká písemným oznámením rozhodnutí VŠ / v.v.i. o uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví z původce na VŠ / v.v.i.. Písemné oznámení o uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví se původci zpravidla doručuje prostřednictvím příslušné složky VŠ / v.v.i.. Uplatněním práva na předmět práv průmyslového vlastnictví způsobem dle příslušných právních předpisů a interních směrnic VŠ / v.v.i. vzniká VŠ / v.v.i. výlučné právo nakládat s uvedeným předmětem práv průmyslového vlastnictví. Původci, který vytvořil předmět práv průmyslového vlastnictví v pracovním poměru, vzniká po uplatnění práva na předmět průmyslového vlastnictví právo na přiměřenou odměnu v rozsahu, jak je stanoveno dále.

Uplatní-li VŠ / v.v.i. právo na předmět práv průmyslového vlastnictví, rozhodne vedoucí pracovník nebo jím k tomu výslovně pověřená osoba nejpozději do stanovené lhůty od data rozhodnutí o uplatnění práva na předmět práv průmyslového vlastnictví na základě doporučení vedoucího příslušné složky VŠ / v.v.i., zda bude u Úřadu nebo u jiného předmětného mezinárodního nebo národního úřadu či instituce podána přihláška pro jeho zápis do příslušného rejstříku (dále jen „přihláška“). Za rozhodnutí podat přihlášku může být považováno rovněž udělení plné moci zejména advokátovi, patentovému zástupci, příslušnému pověřenému zaměstnanci

k zastupování VŠ / v.v.i. jako přihlašovatele v řízení před Úřadem nebo u jiného předmětného mezinárodního nebo národního úřadu či instituce v dané právní věci. Plnou moc je oprávněn udělit vedoucí pracovník nebo jím k tomu výslovně pověřená osoba. Rozhodne-li vedoucí pracovník nebo jím k tomu výslovně pověřená osoba, že u Úřadu nebo u jiného předmětného mezinárodního nebo národního úřadu či instituce bude podána přihláška:

- a) původce nebo kterýkoliv ze spolupůvodců by měli účinně spolupracovat s VŠ / v.v.i. a se zmocněncem při vypracování popisu předmětu práv průmyslového vlastnictví a v dané souvislosti jsou také povinni vždy poskytnout všechny potřebné podklady,
- b) původce nebo kterýkoliv ze spolupůvodců by měli před jejich zveřejněním předkládat všechny rukopisy publikací, zpráv, anotace přednášek a ostatní sdělení (ať již v písemné či elektronické formě), jichž je autorem nebo spoluautorem a která se týkají předmětu práv průmyslového vlastnictví, k posouzení příslušné složce VŠ / v.v.i.,
- c) příslušná složka VŠ / v.v.i. by měla poskytovat původcům veškeré potřebné služby a konzultace, na jejich žádost je informovat o postupu řízení přihlášek práv k průmyslovému vlastnictví a v případě nutnosti pro ně zprostředkovat služby patentových zástupců, případně dalších specialistů,
- d) příslušná složka VŠ / v.v.i. by měla aktivně vyhledávat a zprostředkovávat příležitosti pro komercializaci předmětu práv průmyslového vlastnictví, poskytovat poradenství a asistenci při jednání s jinými subjekty a poskytnout nebo zprostředkovat poradenství ohledně možností dalšího financování vývoje technického řešení.

Zde uvedené by se mělo použít přiměřeně i v případě rozhodnutí podat jinou národní, komunitární nebo mezinárodní přihlášku(y) týkající se předmětu(ů) průmyslového práva.

Využitím předmětu práv průmyslového vlastnictví, k němuž přísluší VŠ / v.v.i. právo jej užívat, se rozumí zejména jeho skutečné provedení, provozování nebo poskytnutí práv k jeho využívání jinému subjektu formou licenční nebo jiné smlouvy. Původce předmětu práv průmyslového vlastnictví, na nějž VŠ / v.v.i. uplatnil právo nebo jehož je majitelem či vlastníkem, je povinen po celou dobu využívání daného předmětu práv průmyslového vlastnictví poskytovat mu veškerou potřebnou součinnost tak, aby tento předmět bylo možno řádně a efektivně využívat.

Práva a povinnosti vyplývající z uvedeného vztahu a příslušných platných zákonů zůstávají po skončení pracovního poměru původce se zaměstnavatelem nedotčena.

Při řešení vědeckovýzkumných, vývojových a jiných úkolů s jinou osobou je nutné předem smluvně stanovit rozsah, v jakém jim náleží práva z předmětů průmyslového vlastnictví. Pokud se strany dohodnou na spoluvlastnictví, je nutné předem smluvně stanovit předpokládanou výši spoluvlastnického podílu každé ze stran a formu povinné součinnosti spoluvlastníků. Smluvními podmínkami při řešení vědeckovýzkumných, vývojových a jiných úkolů s jinou osobou mohou být vztahy k předmětu práv průmyslového vlastnictví mezi původcem a VŠ / v.v.i. upraveny odchylně, s výjimkou případů, kdy kogentní ustanovení příslušných právních předpisů toto neumožňují.

Pokud má zaměstnavatel zájem o řešení, ale nebude ho chtít z jakéhokoli důvodu podat k ochraně, nýbrž si ho ponechá jako know-how či obchodní tajemství, je nutné zajistit utajení a komercializaci nebo je dále rozvíjet - v režimu příslušného stupně utajení, možno i ve spolupráci s jinými pracovišti, a případně komercializovat později.

Shora uvedené v této části se přiměřeným způsobem vztahuje i na hosty VŠ / v.v.i., kteří při své činnosti v rámci pobytu využívají jejich hmotné a / nebo nehmotné statky, s doporučením vše upravit smluvně.

1.4

Zlepšovací návrhy

Vztahy z vytvoření a využívání zlepšovacích návrhů jsou vztahy mezi zlepšovatelem a jeho zaměstnavatelem, případně jiným subjektem, a měly by být řešeny nejlépe interními směrnicemi.²

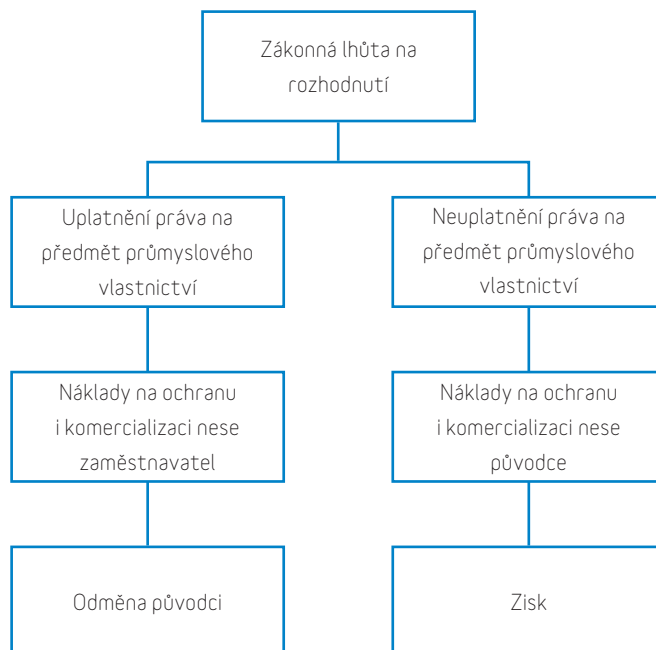
² Viz materiál uvedený v poznámce na straně 44

2

Modelový případ 2 Postavení zlepšovatele

Zlepšovatel, který je v pracovním nebo obdobném vztahu k VŠ / v.v.i. (dále jen „zlepšovatel“), má právo se zlepšovacím návrhem nakládat bez omezení, jestliže s ním VŠ / v.v.i. ve lhůtě 2 měsíců od písemné nabídky zlepšovacího návrhu neuzavře smlouvu o přijetí nabídky zlepšovacího návrhu a odměně za něj. V případě, že se zlepšovací návrh týká oboru práce nebo činnosti VŠ / v.v.i., je zlepšovatel vždy povinen do stanovené lhůty od jeho vytvoření podat nabídku zlepšovacího návrhu nejprve k VŠ / v.v.i.. Nabídka zlepšovacího návrhu se podává písemně prostřednictvím příslušné složky VŠ / v.v.i. a měla by obsahovat návrh, popřípadě návrhy konkrétního řešení pouze jednoho problému.

V nabídce zlepšovacího návrhu by zlepšovatel měl popsat dosavadní stav a uvést jeho výhody, nevýhody, nebezpečí apod., jež zlepšovací návrh odstraňuje, problém, který je řešen, popis navrhovaného řešení a výhody, které navrhované zlepšení má přinést (např. úspora materiálu, mezd, pracovních sil, zlepšení pracovních podmínek, zvýšení bezpečnosti, zavedení nové výroby, zlepšení jakosti výrobků, zvýšení odbytu apod.). Zlepšovatel by měl být vždy povinen upozornit na různé možné využití zlepšovacího návrhu. Je-li to třeba k pochopení zlepšovacího návrhu, zlepšovatel by měl k nabídce zlepšovacího návrhu připojit vysvětlující náčrtek nebo výkres.³

³ Viz materiál uvedený v poznámce na straně 44

3.1

Autorská díla, díla vytvořená na objednávku, školní díla

VŠ / v.v.i. při své činnosti využívá i díla literární a díla vědecká, fotografická, audiovizuální, kinematografická, kartografická. Za dílo je považován též počítačový program. Soubornými díly jsou např. sborníky, časopisy, výstavy, databáze, počítačové programy atd.

VŠ / v.v.i. jako zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či obdobného vztahu k zaměstnavateli. Zaměstnavatel může právo výkonu podle tohoto odstavce postoupit třetí osobě pouze se svolením autora, ledaže se tak děje při prodeji podniku nebo jeho části. VŠ / v.v.i. jako zaměstnavatel a zaměstnanec si ovšem mohou upravit svoje vztahy jinak.

Veškerá práva k dílům autorským, jež byla vytvořena zaměstnancem v pracovní době nebo/a v prostorách zaměstnavatele nebo/a za pomoci zařízení či vybavení zaměstnavatele, jsou považována za díla zaměstnanecká, k nimž svědčí majetková práva zaměstnavateli. Autorství, jakožto osobnostní právo autorské zaměstnance k dílu, tímto zůstává nedotčeno.

Je v zájmu VŠ / v.v.i., aby v rámci pracovních smluv, dohod o pracovní činnosti, dohod o provedení práce nebo jiným způsobem např. popisem pracovní náplně, písemným pokynem nebo zadáním úkolu, byla dostatečným způsobem zajištěna schopnost zaměstnavatele prokázat a doložit, že jde o zaměstnanecké dílo, tj. dílo ke splnění povinností vyplývajících z pracovního poměru, tzn. že zaměstnanec plnil takové tvůrčí úkoly. Nebylo-li by možno prokázat, že dílo bylo vytvořeno ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu, nejedná se o zaměstnanecké dílo a musí být vůči autorům postupováno podle obecné úpravy.

VŠ / v.v.i. je v rámci výkonu práv k zaměstnaneckému dílu oprávněna dílo zveřejnit, upravit, zpracovat včetně překladu, spojit s jiným dílem, zařadit do díla souborného i uvádět na veřejnost pod svým jménem. Dokončit nehotové zaměstnanecké dílo pro případ, že bude autor i po písemné výzvě k dodatečnému plnění v prodlení s vytvořením / dokončením zaměstnaneckého díla, anebo zanikne-li jeho závazek dokončit takové dílo pro nemožnost plnění nebo smrti. Autor zaměstnaneckého díla má vůči VŠ / v.v.i. právo na přiměřenou dodatečnou odměnu, jestliže se mzda nebo jiná odměna dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu.

Úpravu vztahů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem v předchozím odstavci lze smlouvou sjednat odchylně (např. zaměstnanec-autor může dílo vydat vlastním nákladem nebo zaměstnavatel poskytne zaměstnanci-autorovi licenci s právem poskytovat podlicence, nevzniká nárok na dodatečnou odměnu apod).

V případě, že VŠ / v.v.i. majetková práva k zaměstnaneckému dílu nevykonává vůbec, nebo je vykonává nedostatečně, má autor právo požádat, aby mu zaměstnavatel udělil licenci za obvyklých podmínek, pokud na straně zaměstnavatele neexistuje závažný důvod pro její odmítnutí.

V případě díla vytvořeného na objednávku VŠ / v.v.i., není toto považováno za zaměstnanecké dílo podle autorského zákona. Je dílem zhotoveným na základě licenční smlouvy, smlouvy o dílo či smlouvy, jež je kombinací výše uvedených smluvních typů, to vše v souladu s obecnými ustanoveními autorského zákona ve vztahu o dílu autorském a o licenční smlouvě. V takovém případě je třeba se zhotovitelem (autorem) uzavřít standardní smlouvu o (nehmotné) dílo, licenční smlouvu či kombinovanou smlouvu za užití výše uvedených smluvních typů.

Stejně tak i v případě, kdy třetí osoba uzavře se VŠ / v.v.i. smlouvu, jejímž předmětem bude vytvoření a / nebo poskytnutí licence k dílu - objednávka díla. I zde je vhodné s objednatelem uzavřít standardní smlouvu o (nehmotné) dílo, licenční smlouvu či kombinovanou smlouvu za užití uvedených smluvních typů.

Školním dílem je dílo požívající ochranu autorského zákona vytvořené studentem ke splnění jeho studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu VŠ / v.v.i. (práce diplomové, bakalářské, disertační, seminární a obdobné, počítačové programy apod). K přechodu majetkových práv na VŠ / v.v.i. přímo ze zákona nedochází s výjimkou práv vyplývajících dle zvláštního právního předpisu (§ 47b zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, v platném znění, u zveřejňování závěrečných prací).

VŠ / v.v.i. má ze zákona právo užít školní dílo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě. VŠ / v.v.i. má právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla za obvyklých podmínek. Odpírá-li student-autor bez závažného důvodu udělit svolení k užívání díla (poskytnout licenci), může se VŠ / v.v.i. domáhat u soudu, který může svým rozhodnutím nahradit chybějící projev vůle autora.

Pokud nedojde mezi VŠ / v.v.i. a studentem-autorem k jiné dohodě, může student-autor své dílo užívat nebo poskytnout licenci někomu jinému. Nesmí to však být v rozporu s oprávněnými zájmy VŠ / v.v.i.. Pokud studentu-autorovi školního díla vzniknou z užívání díla či poskytnutí licence příjmy, je VŠ / v.v.i. oprávněna požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které mu vznikly na vytvoření díla. Je však nutno přihlídnout k vyšší příp. výdělků dosažených VŠ / v.v.i. z užití díla.

Shora uvedené v této části se přiměřeným způsobem vztahuje i na hosty VŠ / v.v.i., kteří při své činnosti v rámci pobytu využívají jejich hmotné a / nebo nehmotné statky.

S ohledem na ochranu investic a ochrany tvůrčí činnosti by v případě vzniku / vytvoření nového řešení studentem, ke kterému dojde například při přípravě a zpracování diplomové či obdobné práce, bylo vhodné a účelné, aby v příslušné interní směrnici měly předmětné instituce (zejména VŠ) upraveno, že se v takovém případě vzhledem k nim jedná o poměr obdobný „pracovnímu poměru“. Jednalo by se tedy o režim odpovídající podnikovému vynálezu / užitému vzoru (obdobně i u ostatních předmětů průmyslového vlastnictví - průmyslový vzor, topografie polovodičového výrobku). Je-li student součástí kolektivu (předpokládá se, že kolektivem se rozumí zaměstnanci předmětné instituce), pak se opět jedná o podnikový vynález / užitiný vzor nebo se jedná o řešení vzniklé v rámci projektu, které se pak řídí pravidly spojenými s daným typem projektu.

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 1

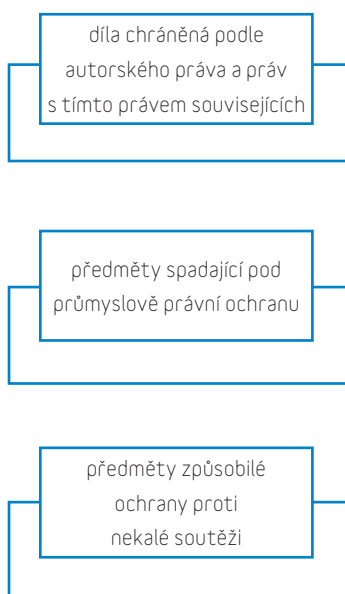
Základní pojmy

1

Nehmotné statky

Nehmotný majetek tvoří zejména znalosti a zkušenosti, pracovní postupy, výrobní technologie, speciální počítačové programy a také samozřejmě i patenty na vynálezy a další ochranné dokumenty, kterými je zajištěna ochrana uvedených předmětů, a to vše zjednodušeně nazýváme pojmem duševní vlastnictví.

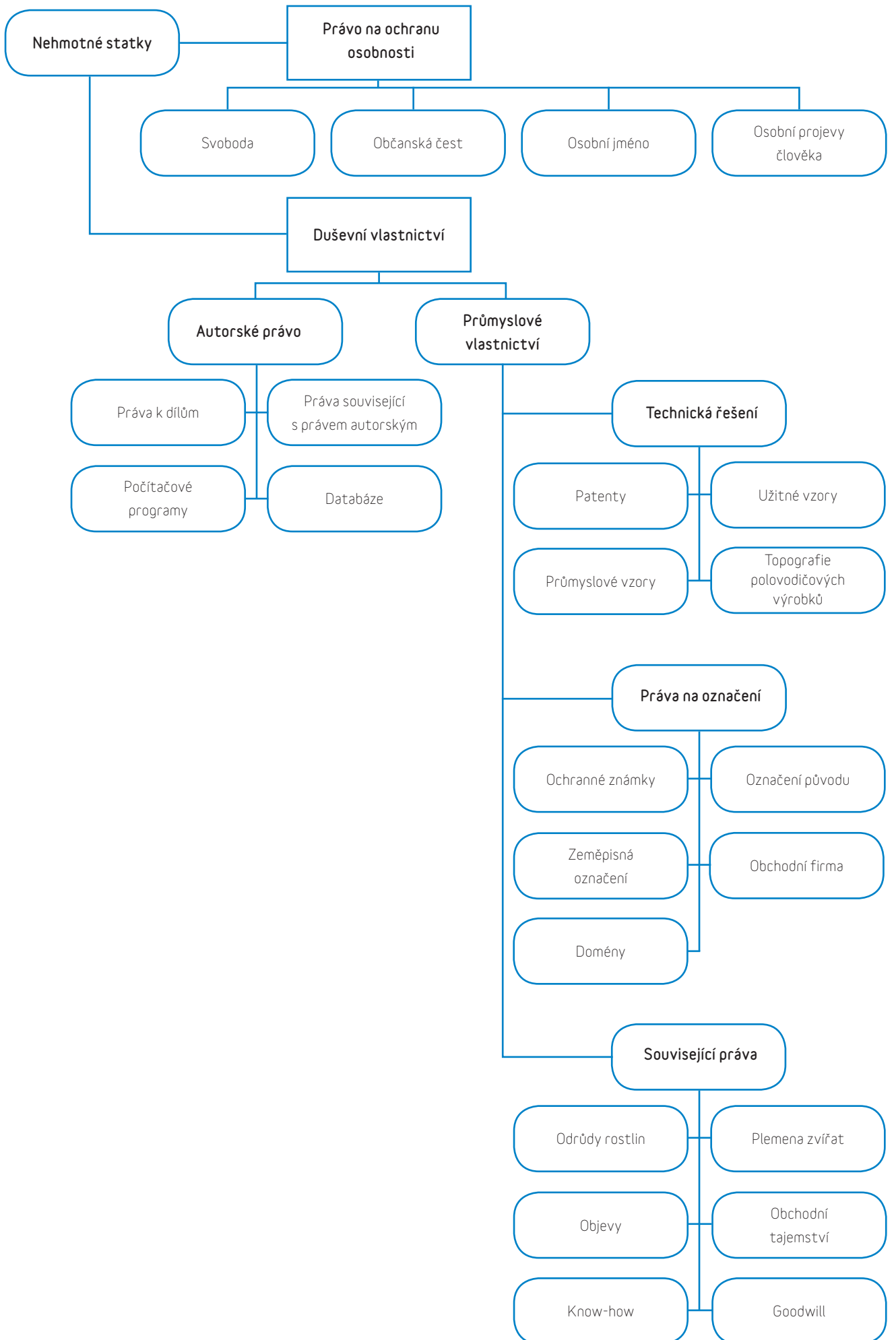
Podle většinově akceptovatelného vymezení lze duševní vlastnictví dělit na tři velké skupiny, a to podle jednotlivých předmětů:

díla chráněná podle autorského práva a práv s tímto právem souvisejících – dílo slovesné, dílo hudební, dílo dramatické, dílo choreografické a pantomimické, dílo fotografické, dílo audiovizuální (kinematografické), dílo výtvarné (malířské, sochařské, grafické), dílo architektonické, dílo užitého umění, dílo kartografické, počítačový program, databáze, právo výkonného umělce k jeho výkonu, právo výrobce zvukového nebo obrazově, zvukového záznamu k jeho záznamu, právo rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání;

předměty spadající pod průmyslově právní ochranu – technická řešení (vynálezy, užité vzory, případně topografie polovodičových výrobků), dále předměty průmyslového výtvarnictví a design (průmyslové vzory), způsoby prevence, diagnostiky chorob a léčení lidí, odrůdy rostlin a plemena zvířat; na různá označení (ochranné známky, označení původu, zeměpisná označení, firemní jména). K právům průmyslovým lze zařadit i další předměty, především obchodní tajemství a know-how (psané i nepsané výrobní, obchodní a jiné zkušenosti chráněné podle obchodního zákoníku), goodwill i zlepšovací návrhy. Lze sem přiřadit i vědecké objevy jako veřejnoprávní statek;

předměty způsobilé ochrany proti nekalé soutěži – tedy další nehmotné statky chránitelné v rámci ochrany proti nekalé soutěži upravené především právními předpisy obchodního práva (obchodní zákoník).

2

Duševní vlastnictví, průmyslové vlastnictví

Práve duševního vlastnictví se rozumí souhrn právních norem upravujících společenské vztahy, které vznikají při duševní tvůrčí činnosti fyzických osob, jakož i při netvůrčí činnosti mající charakter obchodní, provozní nebo hospodářsko-technické činnosti fyzických nebo právnických osob.

Tvůrčím právem průmyslového vlastnictví se rozumí zejména vynálezecké právo, vzorové právo (právo užitných vzorů a právo průmyslových vzorů), právo topografií polovodičových výrobků, právo šlechtitelské a jiná tvůrčí práva duševního vlastnictví nepoživající zákonné ochrany (např. objevitelské právo apod.) a právo zlepšovatelské.

Tvůrčím právem autorským a právy souvisejícími - sem náleží zejména právo autorské včetně práva pořizovatele databáze.

Netvůrčím právem průmyslového vlastnictví se rozumí zejména právo na označení, tj. firemní právo, známkové právo, právo na označení původu výrobků, doménová jména.

Práva k duševnímu vlastnictví patří do oblasti soukromých práv, jsou to majetková práva. S výjimkou autorských práv a právu k know-how jsou založena na registračním principu, tzn. že jsou jejich vlastníku / majiteli přiznána autoritativním rozhodnutím státního orgánu. Z těchto dvou skutečností se odvíjí také patřičná právní ochrana.

3 Ochrana technických řešení

3.1 Vynálezy

Vynálezem se rozumí výsledek technické tvůrčí činnosti jedné či více fyzických osob (původce, spolupůvodců), který je patentovatelný. Vynález je patentovatelný v případě, je-li světově nový (není-li součástí stavu techniky), je výsledkem vynálezecké činnosti (pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky) a je průmyslově využitelný (může-li jeho předmět být opakovaně vyráběn nebo jinak využíván v průmyslu, zemědělství nebo jiných oblastech hospodářství). Stavem techniky je přitom vše, k čemu byl přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatel právo přednosti, umožněn přístup veřejnosti písemně, ústně, užíváním nebo jiným způsobem.

Stavem techniky je i obsah přihlášek vynálezů podaných v České republice s dřívějším právem přednosti, pokud budou v den, od něhož přísluší přihlašovatel právo přednosti, nebo po tomto dni zveřejněny. To platí i pro mezinárodní přihlášky vynálezů s dřívějším právem přednosti, v nichž je Úřad určeným úřadem (na základě Smlouvy o patentové spolupráci - PCT) a pro evropské patentové přihlášky, v nichž bude Česká republika platně určeným státem ve smyslu Úmluvy o udělování evropských patentů. U tajných přihlášek platí právní domněnka zveřejnění 18 měsíců od data práva přednosti. Např. i obhajoby diplomových a obdobných prací jsou zveřejněním.

Existuje autorskoprávní ochrana počítačových programů, která vychází z toho, že ve smyslu autorského zákona je počítačový program fiktivním dílem, a to v případě, že je původní, tedy že je autorovým vlastním duševním výtvořem.

Programy počítačů se podle ustanovení § 3 odst. 2, písm. c) zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, v platném znění, nepovažují jako takové za vynálezy schopné patentové ochrany.

Evropské stanovisko k udělování patentů na počítačové programy je obsaženo zejména v rozhodnutí T 1173/97 Odvolacího senátu EPÚ, podle něhož „*počítačový program, nárokovaný buď sám o sobě, nebo zaznamenaný na nosiči, není z patentovatelnosti vyloučen za všech okolností. Program uskutečněný pomocí počítače musí přinášet tak zvaný další technický efekt, tedy technický účinek, který přesahuje pouhou interakci mezi hardware a software*“. Tento přístup k patentové ochraně počítačových programů zastává i Česká republika a řada dalších zemí.

Patentem se rozumí právní forma ochrany vynálezu, resp. ochranný dokument na vynález, kterým je na vymezeném území příslušným úřadem či institucí poskytnuta za úplaty ochrana vynálezu na dobu vymezenou právním předpisem. Vynálezem se rozumí řešení z oblasti techniky, což je zákonem vyjádřeno negativním otevřeným výčtem těch případů, které se za vynálezy nepovažují zejména objevy, vědecké teorie a matematické metody, estetické výtvořy,

plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti, programy počítačů jako takové (problematika ochrany počítačových programů je jedna z nejdiskutovanějších a v této oblasti nelze dosud vysledovat zcela jednotnou praxi, přístup a názory), či podávání informací. Některá řešení, ač považována za řešení z oblasti techniky, jsou zákonem z patentování vyloučena. Patent tak nemůže být udělen na odrůdy rostlin a plemena zvířat a biologické způsoby pěstování rostlin a chovu zvířat, na způsoby chirurgického nebo terapeutického ošetřování a na diagnostické metody používané na lidském nebo zvířecím těle a dále na vynálezy, jejichž využití by se přičilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům. Patent platí 20 let od data podání přihlášky, ovšem za předpokladu placení každoročních udržovacích poplatků. *Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, v platném znění.*

3.2 Dodatková ochranná osvědčení

Dodatková ochranná osvědčení (dále jen „osvědčení“) bezprostředně souvisí s patentem („základní patent“), v zásadě znamenají prodloužení doby ochrany látky, která je chráněna tímto základním patentem. Důvod ochrany osvědčením spočívá v kompenzaci faktu, že v některých případech nelze po určitou dobu platnosti patentu vynález využívat. Je tomu tak v případě léčiv a přípravků na ochranu rostlin, pro jejichž uvedení na trh je třeba souhlasu (registrace) příslušné autority – v České republice je to pro oblast léčivých přípravků pro lidské použití Státní ústav pro kontrolu léčiv, pro oblast veterinárních přípravků Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, v rámci Evropské unie je to Evropská agentura pro hodnocení léčivých přípravků se sídlem v Londýně. Pro oblast přípravků na ošetřování rostlin je státní autoritou Státní rostlinolékařská správa, na evropské úrovni taková instituce ustanovena není. Osvědčení platí po dobu odpovídající době, jež uplynula mezi dnem podání přihlášky základního patentu a dnem první registrace umožňující uvést přípravek na trh v České republice, resp. Evropském společenství / Evropské unii, jako léčivý přípravek či jako přípravek na ochranu rostlin, zkrácené o pět let, nejdéle však pět let ode dne, kdy toto osvědčení nabylo účinnosti. *Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, v platném znění.*

3.3 Biotechnologické vynálezy

Biotechnologický vynález je vymezen *zákonem č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, v platném znění*, a je patentovatelný, týká-li se biologického materiálu, který je izolován ze svého přirozeného prostředí nebo vyráběn technickým postupem, i když se již v přírodě vyskytl; rostlin nebo zvířat, není-li technická proveditelnost vynálezu omezena na určitou odrůdu rostlin nebo plemeno zvířete; nebo mikrobiologického nebo jiného technického postupu a výrobku, jiného než je rostlinná odrůda nebo zvířecí plemeno, získaného tímto způsobem.

Patenty se neudělují na biotechnologické vynálezy, jejichž obchodní využití by se přičilo veřejnému pořádku nebo dobrým mravům na lidské tělo v různých stádiích vzniku či vývoje a pouhé objevení některého z jeho prvků, včetně sekvence nebo dílčí sekvence genu, i když struktura tohoto prvku je totožná se strukturou přírodního prvku na odrůdy rostlin a plemena zvířat nebo v zásadě biologické způsoby pěstování rostlin či chovu zvířat.

3.4 Užitné vzory

Užitným vzorem lze chránit technické řešení, které je nové, přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti a je průmyslově využitelné. Pojem „technické řešení“ odpovídá pojmu „vynález“ u ochrany patentem, předměty, které je možno chránit patentem a užitným vzorem, jsou tedy z tohoto pohledu srovnatelné. Z ochrany užitným vzorem jsou však oproti patentu dále vyloučeny biologické reprodukční materiály a jakékoliv „způsoby“. Zapsaný užitný vzor platí 4 roky ode dne podání přihlášky. Doba platnosti zápisu užitného vzoru prodlouží Úřad průmyslového vlastnictví České republiky (dále jen „Úřad“) na zpoplatněnou žádost majitele užitného vzoru až dvakrát, pokaždé o tři roky. Maximální doba platnosti zapsaného užitného vzoru je tedy 10 let. *Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, v platném znění.*

Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, v platném znění, je možno užitný vzor přihlásit k ochraně až do šesti měsíců od zveřejnění (výsledků práce přihlašovatele nebo jeho právního předchůdce). To je oproti vynálezům značný rozdíl.

3.5 Průmyslové vzory

Průmyslovým vzorem se rozumí vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení. Jde o vizuálně vnímatelnou vlastnost či složku výrobku, nejde o technickou, konstrukční, funkční, materiálovou nebo jinou podstatu výrobku, byť by tato byla z reálného výrobku nebo jeho vyobrazení srozumitelná. Výrobek je průmyslově nebo řemeslně vyrobený předmět, včetně součástí určených k sestavení do jednoho složeného výrobku, dále grafický symbol a typografický znak s výjimkou počítačových programů. Složeným výrobkem je výrobek, který se skládá z několika součástí, které mohou být vyměněny a které umožňují rozebrání a nové sestavení výrobku. Grafika sama o sobě, bez toho, že by byla aplikována na konkrétním nosiči (kterým musí být konkrétní prostorový nebo plošný výrobek), resp. agregována do jeho celkového vzhledu, není průmyslovým vzorem, protože nepředstavuje vzhled výrobku. Průmyslový vzor je způsobilý ochrany, je-li nový a má-li individuální povahu. Za nový se považuje, nebyl-li přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti zpřístupněn veřejnosti shodný průmyslový vzor. Za zpřístupnění veřejnosti se nepovažuje zpřístupnění původcem průmyslového vzoru nebo jeho právním nástupcem během 12 měsíců přede dnem podání přihlášky. Za shodné se považují, jestliže se jejich znaky liší pouze nepodstatně. Průmyslový vzor vykazuje individuální povahu, jestliže celkový dojem, který vyvolává u informovaného uživatele, se liší od celkového dojmu, který u takového uživatele vyvolává průmyslový vzor zpřístupněný veřejnosti přede dnem podání přihlášky. Zapsat nelze průmyslový vzor, je-li v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy, nebo pokud existuje překážka tzv. staršího práva, tj. pokud již byl u Úřadu shodný průmyslový vzor přihlášen dříve. Ochrana zapsaného průmyslového vzoru trvá 5 let od data podání přihlášky průmyslového vzoru. Vlastník průmyslového vzoru může tuto dobu ochrany opakovaně obnovit, a to vždy o 5 let, až na celkovou dobu 25 let od data podání přihlášky průmyslového vzoru, při současně úhradě správního poplatku. *Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, v platném znění.*

3.6 Topografie polovodičových výrobků

Topografií polovodičového výrobku (dále jen „topografie“) se rozumí série jakkoli zafixovaných nebo zakódovaných vzájemně souvisejících zobrazení, znázorňující trojrozměrné trvalé uspořádání vrstev, z nichž se polovodičový výrobek skládá, přičemž každé zobrazení znázorňuje vzor jedné vrstvy polovodičového výrobku nebo jeho části, popřípadě povrchu polovodičového výrobku v jednotlivých stupních výroby nebo jeho částí. Chráněny mohou být topografie, které jsou výsledkem tvůrčí činnosti původce a které nejsou v průmyslu polovodičových výrobků běžné. Doba trvání ochrany topografie skončí uplynutím 10 let od konce kalendářního roku, v němž tato ochrana vznikla. *Zákon č. 529/1991 Sb. o ochraně topografie polovodičových výrobků, v platném znění.*

Za zlepšovací návrhy se pokládají technická, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problémů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a životního prostředí, s nimiž má zlepšovatel právo nakládat. Práva ze zlepšovacích návrhů nevzniknou, brání-li jim zejména práva z patentu nebo práva z užitného vzoru nebo práva z průmyslového vzoru. Absolutní ochranu nemají, jsou chráněny i nekalosoutěžně. Zlepšovatel je povinen nabídnout zlepšovací návrh svému zaměstnavateli, týká-li se zlepšovací návrh oboru práce nebo činnosti zaměstnavatele. Právo využívat zlepšovací návrh vzniká uzavřením smlouvy se zlepšovatelem o přijetí nabídky zlepšovacího návrhu a odměně za něj. Jestliže s ním zaměstnavatel ve lhůtě dvou měsíců od nabídky zlepšovacího návrhu neuzavřel smlouvu o přijetí nabídky zlepšovacího návrhu a odměně za něj, má zlepšovatel právo se zlepšovacím návrhem nakládat bez omezení (např. ho nabídnout jinému podnikateli, jehož oboru práce nebo činnosti se zlepšovací návrh také týká). Úřad o těchto předmětech žádné řízení nevede. *Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, v platném znění.*

4.2

Odrůdy rostlin, plemena zvířat

Jedná se o předměty příbuzné technickým řešením, kdy odrůdou je skupina rostlin náležející k nejnižšímu stupni botanického třídění, jež může být určena vyjádřením charakteristik vyplývajících z daného genotypu nebo kombinace genotypů; odlišena od jiné skupiny rostlin alespoň jednou uvedenou charakteristikou; považována za jednotku rozmnožovatelnou beze změny. Samotné odrůdy rostlin jsou vyloučeny z ochrany patentem či užitným vzorem, neznamená to však, že jimi nemohou být chráněna řešení, která se k rostlinám vztahují - za předpokladu, že taková řešení jsou technického charakteru a splňují podmínky patentovatelnosti (ochrany). Na ochranu odrůd rostlin se vztahuje *zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin, v platném znění*. O udělení ochrany rozhoduje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, při splnění zákonných podmínek uděluje žadateli ochranná práva k odrůdě a schválí návrh názvu odrůdy vydáním šlechtitelského osvědčení. Právní úpravu pro ochranu plemen zvířat Česká republika v současnosti zakotvenou nemá.

5

Ochrana práv na označení / Práva „obchodně využitelná“

Práva na označení tvoří významnou skupinu práv a náleží sem zejména:

ochranné známky;
označení původu a zeměpisná označení;
ochrana názvu;
ochrana osobních údajů;
nezapsaná označení;
doménová jména.

5.1

Ochranné známky

Jde o označení, které umožňuje rozlišit shodné výrobky, pocházející od různých výrobců, kteří tyto výrobky vyrábějí nebo s nimi obchodují, a shodné služby, které jsou poskytovány odlišnými subjekty v oblasti terciární sféry. Podnikatel má tak určitou záruku toho, že jeho výrobky a služby vstoupily do povědomí spotřebitele, který se bude lépe orientovat v široké nabídce zboží a služeb. Působení ochranné známky a její vliv na zákazníka zajišťuje současně i odbyt produktů a služeb na trhu, spolu s využitím dobré pověsti, popř. všeobecné známosti takového označení. Ochranná známka nemůže existovat sama o sobě, bez spojení s konkrétním zbožím, které označuje, nebo se službami, které jsou pod touto známkou poskytovány.

Za zákonem stanovených podmínek může být ochrannou známkou

slovní označení v běžném typu písma, nebo ve specifickém grafickém provedení;

označení, ztvárněné určitou kresbou, jako obrazové vyobrazení, rovněž jako kombinace slova a kresby, tzv. logo;

prostorové (trojrozměrné) označení, které je tvořeno tvarem výrobku nebo jeho obalu či kombinací takových tvarů se slovy nebo kresbou;

označení tvořené barvou nebo kombinací barev.

K tomu, aby označení přihlašované jako ochranná známka plnilo svůj účel pro spotřebitele, ale i pro podnikatelské subjekty, platí určitá kritéria, která spočívají zejména v úzké vazbě známky na podnikatelské aktivity subjektu, který ji přihlašuje, na dobré způsobilosti odlišit přihlašované označení od již zapsaných ochranných známek zavedených na trhu a na fantazijnosti, originalitě a nevšednosti takového označení, včetně jeho výraznosti a snadné zapamatovatelnosti. Zápisně nezpůsobilá jsou označení k zápisu vyloučená buď úplně, což znamená, že označení nemůže být zapsáno vůbec (absolutní důvody odmítnutí obrany), nebo částečně, pak může být označení zapsáno pouze s určitou výhradou, s omezením nebo na základě souhlasu třetí osoby či pokud přihlašovatel před zápisem ochranné známky prokáže, že si označení užíváním v obchodním styku získalo rozlišovací způsobilost (relativní důvody odmítnutí ochrany). Zápis ochranné známky do rejstříku platí deset let od data podání přihlášky a na žádost vlastníka známky je možná její obnova, a to pokaždé na dobu dalších deseti let. Tato žádost podléhá správnému poplatku. Není-li taková žádost ve stanovené lhůtě podána, ochranná známka zanikne.
Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, v platném znění.

5.2 Označení původu a zeměpisná označení

Označením původu se rozumí název oblasti, určitého místa nebo země používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení. Zeměpisným označením se rozumí název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území. Ze zápisu jsou vyloučeny např. obecné názvy druhu zboží a ta označení, která jsou shodná s ochrannou známkou či všeobecně známou známkou za předpokladu, že by mohlo dojít ke klamání spotřebitele o skutečném původu zboží. Řízení o udělení ochrany provádí Úřad na základě žádosti podané sdružením výrobců nebo zpracovatelů produktů z určité oblasti za zákonem stanovených podmínek. Trvání ochrany není časově omezeno. Oprávněný uživatel může užívat zapsané označení původu či zeměpisné označení, zejména je umístit na zboží, jehož se označení týká. *Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označeních, v platném znění.*

5.3 Ochrana názvu

Základní právní úprava ochrany názvu právnických osob je obsažena zejména v občanském zákoníku, obchodním zákoníku, trestním zákoníku, tiskovém zákonu, zákonu o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Právní úprava ochrany názvu podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku se odlišuje od úpravy platné pro podnikatele nezapsaného v obchodním rejstříku. Rovněž má význam, zda je podnikatel fyzická nebo právnická osoba. Názvem podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku, ať už jím je osoba fyzická nebo právnická, je obchodní firma, tedy ten název, pod nímž je podnikatel do obchodního rejstříku zapsán. Při neoprávněném použití názvu právnické osoby se lze domáhat ochrany soudní cestou. Právní ochrana firmy je dvojí (a) především je firma chráněna sama o sobě; (b) kromě toho je firma chráněna také předpisy proti nekalé soutěži jmenovitě podle § 47 *obchodního zákoníku* (viz shora).

5.4 Původce

Za původce vynálezu, užitého vzoru nebo jiného předmětu duševního vlastnictví se považuje fyzická osoba, která jej vytvořila vlastní tvůrčí činností.

5.5 Spolupůvodce

Za spolupůvodce vynálezu, užitého vzoru nebo jiného předmětu duševního vlastnictví se považuje fyzická osoba, která jej vytvořila tvůrčí činností společně s jinými. Spolupůvodci mají právo k předmětu duševního vlastnictví v rozsahu, v jakém se podíleli na jeho vytvoření. Pokud se podíly liší, je nutno tuto skutečnost ošetřit písemnou smlouvou.

6 Autorské právo

6.1 Práva autora k jeho dílu

Autorské dílo je dílo literární, jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Autorskými díly jsou např. díla slovesná, hudební, dramatická a hudebně dramatická, choreografická a pantomimická, fotografická, audiovizuální, výtvarná, architektonická, díla užitého umění a kartografická, ale také počítačový program, dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka, sborník, databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem. Zákon č.121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským, v platném znění (autorský zákon).

6.2

Práva související s právem autorským

Práva výkonného umělce k uměleckému výkonu;

právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu;

právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho prvotnímu záznamu;

právo rozhlasového a televizního vysílatele k jeho původnímu vysílání;

právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv;

právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu.

6.3

Právo pořizovatele k jím pořízené databázi

Databázi se rozumí soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření. Pořizovatelem databáze je fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost pořídí databázi, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.

Pokud pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze představuje kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany, náleží pořizovateli databáze zvláštní právo k databázi, jehož obsahem je právo na vytěžování nebo na zužitkování celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části a právo udělit jinému oprávnění k výkonu tohoto práva.

Zvláštní právo pořizovatele databáze je převoditelné a trvá **15 let** od pořízení databáze.

6.4 Autor

Autor díla je fyzická osoba, která dílo vytvořila, přičemž platí zákonná domněnka autorství. V případě díla souborného jako celku též fyzická osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala nebo uspořádala.

6.5 Spoluautor

Spoluautor díla je fyzická osoba, která se na vzniku jediného díla do jeho dokončení podílela s ostatními spoluautory společnou tvůrčí činností. Autorské právo k dílu přísluší všem spoluautorům společně a nerozdílně. Není-li dohodnuto mezi spoluautory jinak, je podíl jednotlivých spoluautorů na společných výnosech z práva autorského k dílu spoluautorů úměrný velikosti jejich tvůrčích příspěvků, a nelze-li tyto příspěvky rozeznat, jsou podíly na společných výnosech stejné.

7

Další základní pojmy související s duševním vlastnictvím

7.1

Obchodní tajemství

V souladu s ustanovením § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění, se jím rozumí veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle subjektu utajeny a tento odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje. Obchodní tajemství je předmětem práv náležejících k podniku. Zákonnou úpravu licenční smlouvy lze analogicky použít i pro využívání některých speciálních nehmotných statků, např. využití obchodního tajemství.

7.2 Know-how

Souhrn organizačních, řídicích, ekonomických, podnikatelských, technických, obchodních, marketingových, vědeckých, výzkumných a dalších znalostí a zkušeností, které jsou způsobilé hospodářského uplatnění, jsou vyjádřeny v jakémkoliv objektivně vnímatelné podobě, nejsou obecně známé ani obecně dostupné a nejsou předmětem práva duševního vlastnictví. Know-how lze dělit podle nositelů na podnikové know-how a podle původu na technické, marketingové, know-how v oblasti řízení. Know-how může tvořit součást obchodního tajemství, pokud je utajováno ve smyslu obchodního zákoníku. Pojem know-how je například použit v § 60 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění, ze kterého vyplývá, že know-how může být předmětem nepeněžitého vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti. Know-how lze poskytnout jinému smlouvou o know-how nebo tzv. nepravou licenci. Právní ochrana know-how se opírá především o ustanovení o obchodním tajemství v rámci práva nekalosoutěžního a v rámci práva trestního.

7.3 Důvěrné informace

Mohou mimo jiné být chráněny ve smyslu ustanovení § 271 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění. V případě, že si strany při jednání o uzavření smlouvy navzájem poskytnou informace označené jako důvěrné, nesmí strana, které byly tyto informace poskytnuty, je prozradit třetí osobě a ani je použít v rozporu s jejich účelem pro své potřeby, a to bez ohledu na to, zda dojde k uzavření smlouvy, či nikoli. Informace, které smluvní strana považuje za důvěrné, takto při jednání označí, a to nejlépe v písemné podobě. Členové statutárního orgánu společnosti (potažmo i členové dozorčí rady) jsou povinni zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu, jak výslovně upravuje u členů představenstva společnosti ustanovení § 194 odst. 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění.

7.4

Dobrá pověst právnických osob

Dobrá pověst neboli renomé je nezbytná pro úspěšné fungování právnické osoby, obsahuje především určité morální, ale i kvalitativní vlastnosti charakterizující právnickou osobu, podle nichž je hodnocena a přijímána společností. Zahrnuje nehmotné a samostatně nevyčíslitelné hodnoty spojené s právnickou osobou. V účetnictví je za goodwill považován rozdíl mezi cenou, za kterou byl podnik resp. jeho část pořízen, a hodnotou podílu kupujícího na tržně oceněných aktivech snížených o dluhy.

7.5

Všeobecná práva osobnostní

Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Zejména *zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění*.

7.6

Osobní údaje

Podle ustanovení *zákona č. 101/2000 Sb, o ochraně osobních údajů, v platném znění*, se jedná o jakoukoliv informaci týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Citlivým údajem je pak osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů. Uvedený zákon mimo jiné stanovuje práva a povinnosti správce při zpracovávání osobních údajů včetně podmínek, kdy je nutný souhlas subjektu údajů s jejich zpracováním; podmínek, za kterých je správce povinen písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů úmysl osobní údaje zpracovávat; podmínek pro přenos osobních údajů do zahraničí atd.

7.7

Poznatek

Je chápán jako poznatek vědy, výzkumu a vývoje, zvláště pak (ale nejenom) technologie, poznatek způsobilý stát se předmětem autorskoprávní nebo průmyslově právní ochrany, vytvořený autorem / původcem poznatku.

7.8

Licenční smlouva

Dvoustranný právní úkon, kterým dle ustanovení § 508 a násl. zákona č. 513/1991 Sb. *obchodní zákoník, v platném znění*, poskytovatel opravňuje nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území k výkonu práv průmyslového vlastnictví a nabyvatel se zavazuje k poskytování sjednané úplaty nebo jiné majetkové hodnoty.

7.9

Vědecké objevy

Právo k nim zůstává v dnešní době mimo zvláštní zákonnou ochranu. Vědecké objevy jako takové mají sloužit obecnému dobru, a proto spadají do „veřejné domény“. Nicméně, z hlediska českého práva není vyloučeno, aby byly vědecké objevy obsaženy v některém jiném duševním vlastnictví. Mohou tak tvořit obsah obchodního tajemství, důvěrné informace nebo být obsahem zlepšovacího návrhu. V těchto případech platí pro vědecké objevy zvláštní právní režimy příslušných ochranných práv. Vědecký objev také bývá zpravidla literárně popsán ve vědeckém díle. Předmětem autorského práva není sám vědecký objev, nýbrž vědecké dílo, ve kterém je objev vědecky ztvárněn. Objevitelské prvenství (*moral rights*) – zde může být součástí tzv. „osobní sféry“ fyzické osoby. V takovém případě by se šlo nad rámec „zvláštní“ právní úpravy. Aplikovatelná by byla vědecká morálka a v ní a s ní zformované vědecké zvyklosti. Existuje zde určitá možnost právní ochrany objevitelství spočívající v nárokování si objevitelství včetně označení objevitelství, všeobecnými právy osobnostními podle českého občanského zákoníku (§ 11 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., *občanský zákoník, v platném znění*).

Vědci nebo vědecké ústavy, které je zaměstnávají, bývají soutěžitelé, není vyloučena ochrana objevitelství právem proti nekalé soutěži. Nekalosoutěžní ochrana může směřovat např. proti klamavému objevitelskému označení výrobku, a to i souběžně s ochranou osobnostněprávní.

Vzhledem k charakteru objevů lze uzavřít, že by se na ně v rámci VŠ / v.v.i. měla přiměřeným způsobem vztahovat níže popsaná práva a povinnosti u podnikových / zaměstnaneckých řešení včetně komercializace, výnosů a jejich rozdělování.

7.10

Nekalá soutěž

V ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění, jsou pomocí tzv. generální klauzule uvedeny pojmové znaky nekalé soutěže jako „jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům“. Takové jednání je bez výjimky zakázáno.

Speciální skutkové podstaty nekalé soutěže jsou:

- a) klamavá reklama,
- b) klamavé označování zboží a služeb,
- c) vyvolávání nebezpečí záměny,
- d) parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele,
- e) podplácení,
- f) zlehčování,
- g) srovnávací reklama,
- h) porušování obchodního tajemství,
- i) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí.

8

Podniková / zaměstnanecká řešení u průmyslových práv

Obecně platí, pokud není stanoveno nebo upraveno jinak, jsou vztahy k těmto řešením, výsledkům tvůrčí práce určitým způsobem modifikovány ve srovnání s obecnější právní úpravou u jednotlivých předmětů.

8.1

Podnikový vynález

Vynález, který byl původcem (spolupůvodci) vytvořen ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu (dále jen „pracovní poměr“) k VŠ / v.v.i. jako zaměstnavateli. Obecně platí, že původce, který vytvořil vynález v pracovním poměru, je povinen zaměstnavatele o této skutečnosti neprodleně písemně vyrozumět a předat mu podklady potřebné k posouzení vynálezu. Neuplatní-li zaměstnavatel ve lhůtě tří měsíců od předmětného vyrozumění vůči původci právo na patent, přechází toto právo zpět na původce. Zaměstnavatel i původce jsou v této lhůtě povinni zachovávat vůči třetím osobám o vynálezu mlčenlivost.

Původce, který vytvořil vynález v pracovním poměru, na nějž zaměstnavatel uplatnil právo na patent, má právo vůči zaměstnavateli na přiměřenou odměnu. Pro její výši je rozhodný technický a hospodářský význam vynálezu a přínos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním, přičemž se přihlíží k materiálovému podílu zaměstnavatele na vytvoření vynálezu a k rozsahu pracovních úkolů původce. Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým pozdějším využitím nebo jiným uplatněním vynálezu, má původce právo na dodatečné vypořádání.

Původce má právo na přiměřenou odměnu, pro jejíž výši je rozhodný technický a hospodářský význam vynálezu, přínos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním, materiálový podíl zaměstnavatele na vytvoření vynálezu a rozsah pracovních úkolů původce. Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým pozdějším využitím nebo jiným uplatněním vynálezu, má původce právo na dodatečné vypořádání.

Zde uvedené platí přiměřeným způsobem i na níže popsané případy tzv. podnikových/zaměstnaneckých řešení.

8.2

Podnikový užitečný vzor

Užitečný vzor, který byl původcem (spolupůvodci) vytvořen ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu (dále v textu pouze jako „pracovní poměr“) k VŠ / v.v.i. jako zaměstnavateli. O právu původce na odměnu a/nebo na dodatečné vypořádání platí obdobně jako u podnikového vynálezu.

8.3

Zaměstnanecký průmyslový vzor

Průmyslový vzor, který by původcem (spolupůvodci) vytvořen ke splnění úkolu vyplývajícího z pracovního poměru, z členského nebo z jiného obdobného vztahu (dále jen „pracovní poměr“) k VŠ / v.v.i. jako zaměstnavateli. O právu původce na odměnu a/nebo na dodatečné vypořádání platí opět obdobně jako u podnikového vynálezu.

8.4

„Zaměstnanecká“ topografie polovodičového výrobku

Byla-li topografie vytvořena ke splnění úkolu z pracovního poměru nebo obdobného vztahu, přísluší právo na ochranu zaměstnavateli nebo tomu, pro koho byla na základě smlouvy vytvořena, pokud není stanoveno jinak.

9 Zaměstnanecká a obdobná díla podle autorského zákona

9.1 Zaměstnanecké dílo

Ve smyslu autorského zákona se jím rozumí dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k VŠ / v.v.i. nebo z pracovního vztahu mezi družstvem a jeho členem. Pokud není mezi autorem zaměstnaneckého díla a VŠ / v.v.i. sjednáno jinak, autorova majetková práva vykonává svým jménem a na svůj účet zaměstnavatel. Počítačové programy a databáze, jakož i kartografická díla, která nejsou kolektivními díly, se považují za zaměstnanecká díla i tehdy, byla-li autorem vytvořena na objednávku – objednatel se v takovém případě považuje za zaměstnavatele

9.2 Školní dílo

V případě vytvoření školního díla ve smyslu autorského zákona má škola nebo školské či vzdělávací zařízení za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla. Autor školního díla může sám dílo užít nebo poskytnout licenci třetí osobě pouze v případě, že to není v rozporu s oprávněnými zájmy školy, školského či vzdělávacího zařízení. V tomto případě má škola nebo školské či vzdělávací zařízení právo na příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily.

9.3 Dílo vytvořené na objednávku a soutěžní dílo

Ve smyslu autorského zákona dílo vytvořené na objednávku je dílo vytvořené na základě smlouvy o dílo. Takto vytvořené dílo může objednatel využít pouze k účelu vyplývajícímu ze smlouvy, jinak jen na základě licenční smlouvy. Poskytnout licenci jinému může autor díla vytvořeného na objednávku tehdy, pokud to není v rozporu se zájmy objednatele.

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 2

Rešerše

1

Druhy rešerší z hlediska účelu

Rešerši je možno provést samostatně v rešeršní databázi patentů a užitných vzorů, databázi průmyslových vzorů, databázi ochranných známek na webových stránkách Úřadu (www.upv.cz) nebo provedení rešerše může být zadáno pracovníkům Odboru patentových informací Úřadu nebo lze rešerši zadat patentovému zástupci či odbornému rešeršéru. Na uvedené webové stránce Úřadu jsou odkazy i na příslušné zahraniční databáze.

U rešerše v oblasti průmyslových práv jde o vyhledávání informací a zajišťování pramenů informací týkajících se chráněných technických řešení, včetně metodiky práce s těmito informacemi.

Tyto typy rešerší jsou důležité provádět zejména před podáním přihlášky, zahájením výzkumu, nákupem licence nebo zaváděním nových výrobních programů. Je-li dosaženo nějakého nového technického řešení, mělo by být prvním krokem ověření světové novosti a pokrokovosti řešení.

Podle toho, jaký účel rešerše sleduje, rozeznáváme rešerše:

na právní stav dokumentu – odpovídá na otázku, zda je dokument udržován v platnosti nebo jestli jeho platnost skončila (což znamená možnost volného využití vynálezu bez hrozby sankcí ze strany majitele / vlastníka práva);

na stav techniky – je zjišťován stav techniky v určité zájmové oblasti;

na patentové rodiny – vyhledává se soubor patentových dokumentů týkajících se téhož vynálezu a téhož přihlašovatele a původce v různých zemích;

na známkovou čistotu – je zjišťován stav ochranných známek / označení v určitém oboru lidské činnosti (zaměřeno na výrobky a / nebo služby);

na jméno – jsou vyhledávány dokumenty vybraného původce nebo přihlašovatele / majitele průmyslových práv – vše zde uvedené lze provádět v národních databázích, databázi Evropského patentového úřadu, WIPO (PCT), databázových centrech (ESPACenet, Questel-Orbit, STN International, Dialog, CompuServe, EPIDOS, EPOIS, DPINFO, Thomson Reuters Research in View, Thomson Derwent World Patents Index). Některé databáze jsou volně přístupné, popřípadě po splnění určitých registračních opatření, přístup do jiných je zpoplatněný⁴;

na vnější vzhled výrobku – je prováděna v databázi národních průmyslových vzorů s bibliografickými daty, případně ve věstnících a v archivních národních dokumentech průmyslových vzorů, které obsahují jejich vyobrazení, mezinárodní zapsané průmyslové vzory, průmyslové vzory Společenství.

Rešerše se většinou provádějí přes rešeršní masky podle různých kritérií a zadání. Analýza výsledků patentové rešerše může pomoci při určování nejsilnějších společností a potenciální konkurence, nebo ji lze využít například pro mapování zahraničního trhu.

⁴Například pro oblast rešerší ve věcech vynálezů a užitných vzorů je velmi dobrá volně přístupná databáze ESPACenet, kterou lze nalézt na adrese <http://ep.espacenet.com/>.

2

Rešerše ochranných známek

Zákon o ochranných známkách nedovoluje zapisovat shodné či zaměnitelné ochranné známky pro stejné nebo podobné výrobky a služby, doporučuje se před podáním přihlášky provedení rešerše, což znamená zjistit, zda potenciální nová ochranná známka, není již ve stejném nebo podobném provedení pro stejné či podobné výrobky nebo služby pro jiného zapsána v rejstříku národních ochranných známek, mezinárodních ochranných známek, ochranné známky Společenství.

3

Patentová literatura

Rešerše na světový stav techniky se provádí v dostupné knižní, časopisecké, firemní a podobné literatuře a tzv. patentové literatuře:

věstníky patentových a známkových úřadů;
zveřejněné popisy přihlášek vynálezů;
popisy patentových vynálezů;
popisy registrovaných užitných a průmyslových vzorů;
literaturu vydávanou v oblasti průmyslového vlastnictví;
rejstříky přihlášek patentových spisů a přihlašovatelů;
známkovou dokumentaci;
dokumentaci o označení původu.

S výsledky rešerše je ovšem nutno nakládat s určitou obezřetností, ostatně správci příslušných databází nikdy nezaručují 100% záruku správnosti, komplexnosti a úplnosti na provedenou rešerši.

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 3

Vlastnictví k předmětům
řešení a společný výzkum
a vývoj s výrobní sférou

1

Vlastnictví k předmětům řešení

Podmínky, za kterých je vlastnictví v tomto tzv. interním vztahu mezi uvedenými subjekty určováno, jakož i některé nejdůležitější vzorové smlouvy, jsou rozvedeny i v Metodice IV a Metodice III. K oblasti vlastnictví k předmětům řešení a společnému výzkumu a vývoji s výrobní sférou existuje řada zahraničních materiálů, ale rovněž jim korespondujících materiálů domácích.

1.1

VŠ / v.v.i. a třetí osoby

1.1.1 Obecná pravidla

Obecně platí, že pokud není právním předpisem stanoveno jinak, mohou si smluvní strany upravit samy vzájemná práva a povinnosti týkající se majetkových práv k předmětům duševního vlastnictví. Jejich vztahy se řídí obecnými předpisy o podílovém spoluvlastnictví. Spoluvlastník / spolumajitel nepotřebuje souhlas dalších spoluvlastníků k tomu, aby mohl sám pro svou potřebu (nikoli komerčně) využívat předmět práva duševního vlastnictví. Následná kompenzace není právním předpisem stanovena. Souhlas všech spoluvlastníků pro účely převodu práva je nutný, ledaže jde o převod na jiného spoluvlastníka. Na třetí osobu může spoluvlastník převést svůj podíl jen v případě, že žádný ze spoluvlastníků nepřijme ve lhůtě jednoho měsíce písemnou nabídku převodu. Pokud není dohodnuto jinak, je pro účely poskytnutí licence nutný souhlas všech spoluvlastníků. Každý ze spoluvlastníků může uplatňovat nároky z porušení práv samostatně, ostatní spoluvlastníky by měl o tomto uvědomit.

1.1.2 Podpora při řešení

Při řešení vědeckovýzkumných, vývojových a jiných úkolů s jinými osobami je dána povinnost smluvně stanovit rozsah, v jakém jim náleží práva z předmětů duševního vlastnictví. Pokud se strany dohodnou na spoluvlastnictví, je vždy nutná smluvní úprava předpokládané výše spoluvlastnického podílu každé ze stran a forma povinné součinnosti spoluvlastníků.

U podpory výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, kam nepochybně spadá činnost VŠ / v.v.i., je nutné upravit způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou – zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, v planém znění.

Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, je vlastníkem výsledků poskytovatel a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele.

Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom příjemce, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu a po jejím udělení vlastnické právo převést na poskytovatele. Příjemce má nárok na úhradu prokazatelných nákladů s tím spojených, pokud nebyly součástí uznaných nákladů projektu. Úprava užívacích a vlastnických práv příjemce podpory na řešení projektu aplikovaného výzkumu je obsahem smlouvy o využití výsledků uzavřenou mezi uživatelem a poskytovatelem.

1.2. Programy Evropské unie na podporu VaVaI

Platná pravidla rámcových programů a podpory pomocí strukturálních fondů stanovují, že by měla být zachována práva vlastníků a zároveň by mělo být vytvořeno prostředí pro zajištění přístupu spolupracujících účastníků / partnerů k informacím, které do projektu vnesou, a k poznatkům, které vyplynou z výzkumné práce v rámci projektu, vše v rozsahu umožňujícím jim provádět výzkumnou práci nebo využívat výsledné poznatky. I zde je za určitých stanovených okolností nutné zapojení / informování příslušného orgánu – Evropské komise.

Duševní vlastnictví, které partnerům patří před začátkem projektu, tj. před uzavřením příslušné smlouvy a do projektu je vneseno a je potřebné pro projekt nebo pro užívání jeho výsledků, se nazývá souhrnně „background – stávající znalosti“. Stávající znalosti zůstávají ve vlastnictví partnera, který s nimi do projektu vstupoval.

Jako „foreground – nové znalosti“ je pak souhrnně definováno duševní vlastnictví, které vzniklo v průběhu trvání příslušné smlouvy a je vlastnictvím účastníků, kteří je vytvořili. Nové znalosti vytvořené v projektu jsou ve vlastnictví toho účastníka, který je vytvořil.

„Tam, kde jsou nové znalosti vytvořené společně více účastníky, to znamená, že nové znalosti není možné rozdělit mezi tyto účastníky, budou nové znalosti spoluvlastněny, pokud se účastníci nedohodnou jinak. Spoluvlastníci nových znalostí jsou povinni domluvit se na rozdělení a podmínkách výkonu vlastnických práv k novým znalostem – smlouva o výkonu spoluvlastnických práv. V případě, že nelze jejich podíly přesně určit, jsou společné, což by mělo být smluvně upraveno. Pokud tak neučiní, použije se subsidiární režim, který zajišťuje to, že společně vlastněné nové znalosti mohou být využívány některým ze spoluvlastníků, byť spoluvlastníci nedospějí k dohodě.“⁵

„Projekty založené na spolupráci zahrnují sdílení / výměnu znalostí mezi partnery. Partneři si v projektech vyměňují jak své stávající znalosti, tak i své nové znalosti. Tato výměna je možná prostřednictvím systému přístupových práv, tj. partneři si navzájem umožňují přístup ke svým (stávajícím i novým) znalostem. Přístupová práva jsou práva nabytá licencováním a jiná užitelská práva. Udělení přístupových práv, tj. umožnění přístupu ke znalostem, podléhá určitým pravidlům. Účastníci ale mají relativně velkou volnost v možnosti sjednat si vlastní finanční, časové a jiné podmínky pro výměnu svých znalostí.“⁶

„Každý z vlastníků, pokud není smluvně určeno jinak, má oprávnění poskytnout nevýhradní licenci třetím stranám (bez možnosti udělit podlicenci) za podmínky, že to dopředu oznámí ostatním vlastníkům a poskytne jim přiměřenou náhradu. Převod vlastnických práv k novým znalostem je možný. Je ale potřeba respektovat povinnosti týkající se nových znalostí, tj. na nabyvatele musí být spolu s novými znalostmi převedeny i povinnosti chránit, využívat a šířit nové znalosti. Účastník převádějící své nové znalosti o tom musí uvědomit další účastníky ve stanovené lhůtě a tito mohou proti tomuto převodu namítat. Avšak účastníci se mohou rovněž domluvit na tom, že si nebudou vzájemně oznamovat plánovaný převod nových znalostí na specificky určené třetí strany. Zamýšlený převod nových znalostí se oznamuje Evropské komisi jen ve výjimečných případech. Právo Evropské komise namítat proti plánovanému převodu nových znalostí je značně omezeno.“⁷

Výsledky s potenciálem průmyslového využití musí být ochráněny. Pokud vlastník nechrání svoje nové znalosti a ani je nepřevede na některého z partnerů projektu, může Evropská komise ochránit tyto nové znalosti sama.

„Účastník projektu má využívat nové znalosti, které vlastní, nebo zajistit využití svých nových znalostí jiným subjektem. Každý účastník musí zajistit, aby nové znalosti byly šířeny. Společný postup účastníků v rámci šíření nových znalostí je možný a často žádoucí. Jakékoliv šíření ale nesmí být v rozporu s požadavky na ochranu nových znalostí, respektive s požadavky na využití nových znalostí. Samozřejmě další účastníci mohou namítat proti plánovanému šíření v předem stanovené lhůtě s tím, že jejich oprávněné zájmy týkající se jejich stávajících nebo nových znalostí by byly v důsledku šíření dotčeny.“⁸

V právním rámci platného **7. Rámcového programu (7 RP)** lze najít dokumentaci vztahující se na otázky duševního vlastnictví na následujících webových stránkách:

Smlouva o založení Evropských společenství (výzkum a technologický vývoj viz články 163-173)

http://eur-lex.europa.eu/cs/treaties/dat/12002E/pdf/12002E_EN.pdf

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o Sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:412:0001:0041:EN:PDF>

⁵ Vaňová J. - Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP, Technologické centrum AV ČR, Praha 2009 (str. 14)

⁶ Vaňová J. - Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP, Technologické centrum AV ČR, Praha 2009, (str. 22)

⁷ Vaňová J. - Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP, Technologické centrum AV ČR, Praha 2009, (str. 17)

⁸ Vaňová J. - Práva k duševnímu vlastnictví v projektech 7. RP, Technologické centrum AV ČR, Praha 2009, (str. 39 a 41)

1.3 Obecné

Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol na akcích v rámci Sedmého rámcového programu a pro šíření výsledků výzkumu (Pravidla účasti):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:391:0001:0018:EN:PDF>

Informační server Europa:

http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm

Průvodce IPR v 7. RP, základní dokumenty 7. RP

www.ipr-helpdesk.org

<http://www.fp7.cz/>

<http://www.fp7.cz/cz/vice-o-ipr-v-fp7/stranka-307/>

ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/ipr_en.pdf

Webové stránky národní informační sítě NINET

<http://www.ninet.cz/>

Webové stránky CZELO (České styčné kanceláře v Bruselu)

<http://www.czelo.cz/>

Modelové konsorciální smlouvy

DESCA - www.desca-fp7.eu

EICTA - www.eicta.org

EUCAR - www.eucar.be

Základní pravidla Grantové dohody Marie Curie (MCGA) - Modelová grantová dohoda

www.cordis.europa.eu

http://cordis.europa.eu/fp7/calls-grant-agreement_en.html#people_ga

Při společném výzkumu s partnery mimo VŠ / v.v.i. je nutným předem smluvně vyjasnit otázky:

vlastnictví k výsledkům nehmotného charakteru;

kdo bude přihlašovatelem výsledků řešení;

kdo bude financovat průmyslově právní ochranu;

kdo bude přivolovat k užití převodu těchto práv;

jak budou rozděleny výnosy;

kdo bude řešit případné spory a kdo je bude financovat.

To se děje např. smlouvami o spolupráci, o společném výzkumu, o poskytnutí dotace, o výzkumu na zakázku, o důvěrnosti informací, o využití výsledků, o publikaci výsledků.

2

Ochrana duševního vlastnictví vzniklého na VŠ / v.v.i.

Formulace nové myšlenky / koncept předchází nebo vzniká či je výsledkem činnosti původce (autora) v rámci plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru či jiného obdobného vztahu k VŠ / v.v.i., příp. v rámci studijních povinností nebo jiného subjektu na základě zejména smluvního vztahu s VŠ / v.v.i. Jedná se o individuální tvůrčí činnost podpořenou jak samotným prostředím, tak možnostmi využívat finanční podporu, veškerou infrastrukturu a zařízení VŠ / v.v.i. a vzájemnou spolupráci osob působících uvnitř VŠ / v.v.i.

Může se jednat o činnost „izolovanou“ od vnějšího prostředí prováděnou v rámci výzkumných a vývojových prací bez „účasti“ třetích osob, zejména materiální.

2.1

Ochrana duševního vlastnictví při společném výzkumu a vývoji s výrobní sférou / komerčními subjekty

Vzhledem k tomu, že komerční využívání výsledků přímo VŠ / v.v.i. se často může jevit jako problematické, stává se nezbytností tzv. výzkum a vývoj „na zakázku“, v rámci něhož dochází ke spolupráci s výrobní sférou. Ta může mít především tyto dvě formy:

poskytování služeb, konzultace a / nebo výzkum na zakázku;
společný výzkumně-vývojový projekt s komerčním subjektem.

Široké spektrum výzkumně-vývojové spolupráce a z nich vyplývající práva povinnosti zainteresovaných subjektů je nutné upravit ve Smlouvách o spolupráci na výzkumně-vývojovém projektu, jež mají rozdílný rozsah i obsah. Lze dovést, že minimálně musí tato smlouva upravit:

účastníky spolupráce za VŠ / v.v.i.;

vnější strany zúčastněné v projektu;

cíle a očekávané výstupy spolupráce;

vklady jednotlivých stran do spolupráce;

závazky jednotlivých stran při spolupráci;

rozdělení hrazení nákladů na výzkum a vývoj;

jakým způsobem bude projekt řízen a účetně evidován;

nároky smluvních stran na využití vzniklého duševního vlastnictví;

dobu trvání a etapy projektu;

rozdělení aktiv získaných v průběhu projektu mezi smluvní strany po jeho ukončení.

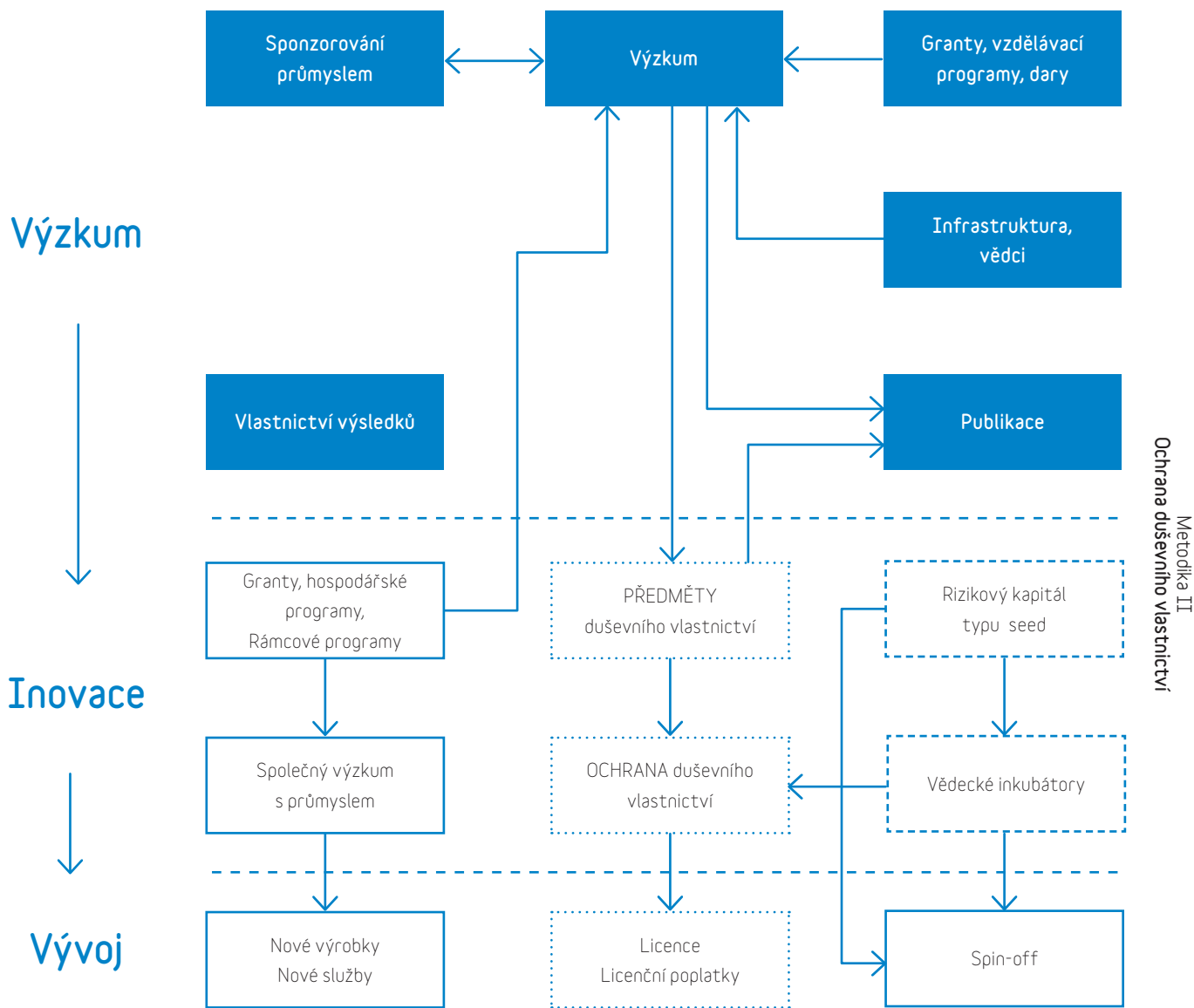
2.2

Ochrana duševního vlastnictví při výzkumu a vývoji financovanému z veřejných finančních zdrojů (granty, hospodářské programy, Rámcové programy EC)

Podmínky výzkumu a vývoje vedoucímu k vytvoření nemotných statků a jejich ochraně a nakládání s nimi financovanému z veřejných finančních zdrojů jsou především dány standardními podmínkami příslušného poskytovatele finančních zdrojů, které byly pro financování výzkumu a vývoje vedoucího k danému nemotnému statku využity.

Pro názornost je ochrana duševního vlastnictví při společném výzkumu a vývoji s výrobní sférou / komerčními subjekty a /nebo financovanému z veřejných finančních zdrojů (granty, hospodářské programy, Rámcové programy EC) zobrazena v tzv. Interakčním modelu, což by zřejmě měl být ideální stav za současných podmínek a možností. Jedná se o tzv. model otevřené vědy - otevřené inovace.

Licenční model, interakční model a model spin-off⁹

⁹ Srov. např. Holec P., Inovační model transferu znalostí v Evropě - přednáška, Univerzitní institut, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009
 Holec P., Duševní vlastnictví osou inovačních činností - přednáška, Útvar transferu technologií, Vysoké učení technické v Brně, 2009
 Čada, K., Výzkum a průmyslové vlastnictví - přednáška, 2010
 Fojt O., Komercializace výsledků výzkumu na Univerzitě Karlově - přednáška, 2009
 Kühnlová J., Komercializace průmyslového vlastnictví - přednáška, INVENTIA s.r.o., 2007
 Auerová K., Ochrana a komercializace duševního vlastnictví přednáška, INVENTIA s.r.o., 2009
 Komercializace výsledků výzkumu a vývoje na fakultách a dalších součástech Univerzity Karlovy v Praze, Univerzita Karlova v Praze, Centrum pro přenos poznatků a technologií UK, Praha 2009 a i další Směrnice a Příkazy uvedené v Části A (bod 10) této Metodiky mezi Prameny - Použitá literatura a informační zdroje

3 Zákon č. 130/2002 Sb.

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, v platném znění („ZPPV“) pojednává o základní úpravě vlastnických práv k vlastnictvím předmětů nehmotné povahy, které byly vytvořeny za podpory veřejných prostředků.

Zejména se pak jedná o ustanovení § 11 v souvislosti s ustanoveními § 15 a 16 uvedeného zákona, kde jsou upravena práva a povinnosti zúčastněných osob zabývajících se výzkumem, experimentálním vývojem a inovacemi podporovanými z veřejných prostředků.

3.1 Právní kontext ZPPV

Na ZPPV je nutno pohlížet v širším kontextu předpisů vztahujících se na problematiku financování výzkumu vývoje a inovací (dále jen „VaVaI“) z veřejných zdrojů.

ZPPV zasahuje *(i)* jak do oblasti politiky podpory VaVaI z veřejných zdrojů (převažující část úpravy); tak *(ii)* do dalších oblastí, zejména do oblasti práva veřejné podpory ve smyslu č. 107 SFEU.

Schéma předpisů dopadajících na financování VaVaI lze s určitou dávkou zjednodušení vyjádřit následovně:

Práva veřejné podpory

Politika podpory VaVal:

SFEU čl.107 - 109: zákaz veřejné podpory a režim výjimek z tohoto zákazu (ochrana trhu a soutěže)

ZPVV

Minimalizace rizik veřejné podpory

Politika financování VaVal: Efektivita, Transparentnost apod.

Rámec Společenství: Financování VaVal z veřejných zdrojů za určitých podmínek nenaplnuje znaky veřejné podpory

Odpovědnost - ČR vůči EU (Komise DG Competition)

Odpovědnost - konkrétní poskytovatel - vůči MŠMT (n. jinému orgánu)

Sankce: vrácení podpory

Sankce: vrácení podpory, případně jiný administrativní postih

Ústřední pojem: „veřejná podpora“ („state aid“)

Ústřední pojem: „podpora VaVal z veřejných zdrojů“

3.2

Jednotlivá relevantní ustanovení ZPVV

3.2.1 Ust. § 2 odst. 1 písm. k), které definuje pojem „výsledek“

Dle tohoto ustanovení se výsledkem rozumí:

1. v základním výzkumu nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečností, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru,
2. v aplikovaném výzkumu nové poznatky a dovednosti pro vývoj výrobků, postupů nebo služeb, poznatky a dovednosti uplatněné jako výsledky, které jsou chráněny podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné činnosti nebo využívané odbornou veřejností či jinými uživateli, nebo poznatky a dovednosti pro potřeby poskytovatele, využité v jeho činnosti, pokud vznikly při plnění veřejné zakázky,
3. ve vývoji návrhy nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb,
4. v inovacích nové nebo podstatně zdokonalené výrobky, postupy nebo služby, zavedené do praxe“.

Výsledkem je vždy chápán výsledek v oblasti nehmotných statků, tedy duševního vlastnictví v nejširším slova smyslu.

3.2.2 Ust. § 2 odst. 1 písm. c), které definuje pojem „příjemce“

Dle tohoto ustanovení se příjemcem rozumí „uchazeč, v jehož prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto“.

Poskytovatel podpory rozhoduje vždy o poskytnutí podpory **ve prospěch** těchto dalších účastníků/spolupříjemců, byť tyto subjekty zřejmě **nejsou „uchazečem“ ve smyslu ZPVV**, protože se přímo neuchází o poskytnutí podpory.

Příjemce by měl být vykládán tak, že zahrnuje i subjekt typu spolupříjemce, bez ohledu na to, že není ve formálním smyslu uchazečem.

3.2.3 Ust. § 15 a 16 upravující práva k výsledkům a jejich využití

Podle ustanovení § 15 ZPVV:

- (1) Vlastníkem majetku pořízeného z podpory je příjemce.
- (2) Pokud se na pořízení majetku podílí více účastníků projektu, stávají se vlastníky příslušných podílů majetku podle úpravy obsažené ve smyslu § 9 odst. 1 písm. i) ve smlouvě nebo v rozhodnutí o poskytnutí podpory.“

Dále ustanovení § 16 odst. 3 a 4 ZPVV stanoví, že:

„Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci. Příjemce, který není fyzickou osobou, upraví způsob nakládání s výsledky svým vnitřním předpisem.“

„Pro využití výsledků, s výjimkou ustanovení podle odstavců 1 a 2, platí, že v případě

- a) výsledku plně financovaného z veřejných prostředků je příjemce povinen zpřístupnit výsledky za stejných podmínek, stanovených ve smlouvě o využití výsledků, všem zájemcům o jejich využití, pokud předpisy Evropských společenství nestanoví jinak,
- b) výsledku financovaného z veřejných prostředků ve výši přesahující 50 % a nižší než 100 % výše nákladů projektu je příjemce povinen za podmínek stanovených ve smlouvě o využití výsledků přednostně poskytnout výsledky těm subjektům, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,
- c) výsledku podílově financovaného z veřejných prostředků ve výši dosahující 50 % nebo méně nákladů projektu musí být součástí smlouvy o využití výsledků dohoda o způsobu a termínech využití výsledků s těmi subjekty, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,
- d) nevyužití výsledku podílově financovaného z veřejných a z jiných prostředků způsobem a v době stanovené ve smlouvě o využití výsledků je příjemce povinen poskytnout dosažené výsledky k využití za nediskriminujících podmínek za tržní cenu všem zájemcům.“

3.2.4 Interpretační obtíže

Je třeba zdůraznit, že tato ustanovení přináší značné interpretační obtíže a nejednoznačný výklad. Bylo by proto zde možné uzavřít, že tato ustanovení zřejmě sama o sobě nezakládají (a neměla by zakládat) vznik a zánik vlastnických a užívacích práv k výsledkům; nýbrž pouze popisují (ideální) cílový stav, jenž by měl být nastolen na základě následné smluvní úpravy nakládání s výsledky (například licence poskytnutá příjemcem uživateli výsledku apod.).

ZVVZ dále upravuje využití respektive nevyužití těchto výsledků v závislosti na procentuální výši financování z veřejných prostředků (plně 100 %, 50 % - 100 %, 0 % - 50 %)

3.2.5 Smlouva o využití výsledků

Pokud budeme abstrahovat od výše uvedených aplikačních problémů, mezi náležitosti smlouvy o využití výsledků patří mimo jiné úprava vlastnických a užívacích práv k výše uvedeným výsledkům. Nestanoví-li ZVVZ jinak, použijí se na smlouvu o využití výsledků ustanovení obchodního zákoníku. V ustanovení § 16 ZVVZ se následně výsledky veřejné zakázky tohoto typu rozdělí na tři skupiny **(i)**, **(ii)**, **(iii)**.

- (i)** Jde-li o výsledky veřejné zakázky, které nelze chránit podle zákona upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, je vlastníkem výsledků poskytovatel a jejich zveřejnění je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele. Svým charakterem mohou mít tyto výsledky často povahu obchodního tajemství nebo know-how, samozřejmě za splnění všech podmínek stanovených v ustanovení § 17 obchodního zákoníku. Nicméně výklad pojmu „nelze chránit“ je mezi odborníky nejednoznačný, část se přiklání k tomu, že by se mohlo jednat o ochranu za podmínek stanovených pro obchodní tajemství. Druhá část považuje pojem „nelze chránit“ za prakticky neaplikovatelný, vždy by se měla vztahovat na tyto výsledky ochrana právními předpisy.
- (ii)** Výsledek, který je veřejnou zakázkou a lze jej chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti. Příjemce finančních prostředků, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu a po jejím udělení vlastnické právo převést na poskytovatele. Příjemce má nárok na úhradu prokazatelných nákladů s tím spojených, pokud nebyly součástí uznaných nákladů projektu. Ke zveřejnění výsledků před podáním přihlášky k průmyslověprávní ochraně je nutný písemný souhlas poskytovatele. Ochrana by se děla v souladu s příslušnými právními předpisy, přičemž je nutno upozornit na rozdíly mezi vznikem a formálně právní úpravou práv průmyslových a neformální úpravou práva autorského.
- (iii)** Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci.

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 4

Právní ochrana - ČR

1 Průmyslově právní ochrana

Pokud chce vlastník na určitém území časově omezeně či trvale monopolně nehmotný majetek využívat a jinak z něho těžit a chce mít právo užívání shodného řešení třetím osobám zakázat, pak nejlépe, jak toho dosáhnout, je průmyslově právní ochrana originálních řešení. Právní ochrana nehmotného majetku sice zcela nevyloučí možnost jeho padělání nebo okopírování třetí osobou, ale představuje významný prostředek k jeho ochraně a prosazování práv z takovéto ochrany plynoucích v případném sporu. Kromě vlastního užití lze kvalitně chráněný nehmotný majetek ekonomicky zhodnotit, např. uzavřením licenční smlouvy.

Řízení (správní) o oddělení udělení ochrany na předmět průmyslového vlastnictví se vede na základě přihlášky podané na předepsaném tiskopisu u Úřadu průmyslového vlastnictví, (dále jen Úřad). Tiskopis přihlášky je možné získat i na webových stránkách Úřadu (<http://www.upv.cz>). Na nich lze nalézt i návod na vyplnění příslušné přihlášky, jakož i další nezbytné informace pro přihlašovatele. Přihlášky mohou být podány písemně nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem (podrobnosti jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách Úřadu). Faxové či elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu musí být do 3 dnů doplněno písemnou formou (nebo elektronickou se zaručeným elektronickým podpisem).

Doporučuje se však nechat přihlášky zpracovat odborníkem, nejlépe patentovým zástupcem.

Účinky přiznaných práv umožňují plnohodnotně uplatnění výhradních práv k předmětu a formou ochrany, jak bylo v přihlášce či žádosti projevono.

1.1 Vynálezy

Vynálezy se řadí mezi předměty průmyslového vlastnictví vzniklé technickou tvůrčí činností. Vynálezy se chrání patentem, jako formou právní ochrany vynálezu splňujícího zákonná kritéria pro jeho udělení. Patenty nechrání myšlenky, pouze jejich funkční, užitkovou aplikaci, která může být ztělesněna v užitkovém technickém výrobku nebo postupu charakterizovaném vysokou úrovní kreativity.

Vynálezy lze rozdělit na dvě základní kategorie:

věci – výrobky, zařízení, zapojení, mechanické směsi a látky jim podobné, látky získané chemicko-fyzikálními přeměnami, chemicky vyrobené látky), látky získané přeměnou atomového jádra, kmeny produkčních mikroorganismů, nároky typu „*product-by-process*“ (výrobku definovány pouze postupem jejich výroby);

postupy nebo způsoby – způsob výroby, pracovní postupy, použití k lékařskému účelu (i) výrobek, látka nebo směs látek je ze stavu techniky známa, ale dosud nebyla použita pro léčebný účel – první lékařské použití; (ii) výrobek, látka nebo směs látek je ze stavu techniky známa, znám je i léčebný účel, ale je použit pro nový, dosud neznámý léčebný účel – druhé a další lékařské použití.

Někdy je za **specifickou** považována kategorie:

použití známé látky k novému účelu. Tato kategorie je závislá na zjištění dosud neznámé vlastnosti této látky.

Pod nezbytnou podmínkou zachování jednotnosti řešení (jediné technické myšlenky) lze uvedené kategorie kombinovat, například „výrobek, způsob jeho výroby a zařízení k provádění tohoto způsobu“. Jednotlivé kategorie vynálezu poskytují různý druh ochrany, znění nároků musí tuto kategorii vyjadřovat.

Za vynálezy se nepokládají zejména:

objevy, vědecké teorie a matematické metody (abstraktní algoritmus, matematický vzorec);

estetické výtvořky (vnější úpravy výrobků);

plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, hraní her nebo vykonávání obchodní činnosti;

programy počítačů;

podávání informací.

Tendencí je vylučovat z patentovatelnosti takovéto předměty pouze jako takové („*as such*“).

Existuje autorskoprávní ochrana počítačových programů, která vychází z toho, že ve smyslu autorského zákona je počítačový program fiktivním dílem, a to v případě, že je původní, tedy že je autorovým vlastním duševním výtvořem.

Programy počítačů se podle ustanovení § 3 odst. 2, písm. c) zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, v platném znění, nepovažují jako takové za vynálezy schopné patentové ochrany.

Evropské stanovisko k udělování patentů na počítačové programy je obsaženo zejména v rozhodnutí T 1173/97 Odvolacího senátu EPÚ, podle něhož „*počítačový program, nárokovaný buď sám o sobě, nebo zaznamenaný na nosiči, není z patentovatelnosti vyloučen za všech okolností. Program uskutečněný pomocí počítače musí přinášet tak zvaný další technický efekt, tedy technický účinek, který přesahuje pouhou interakci mezi hardware a software*“. Tento přístup k patentové ochraně počítačových programů zastává i Česká republika a řada dalších zemí.

Z patentování jsou vyloučeny i vynálezy, jejichž využití by bylo v rozporu s obecnými zájmy, zejména s dobrými mravy nebo veřejným pořádkem. Způsoby prevence, diagnostiky a léčení lidí a zvířat se nepokládají za průmyslově využitelné, tudíž jsou neschopné patentové ochrany. Výrobky, látky, směsi k tomuto účelu se však za patentovatelné považují.

Odrůdy rostlin a plemena zvířat a biologické způsoby jejich pěstování a šlechtění nemohou být rovněž předmětem patentové ochrany (na samotnou ochranu odrůd rostlin se vztahuje zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin, v platném znění – viz zdola). Ovšem pokud jsou odrůdy rostlin a plemena zvířat získávány způsobem, který není v zásadě biologický, produkt získaný přímo použitím způsobu by mohl být patentovatelný.

Dále platí výjimka pro průmyslové produkční mikroorganismy a ty, které jsou patentovatelné podle zákona o biotechnologiích, zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, v platném znění).

1.1.1 Podmínky patentovatelnosti vynálezů

Patenty se udělují na vynálezy, které splňují zákonné požadavky a které jsou:

světově nové;
jsou výsledkem vynálezecké činnosti;
jsou průmyslově využitelné.

Světová novost

Vynález je nový, není-li součástí dosavadního známého stavu techniky. Stavem techniky je vše, k čemu byl přede dnem, od něhož přísluší přihlašovatelovi právo přednosti (datum podání přihlášky u Úřadu nebo na základě práva přednosti získaného podle mezinárodní smlouvy), umožněn přístup veřejnosti, písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem.

Stavem techniky je i obsah přihlášek vynálezů podaných v České republice s dřívějším právem přednosti, pokud budou v den, od něhož přísluší přihlašovatelovi právo přednosti, nebo po tomto dni zveřejněny. To platí i pro mezinárodní přihlášky vynálezů s dřívějším právem přednosti, v nichž je Úřad určeným úřadem, a evropské patentové přihlášky s dřívějším právem přednosti, u nichž je platně určeným státem Česká republika.

Zejména pro VŠ je důležité zdůraznit, že zveřejněním je i obhajoba diplomových, dizertačních a obdobných prací. U tajných přihlášek platí právní domněnka zveřejnění 18 měsíců od data práva přednosti. Přihlašovatel nemusí novost předmětu patentové přihlášky prokázat, splnění této podmínky v rámci své kompetence zjišťuje v České republice Úřad a v jiných zemích příslušný orgán / instituce rozhodující o udělení patentoprávní ochrany.

Institut tzv. ochranné lhůty znamená, že do stavu techniky nepatří takové zveřejnění vynálezu, ke kterému nedošlo dříve než šest měsíců před podáním patentové přihlášky, a které přímo nebo nepřímo vyplývá ze zřejmého zneužití vzhledem k přihlašovatelovi nebo jeho právnímu předchůdci nebo ze skutečnosti, že přihlašovatel nebo jeho právní předchůdce vystavil vynález na úřední nebo úředně uznané výstavě podle mezinárodní smlouvy. V tomto případě je přihlašovatel povinen při podání přihlášky vynálezu uvést, že vynález byl vystaven a do čtyř měsíců po podání přihlášky vynálezu doložit osvědčením, že vynález byl vystaven podle mezinárodní smlouvy.

Vynálezecká činnost

Vynález je výsledkem vynálezecké činnosti, jestliže pro odborníka nevyplývá zřejmým způsobem ze stavu techniky. Pro hodnocení vynálezecké činnosti (vynálezeckého kroku) není rozhodný obsah patentových přihlášek, které ke dni, od něhož přísluší přihlašovatelovi právo přednosti, nebyly zveřejněny.

Je zde subjektivně posuzována míra tvůrčí činnosti původce, která je předpokladem patentovatelnosti vynálezu. Patentovatelný vynález musí jít vždy výrazně nad rámec průměrné práce v dané oblasti techniky. Odborníkem se rozumí fiktivní osoba, která je běžným profesionálem s obecnými znalostmi daného oboru. Jedná se o osobu s kvalifikací, jaká je obvykle potřebná pro řešení podobných úkolů v dané oblasti techniky.

Průmyslová využitelnost

Vynález je průmyslově využitelný, může-li jeho předmět být vyráběn nebo jinak využíván v průmyslu, zemědělství nebo jiných oblastech hospodářství. Za průmyslově využitelné se tedy nepokládají vynálezy, u nichž se neprokáže možnost jejich opakovatelné výroby či využití, tj. nelze je kdykoliv reprodukovat a alternativně vyrobit nebo jsou vázány na neopakovatelné přírodní podmínky. Vynález musí být ovšem objektivně realizovatelný. Nerealizovatelné jsou zpravidla návrhy, které obsahují podstatné chyby, nebo které jsou nebo pracují v rozporu s objektivními vědeckými a technickými poznatky, například perpetuum mobile. Jako důkazy, že předložený návrh je v rozporu s objektivními vědeckými a technickými poznatky, mohou být použity i dokumenty zveřejněné po prioritě patentové přihlášky.

1. Právo na patent

Právo na patent má:

původce vynálezu (ten, kdo jej vytvořil vlastní tvůrčí prací) nebo jeho právní nástupce (ten, na něhož původce své právo převedl nebo na něho toto právo přešlo);

spolupůvodce v rozsahu, v jakém se podílel na vytvoření vynálezu;

zaměstnavatel, k němuž byl původcem vynález vytvořen ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu, pokud ve stanovené lhůtě toto právo uplatní; pokud však právo neuplatní, přejde zpět na původce – viz shora.

1.1.2 Rozsah a účinek patentu, doba platnosti

Patentová ochrana vynálezu vzniká právní mocí rozhodnutí Úřadu o udělení patentu jeho přihlašovatelem. Přihlašovatel se tímto stává majitelem patentu. Úřad vydá majiteli patentu patentovou listinu, která osvědčuje jeho práva k vynálezu. Součástí patentové listiny je i popis vynálezu a patentové nároky. Znění patentových nároků vymezuje rozsah ochrany vyplývající z patentu nebo přihlášky vynálezu a tím i rozsah práv majitele patentu. K výkladu patentových nároků a pojmů v nich užitých se používá i znění popisu a výkresy.

Spolumajitelem patentu může být i skupina osob, a to jak fyzických, tak i právnických, popř. kombinace obou skupin.

Účinky patentu nastávají ode dne oznámení o udělení patentu ve Věstníku Úřadu. Vynález, na který byl udělen patent, je Úřadem zapsán do patentového rejstříku.

Patentová ochrana je výlučnou formou ochrany, která je založena na výlučné dispozici majitele s tímto předmětem. Základním právem majitele je výlučné právo předmět patentu využívat, poskytnout právo k jeho využití, a to nejčastěji formou licenční smlouvy nebo smlouvy obdobné a právo převést patent na třetí osobu smlouvou o převodu patentu. Výlučná dispoziční práva mají však povahu jak pozitivní, tedy právo k výkonu, tak i negativní, tedy každou třetí osobu z tohoto práva vyloučit.

Od doby nabytí účinnosti patentu je majitel oprávněn domáhat se ochrany vůči osobám, které neoprávněně zasahují do jeho práv.

Udělení patentu navazuje na zveřejnění předmětu patentové přihlášky, ke kterému dochází po uplynutí 18 měsíců od vzniku práva přednosti k uvedenému řešení. O zveřejnění obsahu přihlášky je veřejnost informována ve věstníku Úřadu a ve stejnou dobu jsou ve studovně Úřadu k dispozici úplné podlohy zveřejněné patentové přihlášky.

Zveřejnění patentové přihlášky je důležitou právní skutečností. Jednak obsah zveřejněné přihlášky je od doby zveřejnění na závadu novosti dalším patentovým přihláškám, a jednak je její obsah významnou a čerstvou informací o stavu techniky pro veřejnost. Na základě seznámení se s jejím obsahem lze podávat připomínky k patentovatelnosti, lze se připravit na zrušení případné patentové ochrany, ale také lze čerpat z obsahu zveřejněných informací, pokud nejsou a nemají být předmětem patentové ochrany.

Zveřejněním patentové přihlášky se přihlašovatel / majitel definitivně vzdává možnosti zde uvedené skutečnosti před veřejností utajit. Za období mezi zveřejněním patentové přihlášky a oznámením o udělení patentu v úředním věstníku vzniká přihlašovatelem zvláštní právo na přiměřenou náhradu od toho, kdo po zveřejnění předmět patentové přihlášky využíval. Toto právo však může majitel uplatnit jen za předpokladu, že následně skutečně dojde k udělení patentu a také jej může uplatnit až ode dne nabytí účinků patentu. Není vyloučeno i jiné řešení, např. uzavření smlouvy mezi přihlašovatelem a využívajícím subjektem, která může mít obsah licenční smlouvy s odkládací podmínkou, že plnění z této smlouvy nastane po udělení patentu.

Do doby zveřejnění patentové přihlášky se může přihlašovatel vůči osobě, která neoprávněně využívá předmět patentové přihlášky domáhat ochrany podle předpisů o nekalé soutěži za předpokladu splnění podmínek uvedených v nekalosoutěžních předpisech. Jde o ochranu poskytovanou podle ustanovení § 44 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění – viz shora.

Patent platí 20 let od podání patentové přihlášky za předpokladu pravidelného placení ročních udržovacích poplatků stanovených zákonem č. 173/2002 Sb., o poplatcích udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin, v platném znění.

1.1.3 Omezení účinků patentu

1.1.3.1 Předchozí uživatel

Účinky patentu jsou omezeny institutem tzv. předchozího uživatele, tj. osobou, která před vznikem práva přednosti využívala vynález nezávisle na původci nebo majiteli patentu nebo která k tomu vykonala prokazatelná opatření (směřující k řešení). Vůči předchozímu uživateli tedy patent nepůsobí, tzn. majitel patentu nemůže prosadit zákaz užívání, ani uplatnit nárok na škodu, či přiměřenou náhradu. Předchozí uživatel nepotřebuje souhlas majitele patentu k využívání vynálezu. Nedojde-li k dohodě, může se předchozí uživatel soudní cestou domáhat, aby majitel patentu jeho právo uznal. Právo předchozího uživatele může být převedeno pouze spolu s jeho podnikem nebo činností.

1.1.3.2 Individuální výroba léků

Práva majitele patentu nejsou porušena při individuální přípravě léku v lékárně na základě lékařského předpisu, nikoliv pro sklad, včetně nakládání s lékem takto připraveným.

1.1.3.3 Činnost prováděná pro neobchodní účely

Zpravidla jde o činnosti, které jsou mimo rámec podnikatelských aktivit, tedy takových, které nejsou prováděny za účelem dosažení zisku. Příkladem je provádění vynálezů pouze pro pedagogické účely.

1.1.3.4 Experimentální účely

Jedná se o činnosti prováděné s předmětem patentovaného vynálezu pro experimentální účely, včetně testů a experimentů nezbytných podle zákona o léčivech přede uvedením léčiva na trh.

1.1.3.5 Mezinárodní smlouva

Prakticky nepoužívané případy, kdy je využit chráněný vynález na lodích jiných unijních zemí v lodním tělese, ve strojích, v lodní výstroji, v přístrojích a v jiném příslušenství, když se tyto lodě dostanou přechodně nebo náhodně do České republiky, jestliže se tu těchto předmětů užije jenom pro potřeby lodí a při stavbě nebo provozu letadel či vozidel jiných zemí nebo u součástí těchto letadel či vozidel, pokud se dostanou přechodně nebo náhodně do České republiky.

1.1.4 Využívání vynálezu

Pojem využívání vynálezu má rozhodující význam pro obsah uděleného práva. Pojem přímého a nepřímého využívání vychází ze dvou základních kategorií vynálezu, kterými jsou věci a způsoby, a uvádí se oprávnění třetích osob ve vztahu k chráněnému vynálezu. Za využívání se nepovažují pouhé zkoušení vynálezu, výroba vzorku pro zkoušení a pro osobní potřeby.

Jde-li o vynález, jehož předmětem je **věc**, má majitel patentu výlučné právo věc vyrábět, prodávat ji či ji jinak uvádět do oběhu, dovážet ji nebo upotřebit k účelu, k němuž je určena.

Jde-li o vynález, jehož předmětem je **postup**, popřípadě použití věci, má majitel patentu výlučné právo používat tento postup. Účinky patentu na výrobní postup se vztahují nejen na tento postup, ale zároveň i na výrobky bezprostředně tímto postupem vyrobené. V tomto případě však bude moci majitel patentu své právo zkonsumovat jen jedenkrát.

Majitel patentu na postup může často velmi obtížně prokázat, že dochází k porušování jeho patentových práv, neboť běžně nemá možnost dostat se do míst, kde se může jeho chráněný postup využívat. Proto ten, kdo vyrábí shodnou věc, popřípadě ji dováží, nabízí nebo uvádí do oběhu, má důkazní povinnost prokázat, že shodnou věc získal jiným způsobem než patentovaným postupem. Jde o výjimku z obecné zásady, podle níž prokazovat porušování práv musí majitel patentu. V případě nových postupů je tedy nutné zvážit účelnost jejich ochrany, neboť je zde velmi ztížena možnost kontroly porušování práv.

1.1.4.1 Přímé a nepřímé využívání vynálezu

V souvislosti s **přímým využíváním** je uvedeno, že bez souhlasu majitele patentu nikdo nesmí předmět patentu vyrábět, nabízet, uvádět na trh nebo používat výrobek, který je předmětem patentu, nebo k tomuto účelu takový výrobek dovážet či skladovat, nebo s ním jiným způsobem nakládat. Rovněž tak bez souhlasu majitele patentu nikdo nesmí využívat způsob, který je předmětem patentu, popřípadě nabízet tento způsob k využití. Rovněž tak bez souhlasu majitele patentu nikdo nesmí nabízet, uvádět na trh, používat nebo k tomuto účelu dovážet či skladovat výrobek přímo získaný způsobem, který je předmětem patentu.

V případě **nepřímého využívání** nikdo nesmí bez souhlasu majitele patentu dodávat nebo k dodání nabízet jiné osobě, než je osoba oprávněná využívat patentovaný vynález, prostředky týkající se podstatného prvku tohoto vynálezu a sloužící v tomto ohledu k jeho uskutečnění. To za předpokladu, že je vzhledem k okolnostem zřejmé, že tyto prostředky jsou způsobilé k uskutečnění patentovaného vynálezu a jsou k němu určeny. To však neplatí, když se jedná o prostředky, které se běžně vyskytují na trhu, ledaže by třetí osoba ovlivnila odběratele, aby se dopustil přímého porušování patentu.

1.1.5 Vyčerpání práv

S ohledem na princip volného pohybu zboží platí v oblasti průmyslově právní ochrany zásada, že totéž právo k témuž předmětu (či službě) je možno vyčerpat jen jednou, například výrobou výrobku (či poskytnutím služby). Ve vztahu k dalším uživatelům takového výrobku (či službě) je již toto právo vyčerpáno bez možnosti jeho uplatnění vůči těmto dalším uživatelům. Obecně lze uvést, že Česká republika by měla být vázána konceptem komunitárního vyčerpání práv, kdy prvním udělením souhlasu s uvedením výrobku, v němž je průmyslové právo uplatněno, vyčerpá majitel své právo pro celé Společenství. Ovšem podle platné právní úpravy majitel patentu nemá právo zakázat třetím osobám nakládat s výrobkem, který je předmětem chráněného vynálezu, jestliže tento výrobek byl uveden na trh v České republice majitelem patentu nebo s jeho souhlasem, ledaže by tu byly důvody pro rozšíření práv z patentu na uvedené činnosti (národní vyčerpání práv).

1.1.6 Řízení o udělení patentu/příhlášce vynálezu

Příhláška musí obsahovat:

žádost o udělení patentu (formulář);

podlohy popisující vynález – nejméně jeden patentový nárok, popis vynálezu, přehled obrázků na výkrese (pokud je popis doplněn výkresy), anotace.

Vynález musí být v přihlášce vysvětlen tak jasně a úplně, aby ho mohl odborník uskutečnit a z hlediska účinků patentu je nutno také přesně odlišit, co patent chrání. V patentových nárocích musí být jasně a stručně vymezen předmět, který má být chráněn patentem. V anotaci, která slouží zejména k rešeršním účelům, se uvede krátká charakteristika předmětu, který má být chráněn patentem. Podáním přihlášky vynálezu a uhrazením přihlašovacího poplatku vzniká přihlašovatelovi právo přednosti (priorita). To znamená, že v případě udělení ochrany na přihlášený předmět či jeho zveřejnění v průběhu řízení o přihlášce vynálezu nemůže být jinému přihlašovatelovi účinně přiznána ochrana na stejný předmět přihlášený později.

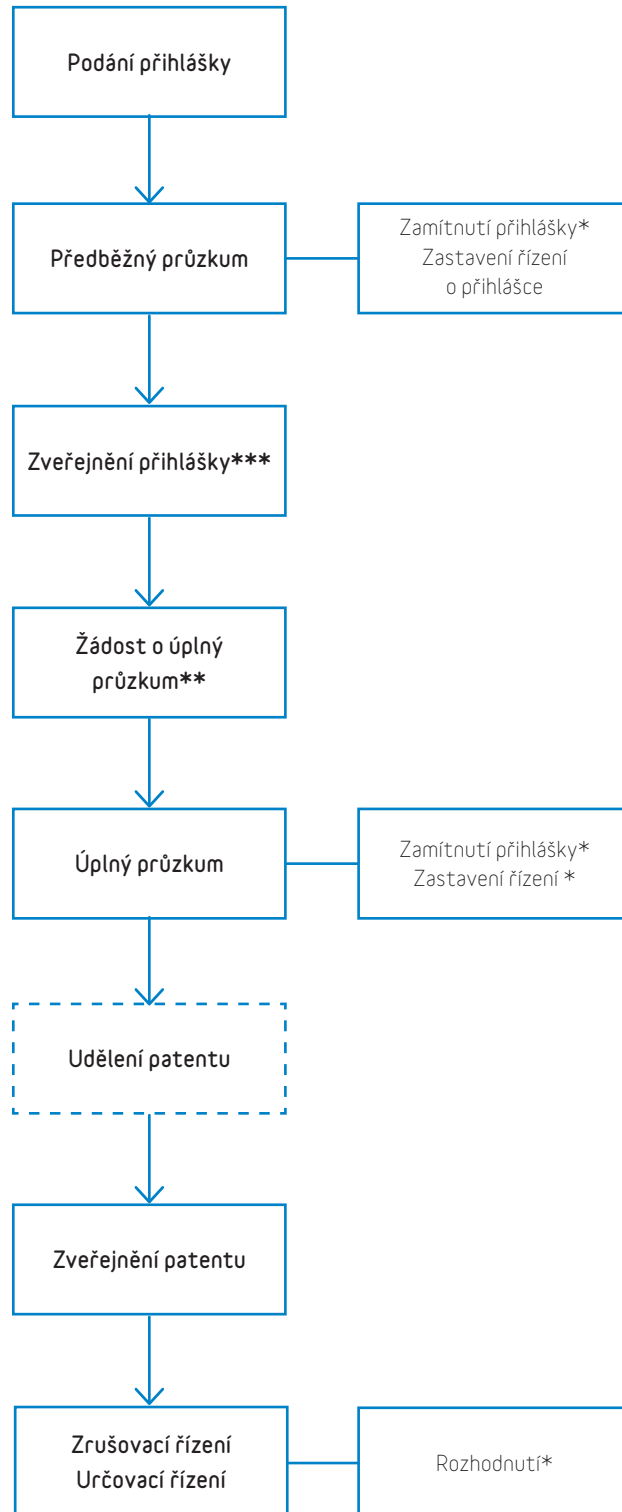
Pokud přihláška neobsahuje zjevně nepatentovatelné řešení a pokud nemá nedostatky, které by bránily jejímu zveřejnění, Úřad přihlášku zveřejní po uplynutí 18 měsíců od vzniku práva přednosti a toto zveřejnění oznámí ve Věstníku Úřadu. Na zpoplatněnou žádost přihlašovatele podanou nejpozději 12 měsíců od vzniku práva přednosti lze zveřejnit přihlášku i před uplynutím této lhůty. Vždy je ale nutné brát v úvahu, že k zahraniční ochraně lze řešení přihlásit do 12 měsíců od jeho prvního podání (priorita). Na žádost přihlašovatele nebo jiné osoby podrobí Úřad přihlášku průzkumu,

zda splňuje podmínky pro udělení patentu, tj. podmínku novosti, vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti. Žádost o úplný průzkum je zpoplatněná a musí být podána nejpozději do 36 měsíců od podání přihlášky. Nejčastěji se podává zároveň s přihláškou vynálezu. Uvedenou lhůtu nelze prodloužit a její zmeškání nelze prominout. Pokud přihlášené technické řešení splňuje zákonné podmínky, Úřad vydá rozhodnutí (jímž přiznává požadované právo) o udělení patentu a příslušný doklad – patentovou listinu. Vydání patentové listiny je zpoplatněno. Patent platí 20 let od podání přihlášky a účinky patentu nastávají ode dne oznámení udělení patentu ve Věstníku Úřadu. Rozsah ochrany z patentu je dán zněním patentových nároků.

Při nesplnění procesně právních podmínek Úřad řízení o přihlášce / žádosti zastaví. Nesplňuje-li podle Úřadu přihlášený předmět některou z hmotně právních podmínek přiznání ochrany, to je podmínek, které se bezprostředně vztahují k oprávněnosti či vymezení rozsahu i obsahu požadované ochrany (blíže viz shora), pak takovou přihlášku Úřad zamítne. V případě, že se na základě rešerše domnívá, že není splněna novost či vynálezecká výše vydává Úřad výměr, ke kterému se může přihlašovatel bezplatně vyjádřit v Úřadem dané lhůtě.

Po udělení patentu vyzve Úřad majitele patentu k zaplacení prvního udržovacího poplatku za dosavadní dobu platnosti patentu. Poplatky za udržování patentu v platnosti pro další období se platí bez vyměření (bez vyzvání Úřadu) po jednotlivých letech, vždy před uplynutím předchozího roku platnosti patentu. V případě nezaplacení v předepsané lhůtě lze poplatek uhradit v tzv. poshovorovací lhůtě šesti měsíců, ovšem v dvojnásobné výši. Řízení o přihlášce patentu (poplatek za podání žádosti o udělení patentu, poplatek za přijetí žádosti o provedení úplného průzkumu, poplatek za vydání patentové listiny) a udržování patentu v platnosti je zpoplatněno.

Řízení o přihlášce vynálezu

* Možnost podat rozklad

** Lze podat společně s přihláškou a pak kdykoliv do 36 měsíců od podání. Nelze vzít zpět

*** Ke zveřejnění dochází 18 měsíců po podání přihlášky/vzniku práva přednosti

1.2

Dodatková ochranná osvědčení

Úřad uděluje na látky chráněné na území České republiky platným patentem dodatková ochranná osvědčení, pokud jsou účinnými látkami přípravků, které před uvedením na trh podléhají registraci.

Dodatková ochranná osvědčení (dále jen „osvědčení“) – anglicky „Supplementary Protection Certificate“ (zkráceně „SPC“) – bezprostředně souvisí s patentem („základní patent“), v zásadě znamenají prodloužení doby ochrany látky, která je chráněna tímto základním patentem. Osvědčení platí po dobu odpovídající době, jež uplynula mezi dnem podání přihlášky základního patentu a dnem první registrace v ČR (pro oblast léčivých přípravků pro lidské použití je to Státní ústav pro kontrolu léčiv, pro oblast veterinárních přípravků Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, v rámci EU je to Evropská agentura pro hodnocení léčivých přípravků se sídlem v Londýně; pro oblast přípravků na ošetřování rostlin je to Státní rostlinolékařská správa, na evropské úrovni taková instituce ustanovena není) umožňující uvést přípravek na trh v České republice, resp. Evropském společenství / Evropské unii, jako léčivý přípravek či jako přípravek na ochranu rostlin, zkráceně o pět let, nejdéle však pět let ode dne, kdy toto osvědčení nabylo účinnosti.

Osvědčení nabývá účinnosti uplynutím zákonné doby platnosti základního patentu. V mezích ochrany vyplývající ze základního patentu se ochrana osvědčením vztahuje na chemickou látku či směs látek, mikroorganismus nebo směs mikroorganismů, které jsou účinnou látkou registrovaného přípravku, a na každé užití předmětu patentu jako léčiva nebo přípravku na ochranu rostlin, které bylo povoleno před uplynutím doby platnosti osvědčení. Z osvědčení vyplývají stejná práva jako ze základního patentu. Na osvědčení se vztahují stejná omezení a vyplývají z něj stejné povinnosti jako ze základního patentu.

U léčivých přípravků pro pediatrické použití je doba ochrany dodatkového ochranného osvědčení na pediatrické léčivo prodloužena o 6 měsíců. Žádost o prodloužení doby platnosti osvědčení je možno podat spolu se žádostí o udělení osvědčení nebo v průběhu řízení o udělení osvědčení, nejpozději dva roky před uplynutím platnosti osvědčení.

Žádost o udělení osvědčení podává u Úřadu majitel základního patentu do šesti měsíců ode dne rozhodnutí o registraci přípravku podle zvláštních právních předpisů; je-li registrace provedena před udělením základního patentu, musí být žádost o osvědčení podána ve lhůtě šesti měsíců ode dne udělení patentu.

Žádost musí obsahovat:

žádost o udělení osvědčení, v níž je uvedeno: jméno a adresa žadatele, jméno a adresa zástupce, je-li žadatel zastoupen, číslo základního patentu a název vynálezu, číslo a datum první registrace přípravku podle zvláštních právních předpisů;

kopii rozhodnutí o registraci přípravku vydaného podle zvláštních právních předpisů, v níž je přípravek identifikován, včetně souhrnu údajů o přípravku u léčiva;

chemické, generické či jiné názvosloví umožňující ztotožnit látku chráněnou základním patentem s registrovaným přípravkem.

Úřad udělí osvědčení, jestliže k datu podání žádosti základní patent platí na území České republiky, přípravek obsahuje účinnou látku chráněnou základním patentem a je platně registrován jako léčivo nebo jako přípravek na ochranu rostlin podle zvláštních právních předpisů, na látku dosud nebylo uděleno osvědčení a registrace je prvním povolením k uvedení hromadně vyráběného léčiva v České republice nebo prvním povolením k uvedení přípravku na ochranu rostlin na trh v České republice, resp. v Evropském společenství / Evropské unii.

1.3 Biotechnologické vynálezy

Biotechnologický vynález je definován jako vynález, který sestává z biologického materiálu nebo obsahuje biologický materiál nebo se týká způsobu, kterým se vyrábí, zpracovává nebo využívá biologický materiál. Biologickým materiálem je přitom jakýkoli materiál obsahující genetickou informaci a schopný samoreprodukce nebo reprodukce v biologickém systému. Biotechnologické vynálezy jsou patentovatelné, týkají-li se:

biologického materiálu, který je izolován ze svého přirozeného prostředí nebo vyráběn technickým postupem, i když se již v přírodě vyskytl;

rostlin nebo zvířat, není-li technická proveditelnost vynálezu omezena na určitou odrůdu rostlin, nebo plemeno zvířete;

mikrobiologického nebo jiného technického postupu a výrobku, jiného než je rostlinná odrůda nebo zvířecí plemeno, získaného tímto způsobem.

Vyluka z patentovatelnosti se vztahuje na vynálezy, které jsou v rozporu s ochranou veřejného zájmu nebo morálky. Z ochrany patentem jsou vyloučeny vynálezy, spočívající v zásadích do lidské zárodečné linie a klonování lidských bytostí. Předmětem vyluky je i lidské tělo v různých stádiích vývoje včetně komerčního využití lidských embryí. Výjimkou jsou vynálezy k terapeutickému nebo diagnostickému účelu, které jsou aplikovány na lidských embryích a jsou jim prospěšné. Takové vynálezy lze chránit patentem.

Pokud jde o řízení o udělení patentu na biotechnologický vynález, dobu platnosti patentu a vylučná práva majitele patentu, jde o právní úpravu analogickou s úpravou ochrany vynálezu podle zákona o vynálezech. Přesto jsou zakotvena v zákoně některá odchylná ustanovení týkající se přihlašování k ochraně (např. přihlašovatel má možnost omezit přístup k uloženému biologickému materiálu po dobu 20 let od data podání přihlášky každému, kromě přístupu nezávislého experta).

Odchylně od ostatních vynálezů jsou pro biotechnologický vynález dále řešeny otázky rozsahu ochrany (závisí na tom, zda byl patent udělen na biologický materiál, nebo na způsob umožňující výrobu biologický materiál nebo výrobek obsahující genetickou informaci), vyčerpání práv (nemožnost majitele zakázat pohlavní nebo nepohlavní rozmnožování patentovaného biologického materiálu) a omezení práv majitele patentu (oprávnění třetí osoby za přesně stanovených podmínek užívat patentovaný rostlinný a/nebo živočišný materiál (pro reprodukci) při zemědělské činnosti, vyjma obchodního užívání).

1.4 Užitné vzory

Existuje řada technických řešení, která nedosahují svou tvůrčí úrovní úrovně vynálezu, přesto jejich využití znamená jistou konkurenční výhodu a možnost zamezit konkurenci jejich využití. Užitné vzory lze dále využít i k řešení na úrovni vynálezu, protože řízení o udělení užitného vzoru je kratší a levnější (k zápisu užitného vzoru do rejstříku dojde zpravidla do 2 až 3 měsíců od podání přihlášky), ochranu užitným vzorem tak přihlašovatel získá snáze než ochranu patentem. Na druhé straně ochrana užitného vzoru trvá kratší dobu a je slabší ve srovnání s patentovou ochranou. V oblasti užitných vzorů neexistuje dosud evropská ani mezinárodní úprava.

Ve státech, kde ochrana užitným vzorem neexistuje, lze nejlépe získat ochranu patentem, samozřejmě za splnění tam platných právními předpisy stanovených podmínek.

Užitným vzorem lze chránit technické řešení, které je nové, přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti a je průmyslově využitelné. Na užitný vzor není kladen požadavek vynálezecké výše. Je zřejmé, že podmínky ochrany užitného vzoru se od ochrany patentem liší v podstatě jen požadavkem na úroveň řešení.

Užitnými vzory nelze chránit technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky; odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reproduktivní materiály a způsoby výroby nebo pracovní činnosti.

Negativní vymezení užitných vzorů, práva na užitný vzor, vznik právní ochrany, spolujatecké vztahy, licence, převody, vztahy k zahraničí, zastupování, řízení před Úřadem jsou upravena obdobně a / nebo s odkazem na ustanovení shora uvedeného zákona o vynálezech.

Řízení je zde založeno na tzv. registračním principu, kdy Úřad zkoumá jen splnění základních podmínek pro ochranu a zapíše užitný vzor do rejstříku, aniž by zkoumal, zda předmět přihlášky je z hlediska novosti a tvůrčí úrovně způsobilý k ochraně. Ve srovnání s patentem se tato ochrana nehodí v těch případech, kdy k využití chráněného předmětu dojde až v delším časovém odstupu. Naopak je ideální pro předměty s kratší životností, protože účinky zápisu užitného vzoru jsou stejné jako účinky patentu. Avšak tím, že užitný vzor se zapisuje do rejstříku bez průzkumu novosti a úrovně řešení, je také jeho monopol oproti patentu slabší a postavení jeho majitele méně jisté.

1.4.1 Registrační řízení o užitném vzoru / přihlášce užitného vzoru

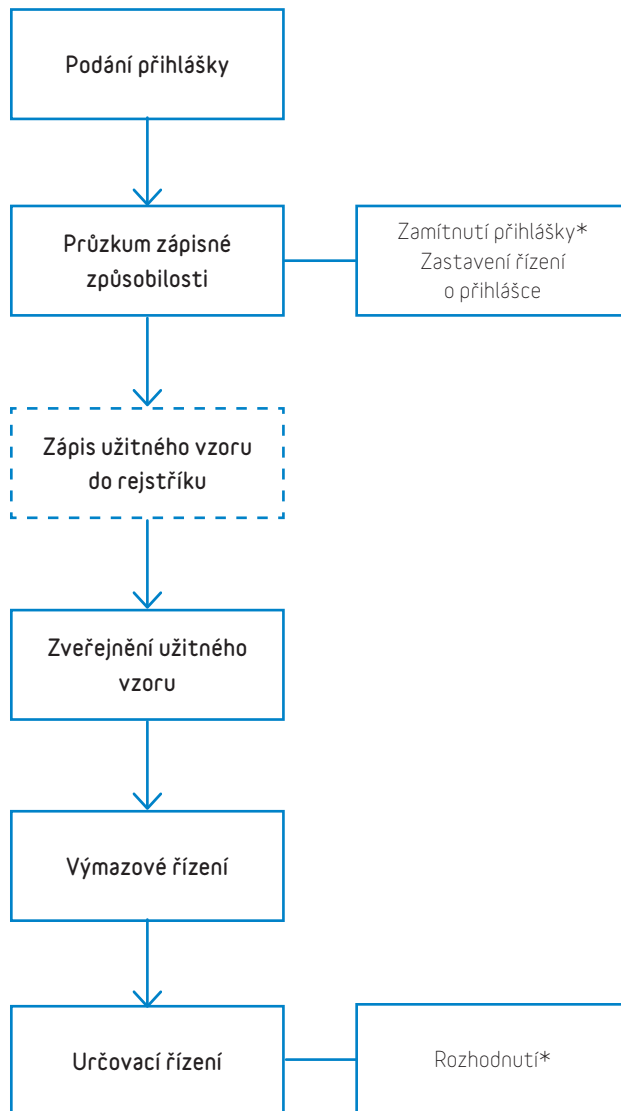
Přihláška užitného vzoru může obsahovat pouze jedno technické řešení nebo skupinu řešení, která jsou navzájem spojena tak, že uskutečňují jedinou technickou myšlenku. Pro přihlášku užitného vzoru platí obdobné zásady a jsou zapotřebí stejné náležitosti jako u patentové přihlášky, u přihlášky užitného vzoru není nutná anotace.

Přihláška vynálezu stejného technického řešení může být změněna na přihlášku užitného vzoru, opačně to nelze (tzv. odbočení). V případě podání takové přihlášky užitného vzoru do dvou měsíců od rozhodnutí o přihlášce vynálezu, nejdéle do deseti let od jejího podání, lze přiznat původní prioritu.

Právní ochrana technického řešení vzorem je založena zápisem užitného vzoru do rejstříku užitných vzorů vedeného Úřadem. Řízení o přihlášce užitného vzoru probíhá na tzv. registračním principu, je zkoumáno splnění obsahových a formálních požadavků, ne materiálních podmínek (hlediska novosti a tvůrčí úrovně) ochrany. Dnem zápisu jsou zpřístupněny podlahy, které popisují předmět ochrany (technické řešení). Účinky zápisu užitného vzoru odpovídají účinkům patentu.

Užitný vzor pak platí čtyři roky ode dne podání přihlášky. Dobu platnosti užitného vzoru lze na zpoplatněnou žádost majitele užitného vzoru dvakrát prodloužit, a to vždy o 3 roky, až na celkovou dobu 10 let od data podání přihlášky užitného vzoru.

Řízení o přihlášce užitného vzoru

* Možnost podat opravný prostředek - rozklad

1.4.2 Rozdíl mezi vynálezem a užitným vzorem

Právní rámec vynálezu i užitného vzoru je v mnohém podobný. Přihlášení vynálezu má však velmi striktní pravidla a je tedy spíše vhodné pro vynálezy, kterým předcházela dlouhodobý nákladný výzkum. Pro „menší“ vynálezy je vhodnější užitný vzor.

Hlavní rozdíly:

Užitným vzorem nelze chránit způsoby výroby nebo pracovní činnosti. Jejich ochrana je možná pouze patentem.

Nároky na vynálezeckou činnost z hlediska úrovně techniky jsou u patentu značně vyšší než u užitného vzoru, kde se přípouštějí i drobná zlepšení.

Nároky na světovou novost jsou shodné. Poněvadž u užitného vzoru Úřad neprovádí průzkum, bývá ochranný dokument obvykle získán bez problémů.

Hodnota ochranného dokumentu na užitný vzor je vzhledem ke skutečnostem, uvedeným v bodech 2 a 3, značně nižší než u patentu. Může totiž dojít k výmazu užitného vzoru, pokud někdo požádá o takový výmaz Úřad a doloží nezvratné důkazy, že řešení nebylo v den podání přihlášky užitného vzoru světově nové.

Zveřejnění předmětu přihlášky vynálezu původcem není na závadu novosti, pokud k němu došlo vystavením na úředně uznané výstavě na základě mezinárodní smlouvy, a byla-li přihláška patentu podána do 6 měsíců po takovém zveřejnění, které však musí být do čtyř měsíců po podání přihlášky doloženo příslušným osvědčením. Na závadu novosti také není zveřejnění, které vyplývá ze zřejmého zneužití vzhledem k přihlašovatel. Podmínkou je opět podání přihlášky vynálezu do 6 měsíců od takového zveřejnění. U užitného vzoru není na závadu novosti jakékoliv zveřejnění výsledků práce přihlašovatele, pokud byla přihláška užitného vzoru podána do 6 měsíců od zveřejnění.

Udělení patentu trvá dva i více let, zápis užitného vzoru asi dva měsíce.

Nejdelsí možná délka ochrany patentem je 20 let, užitným vzorem pouze 10 let.

Finanční náklady na ochranu vynálezu patentem převyšují náklady na ochranu zápisem užitného vzoru.

Na základě podané žádosti o udělení patentu lze nejdéle do dvou měsíců po udělení patentu nebo zamítnutí ochrany, avšak ne později než 10 let od podání přihlášky vynálezu, podat žádost o ochranu téhož technického řešení zápisem užitného vzoru, tzv. odbočení. Opačný postup není možný.

Ochrana vůči třetím osobám působí u vynálezu od zveřejnění jeho přihlášky, škoda je však vymahatelná až po udělení patentu. U užitného vzoru ochrana působí a škoda je vymahatelná ode dne jeho zápisu do rejstříku užitných vzorů.

i) Patent nebo užitný vzor

a) Ochrana užitným vzorem je vhodná zejména:

- pro obchodní případ s kratším časovým horizontem;
- pro jednorázový prodej průmyslového vlastnictví;
- pro rychlé zavedení výroby, která však nebude mít dlouhodobou perspektivu;
- pro technické řešení, které by neobstálo v přísných kritériích pro patent;
- pro případ, kdy je třeba rychle získat ochranu – například když je podána přihláška vynálezu a dojde k porušování práv třetí osobou nebo takové nebezpečí hrozí, je vhodné odbočit z přihlášky vynálezu na užitný vzor a zápisem užitného vzoru tak dosáhnout relativně rychlé ochrany – po porušovateli pak může být požadováno kromě peněžité náhrady i zanechání dalšího využívání, což v případě přihlášky vynálezu by bylo možné až po udělení patentu.

b) Ochrana patentem je vhodná zejména:

- pro generační vynález – technické řešení přinášející zásadní změny v daném odvětví;
- pro světově nové technické řešení s nadějí na úspěšné absolvování přísného průzkumu;
- pokud se výroba na něm založená jeví jako dlouhodobá a perspektivní;
- při silné konkurenci.

1.5 Topografie polovodičových výrobků

Topografií polovodičového výrobku („topografie“) se rozumí série jakkoli zafixovaných nebo zakódovaných vzájemně souvisejících zobrazení, znázorňujících trojrozměrně trvale uspořádaní vrstev, z nichž se polovodičový výrobek skládá, přičemž každé zobrazení znázorňuje vzor jedné vrstvy polovodičového výrobku nebo jeho části, popřípadě povrchu polovodičového výrobku v jednotlivých stupních výroby nebo jeho části. Polovodičovým výrobkem je konečná nebo mezitímní forma mikroelektronického výrobku, který je určen k plnění elektronické funkce a který se skládá ze základního tělesa obsahujícího vrstvu polovodičového materiálu a opatřeného alespoň jednou vrstvou vodivého, izolačního nebo polovodičového materiálu v předem daném uspořádání.

Chráněny mohou být topografie, které jsou výsledkem tvůrčí činnosti původce a které nejsou v průmyslu polovodičových výrobků běžné.

Příhláška topografie kromě žádosti o zápis topografie do rejstříku, s uvedením názvu topografie, a podloh, umožňujících identifikaci topografie (případně i vzorek výrobku, který topografií obsahuje) musí obsahovat i datum prvního, nikoli skrytého využití topografie, je-li dřívější než datum podání přihlášky, a doklad o nabytí práva na topografií a údaje svědčící o právu na ochranu topografie. Úřad podrobí každou přihlášku topografie pouze tzv. průzkumu způsobilosti topografie k zápisu do rejstříku topografií (registrační princip), věcný průzkum neprovádí. Úřad po zápisu do rejstříku zpřístupní podklady umožňující identifikaci topografie.

Bez souhlasu majitele nelze reprodukovat topografií pro výrobní účely, vyrábět polovodičový prvek obsahující topografií, obchodně ho využívat (prodej, pronájem, nabídka nebo jiný způsob obchodní distribuce topografie nebo polovodičového výrobku obsahující topografií. Účinky ochrany se nevztahují na neobchodní činnosti, analýzu, výzkum, vývoj, vzdělávání a dále na osobu, která v dobré víře získala polovodičový výrobek obsahující chráněnou topografií. Účinky ochrany lze uplatnit vůči třetím osobám až po zápisu topografie do rejstříku. Omezení práv majitele spočívá v tom, že účinky ochrany se nevztahují na neobchodní činnosti a na tzv. reverzní inženýrství.

Ochrana vzniká dnem prvního veřejného obchodního využití, pokud byla přihláška podána do dvou let od tohoto využití nebo dnem podání přihlášky o zápis topografie, pokud dosud k tomuto využití nedošlo. Doba trvání ochrany topografie skončí uplynutím 10 let od konce kalendářního roku, v němž tato ochrana vznikla. Právo na možnost ochrany topografie zaniká 15 let ode dne jejího vytvoření, pokud byla využívána skrytě a nebyla do té doby přihlášena u Úřadu.

1.6 Průmyslové vzory

Průmyslovým vzorem se rozumí vzhled výrobků nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysech, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení. Jde o vizuálně vnímatelnou vlastnost či složku výrobků, nejde o technickou, konstrukční, funkční, materiálovou nebo jinou podstatu výrobků, byť by tato byla z reálného výrobku nebo jeho vyobrazení patrná. Ochrana průmyslového vzoru zápisem do rejstříku je určena pro řešení designérská.

Výrobkem je průmyslově nebo řemeslně vyrobený předmět, včetně součástí určených k sestavení do jednoho složeného výrobku, dále grafický symbol (např. piktogram) a typografický znak (písmo ve smyslu konkrétní sady alfanumerických znaků, které se realizuje tiskem textů) s výjimkou počítačových programů. Složeným výrobkem je výrobek, který se skládá z několika součástí, které mohou být vyměněny a které umožňují rozebrání a nové sestavení výrobku. Grafika sama o sobě, bez spojení s konkrétním nosičem, však průmyslovým vzorem není, protože nepředstavuje vzhled výrobku.

Průmyslový vzor je způsobilý ochrany, je-li nový a má-li individuální povahu. Za nový se považuje, nebyl-li přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti zpřístupněn veřejnosti shodný průmyslový vzor. Za zpřístupnění veřejnosti se nepovažuje zpřístupnění původcem průmyslového vzoru nebo jeho právním nástupcem během 12 měsíců přede dnem podání přihlášky. Za shodné se považují, jestliže se jejich znaky liší pouze nepodstatně. Průmyslový vzor vykazuje individuální povahu, jestliže celkový dojem, který vyvolává u informovaného uživatele, se liší od celkového dojmu, který u takového uživatele vyvolává průmyslový vzor zpřístupněný veřejnosti přede dnem podání přihlášky.

Zapsat nelze průmyslový vzor, je-li v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy, nebo pokud existuje překážka tzv. staršího práva (pokud již byl u Úřadu shodný průmyslový vzor přihlášen dříve.

1.6.1 Řízení o přihlášce průmyslového vzoru

Příhláška musí obsahovat:

žádost o zápis příslušného průmyslového vzoru do rejstříku (formulář);

podlohy.

Příhláška může být podána jako jednoduchá, tzn., že zápis do rejstříku je požadován pro jeden průmyslový vzor, nebo jako hromadná, tzn. v přihlášce je požadován zápis dvou nebo více průmyslových vzorů. Průmyslové vzory obsažené v hromadné přihlášce musí patřit do jedné třídy mezinárodního třídění průmyslových vzorů (Locarnská dohoda) a obsahovat soubor

výrobků určených ke společnému užití (například přístroj skládající se z nože, vidličky a lžice). V přihlášce musí být určen výrobek, v němž je průmyslový vzor ztělesněn nebo na němž je aplikován.

Vyobrazení průmyslového vzoru dávající jednoznačnou představu o vzhledu výrobku nebo jeho části je nejdůležitější přílohou přihlášky průmyslového vzoru, neboť jen ono definuje předmět ochrany a rozsah této ochrany. Může mít formu fotografie nebo výkresu. Ne však výrobního nebo konstrukčního, musí znázorňovat pouze vzhled výrobku, nikoli způsob jeho užití (např. při novém designu vázy, nesmí být na fotografii stůl, na kterém váza stojí).

Zjistí-li Úřad po provedení věcného a formálního průzkumu, že předmět přihlášky splňuje zákonem předepsané podmínky, vydá přihlašovatelovi osvědčení a provede zápis do rejstříku průmyslových vzorů. Současně průmyslový vzor zveřejní a následně oznámí jeho zápis ve svém Věstníku. Zápisem do rejstříku se přihlašovatel stává vlastníkem průmyslového vzoru. Úřad může také přihlášku zamítnout, řízení zastavit nebo vyzvat přihlašovatele k odstranění zjištěných nedostatků.

Doba ochrany zapsaného průmyslového vzoru činí 5 let od podání přihlášky. Doba ochrany lze opakovaně obnovovat podáním žádosti o obnovu a úhradou příslušného poplatku, a to až na dobu 25 let od podání přihlášky průmyslového vzoru.

1.6.2 Účinky zapsaného průmyslového vzoru

Vlastník práv k zapsanému průmyslovému vzoru má po dobu trvání ochrany průmyslového vzoru výlučné právo

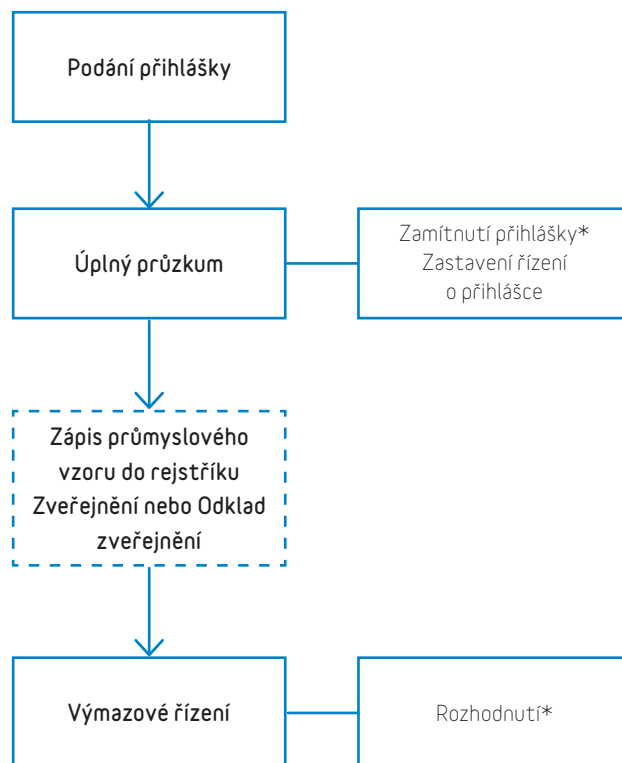
výlučné právo průmyslový vzor užívat – právo zahrnuje zejména výrobu, nabízení, uvedení na trh, dovoz, vývoz nebo užívání výrobku, ve kterém je tento průmyslový vzor ztělesněn nebo na kterém je aplikován, nebo skladování takového výrobku k uvedeným účelům;

bránit třetím osobám užívat jej bez jeho souhlasu – právo záповědní, logicky plyne z práva předchozího i z povahy věci;

poskytnout souhlas s užíváním průmyslového vzoru jiným osobám – vlastník průmyslového vzoru s ním může nakládat, jak uzná za vhodné, může tedy též poskytnout třetím osobám souhlas s jeho užíváním;

převést průmyslový vzor na třetí osoby.

Řízení o přihlášce průmyslového vzoru

* Možnost opravného prostředku - rozklad

1.7

Ochranná známka

1.7.1 Vymezení pojmu, zápisná způsobilost

Ochrannou známkou se rozumí jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby.

Ochranná známka nemůže existovat sama o sobě, bez spojení s konkrétním zbožím, které označuje, nebo se službami, které jsou pod touto známkou poskytovány. Proto je součástí každé přihlášky ochranné známky také seznam výrobků a služeb, pro které je přihlašována. Tento seznam musí být rozdělen do tříd podle Niceské dohody. Za zákonem stanovených podmínek tedy může být ochrannou známkou:

slovní označení v běžném typu písma, nebo ve specifickém grafickém provedení;

označení, ztvárněné určitou kresbou, jako obrazové vyobrazení, rovněž jako kombinace slova a kresby, tzv. logo;

prostorové (trojrozměrné) označení, které je tvořeno tvarem výrobku nebo jeho obalu či kombinací takových tvarů se slovy nebo kresbou;

označení tvořené barvou nebo kombinací barev.

Jsou však stanoveny výluky zápisné způsobilosti označení jako ochranné známky, zapsané do rejstříku ochranných známek. Ze zápisu do rejstříku jsou vyloučena např. označení, která nemohou být graficky znázorněna; nemají způsobilost rozlišit výrobky nebo služby atd. – jde o tzv. absolutní důvody výluky. Je nezbytné rozlišovat ty, které nelze překonat (označení nemůže být vůbec zapsáno do rejstříku), a ty, které překonat lze (označení může být do rejstříku zapsáno jen při splnění určitých podmínek).

U relativních důvodů zápisné výluky se jedná o kolizi se staršími právy třetích osob (shodnost se starší známkou, obsahuje prvky starší známky, které by mohly vést k záměně).

1.7.2 Zápisné řízení

O zápis ochranné známky do rejstříku se žádá přihláškou ochranné známky podanou u Úřadu. Přihlášena může být ochranná známka individuální nebo kolektivní (u nahlázení s právy ke kolektivním známkám platí určitá zákonná omezení). Podmínky užívání kolektivní ochranné známky si mezi sebou písemnou smlouvou upraví členové či společníci právnické osoby (sdružení), pro kterou je ochranná známka přihlašována. Úřad provede průzkum přihlášky, kdy posoudí, zda přihlašované označení splňuje zákonné požadavky a je zápisuschopné. V případě kladného výsledku zveřejní přihlášku ve Věstníku.

Kdokoliv může do doby zápisu ochranné známky do rejstříku podat k Úřadu písemné připomínky založené zejména na absolutních nebo relativních důvodech odmítnutí ochrany. Oprávněné osoby mohou podat u Úřadu námitky ve lhůtě 3 měsíců od zveřejnění přihlášky.

Pokud přihláška ochranné známky nebyla zamítnuta (v průběhu řízení nebo v námitkovém řízení) nebo nebylo zastaveno řízení o přihlášce, dojde k zápisu ochranné známky do rejstříku. Úřad po zápisu ochranné známky do rejstříku vydá vlastníku osvědčení o zápisu ochranné známky do rejstříku. Zápis ochranné známky se zveřejní ve Věstníku. Účinky zápisu ochranné známky do rejstříku nastávají dnem zápisu do rejstříku.

Zápis ochranné známky do rejstříku platí deset let od data podání přihlášky a na žádost při současné úhradě správního poplatku je možná její obnova, a to pokaždé na dobu dalších deseti let, přičemž celková doba trvání ochrany není nijak omezena.

1.7.3 Práva z ochranné známky

Vlastník ochranné známky má výlučné právo

užívat ochrannou známku ve spojení s výrobky nebo se službami, pro něž je zapsána;

právu vlastníka užívat ochrannou známku odpovídá také právo domáhat se zákazu takových jednání třetích osob, které v obchodním styku užívají bez jeho souhlasu označení shodné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou pro stejné nebo podobné výrobky nebo služby, pro které je ochranná známka zapsána;

poskytnout souhlas s užíváním ochranné známky jiným osobám - vlastník ochranné známky s ní může nakládat (samozřejmě legálním způsobem), jak uzná za vhodné, může tedy též poskytnout třetím osobám souhlas s jejím užíváním;

převést ochrannou známku na třetí osoby;

jiná práva - zástava, exekuce, zahrnutí do majetkové podstaty podle úpadkového práva.

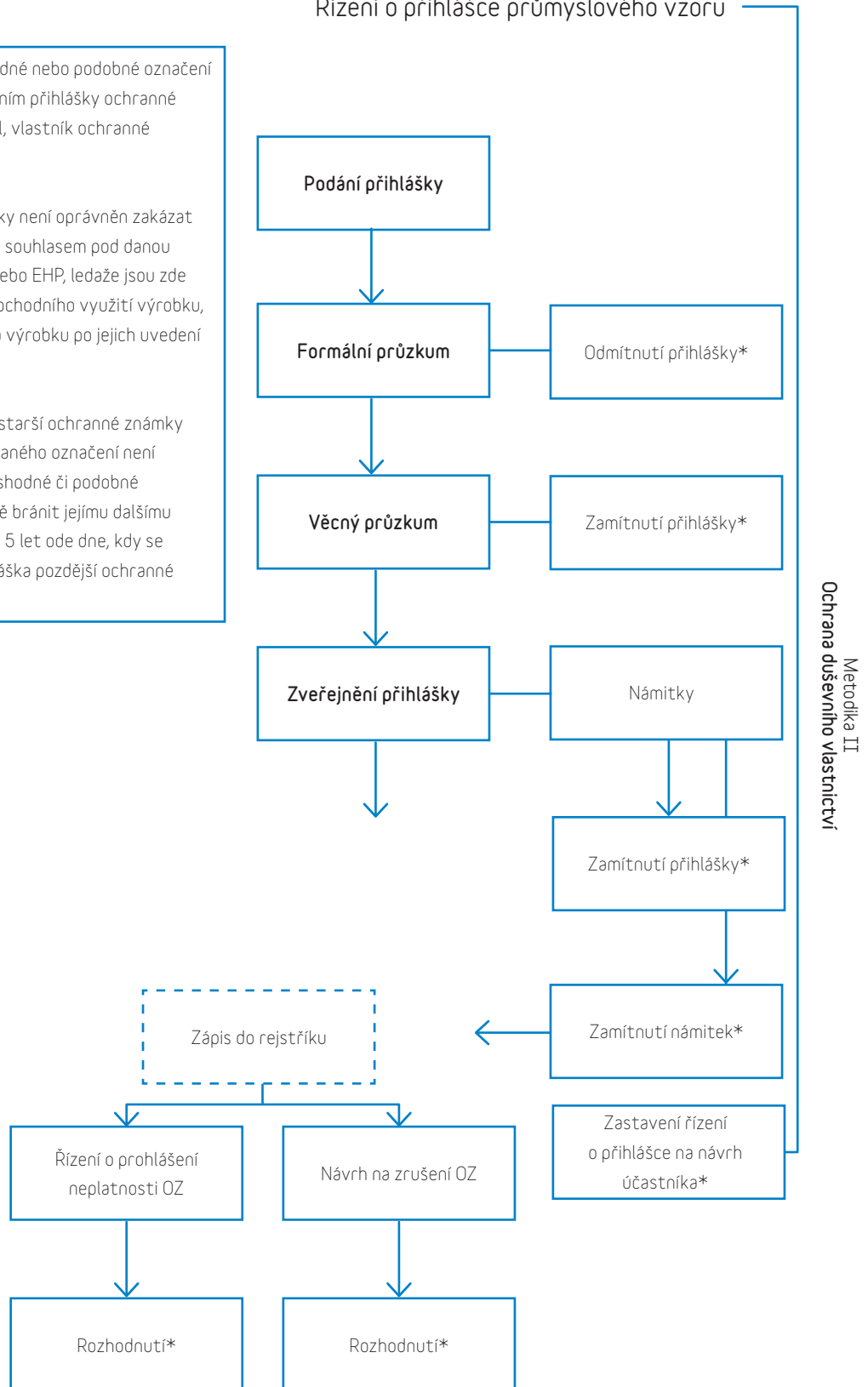
1.7.4 Omezení účinků

Právo předchozího uživatele – jestliže shodné nebo podobné označení používal v obchodním styku již před podáním přihlášky ochranné známky a v souladu s právem jiný uživatel, vlastník ochranné známky musí toto užívání strpět i nadále.

Vyčerpání práv – vlastník ochranné známky není oprávněn zakázat její užívání na výrobcích, které byly s jeho souhlasem pod danou ochrannou známkou uvedeny na trh ES nebo EHP, ledaže jsou zde oprávněné důvody k zákazu pozdějšího obchodního využití výrobku, zejména pokud se stav, popřípadě povaha výrobku po jejich uvedení na trh změnila nebo zhoršily.

Zánik práva v důsledku strpění – vlastník starší ochranné známky nebo oprávněný uživatel staršího nezapsaného označení není oprávněn požadovat prohlášení pozdější shodné či podobné ochranné známky za neplatnou, popřípadě bránit jejímu dalšímu užívání, jestliže strpěl její užívání po dobu 5 let ode dne, kdy se o tomto užívání dozvěděl, ledaže by přihláška pozdější ochranné známky nebyla podána v dobré víře.

Řízení o přihlášce průmyslového vzoru

* Možnost opravného prostředku - rozklad

1.8

Označení původu a zeměpisná označení

Vedle ochranné známky lze výrobky nebo služby označovat také označením původu nebo zeměpisným označením. Zatímco ochranná známka je předmětem vlastnictví, označení původu a zeměpisná označení představují právo na užívání takového označení každému, kdo dané výrobky ve vymezené oblasti produkuje a je zárukou pro spotřebitele o vlastnostech a zeměpisném původu takto označeného zboží. Zatímco ochranná známka slouží k rozlišení výrobků a služeb různých soutěžitelů, tj. označuje původ zboží od určitého soutěžitele, slouží označení původu, resp. zeměpisné označení výlučně jako poukaz na zeměpisný původ zboží a nikoli na konkrétního výrobce.

1.8.1 Označení původu

Jedná se o název oblasti, určitého místa nebo země (dále jen „území“) používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní uvedené podmínky.

1.8.2 Zeměpisné označení

Jedná se o název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.

O zápis označení původu nebo zeměpisného označení do rejstříku vedeného Úřadem může požádat sdružení výrobců zboží vyráběného nebo zpracovávaného na daném území, jestliže jsou naplněny shora uvedené zákonné požadavky. Jednotlivá fyzická nebo právnická osoba může požádat, jestliže v době podání žádosti na daném území jako jediná vyrábí, zpracovává či připravuje zboží, které má být předmětem ochrany.

Ze zápisu jsou vyloučeny např. obecné názvy druhu zboží a ta označení, která jsou shodná s ochrannou známkou za předpokladu, že by mohlo dojít ke klamání spotřebitele o skutečném původu zboží.

Ochrana označení původu a zeměpisného označení vzniká dnem zápisu do rejstříku označení původu a zeměpisných označení, zapsanému uživateli (zapsaným uživatelům) je vydáno osvědčení. Účinkem zápisu je, že zapsané označení původu je oprávněn užívat, zejména umísťovat na zboží, jehož se označení původu týká, každý, kdo vyrábí, zpracovává a připravuje zboží s odpovídající kvalitou či vlastnostmi na vymezeném území; v případě zemědělských

výrobků či potravin uvedených v příslušné vyhlášce je podmínkou užití označení původu na tomto zboží, které pochází z vymezeného území, rovněž dodržení specifikace stanovené příslušným zákonem (stanoví charakteristické vlastnosti a vymezení zvláštnosti zeměpisného prostředí u označení původu zapsaného pro zemědělské výrobky nebo potraviny).

Doba ochrany není časově omezena. Zapsaná označení jsou chráněna proti jakémukoliv přímému či nepřímému obchodnímu užití, jakémukoliv zneužití, napodobení nebo připomínání, jakémukoliv jinému lživému nebo klamavému údaji o zeměpisném původu, všemu ostatnímu jednání, které by mohlo vést ke klamným domněnkám o skutečném původu zboží. Na zapsané označení původu a zeměpisné označení nelze poskytnout licenci, nelze je poskytnout jako zástavu.

1.9

Odrůdy rostlin

O udělení ochranných práv k odrůdám rostlin rozhoduje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský („ÚKZÚ“), který také vede rejstřík chráněných odrůd. Ochranná práva mohou být udělena k odrůdám všech rodů a druhů rostlin, včetně jejich hybridu („odrůdy“), které splňují podmínky novosti, odlišnosti, uniformity, stálosti, souladu názvu odrůdy se zákonnými požadavky. Jsou-li všechny podmínky splněny, ÚKZÚ udělí žadateli ochranná práva k odrůdě, schválí návrh názvu odrůdy a vydá šlechtitelské osvědčení. Držitel šlechtitelských práv pak má výlučné právo k využívání chráněné odrůdy, které spočívá v oprávnění nakládat s rozmnožovacím materiálem takové odrůdy zákonnými způsoby (existují zákonné důvody omezující toto výlučné právo pro určité druhy rostlin). Držitel šlechtitelských práv může poskytnout licenci s využíváním chráněné odrůdy jiné osobě. Existuje zákonné oprávnění pro ÚKZÚ udělit na žádost nucenou licenci. Ochranná práva k většině chráněných odrůd trvají do konce 25. roku následujícího po roce, ve kterém byla ochranná práva pravomocně udělena. U chráněných odrůd dřevin, chmele, révy vinné a brambor ochranná práva trvají do konce 30. roku následujícího po roce, ve kterém byla ochranná práva pravomocně udělena. Držitel šlechtitelských práv je povinen zajistit udržování chráněné odrůdy po celou dobu trvání ochranných práv tak, aby znaky, jimiž je vymezena, zůstaly nezměněny. Držitel šlechtitelských práv může ochranná práva k chráněné odrůdě převést na jinou osobu.

2 Ochrana výsledků tvůrčí činnosti – bez průmyslově právní ochrany

I v níže uvedených případech není vyloučeno, že za určitých okolností, kdy by jednání třetích osob nebylo v souladu s obchodními zvyklostmi respektive s dobrými mravy, mohl by se poškozený bránit proti takovému jednání zejména prostředky práva proti nekalosoutěžnímu jednání.

2.1 Neexistence vztahu k průmyslovým právům

Může nastat v případě, kdy vlastník / majitel nemá z jakéhokoliv důvodu zájem, aby mu předmětný nehmotný majetek přinášel nějaký materiální užitek / zisk. Každý pak může využívat shodné řešení, aniž je možné mu v tom bránit. S určitými riziky a za určitých okolností by třetí osoba mohla na takové řešení sama pro sebe požadovat formálně právní ochranu.

Jako případ ze smluvního vztahu lze uvést spolupráci na (nehmotném) díle podle obchodního zákoníku, jde-li o nehmotný statek, tj. kdy dílo spočívá v jiném výsledku, než zhotovení věci, montáži, údržbě, opravě nebo úpravě věci. Zhotovitel je oprávněn tento výsledek činnosti poskytnout jiným osobám než objednateli, pokud to dovoluje smlouva nebo není-li to v rozporu se zájmy objednatele (§ 556 a § 557 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění).

2.2

Uvnitř VŠ / v.v.i. – utajení

První možností, jak zajistit ochranu originálních řešení nebo postupů, je jejich utajení uvnitř VŠ / v.v.i. před třetími osobami tak, aby bylo možné je monopolně využívat, aniž jsou chráněny průmyslově právně. Ochrana bude trvat do chvíle, než se tyto poznatky stanou obecně známými. Ať již objektivním postupem nebo subjektivním jednáním. Zaměstnavatelé se snaží zavázat zaměstnance v pracovní smlouvě či vnitřní směrnici k povinnosti utajovat předměty duševního, resp. průmyslového vlastnictví, případně uzavřít k pracovní smlouvě tzv. konkurenční doložku. Nevýhodou tohoto způsobu ochrany je, že i když zůstane řešení utajeno, může konkurence nezávisle dospět k témuž výsledku, ochránit si jej pro sebe a bránit v jeho dalším využívání. V případech, kde je to nezbytné se VŠ / v.v.i. snaží zavázat i jiné osoby s nimi spolupracující k povinnosti utajovat předměty duševního, resp. průmyslového vlastnictví, případně uzavřít tzv. konkurenční doložku

2.3

Kvalifikované zveřejnění

Jiný způsob ochrany v případě, že vlastník / majitel nemá zájem na vlastní průmyslově právní ochraně, ale zároveň si nepřeje, aby třetí osoba mohla ke stejnému předmětu získat výlučné právo. Může tak dojít zejména uveřejněním řešení s dostatečně jasným a doložitelným datem zveřejnění.

Tím dojde ke ztrátě možnosti přihlásit řešení dodatečně k průmyslově právní ochraně jak pro vlastníka, tak i pro třetí osoby. Řešení se tak stane volné pro všechny případné zájemce, aniž by jim ve využití mohl kdokoliv bránit.⁹

⁹ Pro další a podrobnější informace lze k problematice obsažené v Příloze č. 4 odkázat zejména na:

Horáček, R., Čada, K., Hajn, P. - Práva k průmyslovému vlastnictví, 1. vydání, C. H. Beck, Praha, 2005

Horáček, R. a kolektiv - Zákon o ochranných známkách / Zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení / Zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2008

Čada, K., Knížek, M. - Průmyslové vlastnictví a licence v tržním hospodářství, 1. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha, 2001

Jenerál, E. - Užité vzory, 4. vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha, 2002

Rýdl, J. - Průmyslový vzor a zpracování národní přihlášky průmyslového vzoru, 1. Vydání, Úřad průmyslového vlastnictví, Praha

Telec I., Tůma, P. - Autorský zákon, 1. vydání, C. H. Beck, Praha, 2007

Chaloupková H., Holý P. - Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) a předpisy související, 3. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Kříž J., Holcová I., Kordač J., Křestianová V. - Autorský zákon a předpisy související, 2. vydání, Linde Praha 2005

Metodické pokyny pro řízení před Úřadem průmyslového vlastnictví, 1. novelizované a doplněné vydání. Úřad průmyslového vlastnictví, Praha 2006, 2009, 2010

Vlastnická práva a ochrana duševního vlastnictví - Kurz; Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2006

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 5

Právní ochrana v zahraničí

Úvodem je třeba zdůraznit, právní úprava ochrany průmyslových práv a praxe je na evropském území do značné míry harmonizovaná, do jisté míry to platí i u práva autorského. Rozdíly jsou naopak v americké právní úpravě i praxi, a to v obou oblastech. Je proto vhodné a účelné konkrétní případy konzultovat s odborníky v dané oblasti.

1

Mezinárodní systémy průmyslově právní ochrany / ochrana v zahraničí

Práva z průmyslového vlastnictví mají teritoriální charakter, platí pouze na území, pro které má příslušnou udělovací pravomoc instituce, která práva přiznala. Prvotně jsou těmito autoritami národní patentové a známkové úřady, existuje několik tzv. regionálních autorit, na základě mezinárodních smluv.

Věcné a formální náležitosti přihlášky, procedura řízení o přihlášce se zahraničním úřadem, včetně jednacího jazyka, poplatků, lhůt řízení apod. jsou dány právními předpisy toho kterého státu a mohou se, zejména pokud jde o formální stránku přihlášky a řízení o přihlášce, stát od státu lišit. V naprosté většině států si však přihlašovatel, který má sídlo z jejich pohledu v zahraničí, musí povinně zvolit pro komunikaci s tamním úřadem kvalifikovaného, tj. v daném státě pro takovou službu oprávněného, zástupce. Ten potom přihlašovateli poskytne veškeré informace týkající se přihlášení do zahraničí.

Pro přihlašování průmyslových práv do zahraničí je důležitým pojmem tzv. „unijní priorita“. Tento institut umožňuje zachovat právo přednosti z první podané přihlášky i pro přihlášky se shodným předmětem podané v dalších státech. Podmínkou je, že přihláška uplatňující unijní prioritu musí být podána od data podání přihlášky první („prioritní“), která založila „unijní prioritu“:

do 12 měsíců v případě přihlášek vynálezů a přihlášek užitných vzorů;

do 6 měsíců v případě přihlášek průmyslových vzorů.

Jinak se přihlašovatel vystavuje riziku nejenom ztráty požadované priority, ale zejména za právními předpisy přísně stanovenými požadavky na novost i nepřiznání právní ochrany.

U ochranných známek lze rovněž uplatnit unijní prioritu 6 měsíců, nicméně pouhé její zmeškání samo o sobě nemá za následek nepřiznání právní ochrany.

1.1 Vynálezy

1.1.1 Národní cestou

Přihlašovatel může přihlásit vynález přímo v každém státu, ve kterém chce mít vynález chráněn patentem nebo jiným druhem ochrany. Splňují-li podaná přihláška a její předmět formální a věcné náležitosti, získá přihlašovatel sadu jednotlivých, na územích daných států působících a na sobě nezávislých ochran. Pokud se týká věcných a formálních náležitostí přihlášky a vlastní procedury řízení o přihlášce se zahraničním úřadem, platí pravidla stanovená státem, který ho zřídil.

V naprosté většině států si musí přihlašovatel, který má sídlo z jejich pohledu v zahraničí, povinně zvolit pro komunikaci s tamním úřadem kvalifikovaného, tj. v daném státě pro takovou službu oprávněného, zástupce, který je oprávněn zastupovat přihlašovatele před příslušným úřadem, přeložit popis vynálezu, patentové nároky a anotaci do úředního jazyka tohoto úřadu a zaplatit poplatky. Veškeré informace týkající se přihlášení vynálezu, vlastního řízení o přihlášce a výše poplatků včetně lhůt k jejich placení pak zejména podá zvolený zástupce.

Tento postup se doporučuje v případě, že je požadována ochrana v jednom až třech, případně čtyřech státech.

1.1.2 Evropský patent

Na základě žádosti o Evropský patent lze získat patent pro státy, které jsou členskými státy Evropské patentové organizace (EPO). Smluvními státy EPO je v současné době 39 států (Albánie, Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Island, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Lichtenštejnsko, Litva, Lucembursko, Makedonie, Malta, Monako, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, San Marino, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko a Velká Británie). Dále jsou zde nečlenské státy, na jejichž území mohou nastat účinky evropského patentu na základě tzv. „systému rozšíření“ (v současné době se jedná o Bosnu a Hercegovinu a Černou Horu).

Evropskou patentovou přihlášku může podat každá fyzická nebo právnická osoba, a to bez ohledu na občanství nebo bydliště či sídlo. Avšak přihlašovatelé, kteří nemají bydliště nebo sídlo v některém ze smluvních států, musí být zastoupeni při všech řízeních před Evropským patentovým úřadem (EPÚ), s výjimkou samotného aktu podání evropské patentové přihlášky, zástupcem, který je zapsán do seznamu vedeného za tímto účelem EPÚ.

Evropskou patentovou přihlášku lze podat:

u Evropského patentového úřadu v Mnichově nebo v jeho pobočce v Haagu nebo v jeho kanceláři v Berlíně,

pokud to právo smluvního státu připouští nebo předepisuje, u ústředního úřadu průmyslového vlastnictví nebo jiného příslušného orgánu tohoto smluvního státu, tedy i u Úřadu.

Evropská patentová přihláška se podává v jednom z úředních jazyků EPÚ, tj. angličtině, francouzštině nebo němčině nebo, je-li podána v některém jiném jazyce, musí být v zákonné lhůtě 2 měsíců od podání evropské přihlášky přeložena do jednoho z těchto úředních jazyků. S podáním evropské patentové přihlášky jsou spojeny následující poplatky v EUR:

přihlašovací poplatek;

poplatek za rešerši;

případně poplatek za 16. a každý další nárok, splatné přímo EPÚ do jednoho měsíce od podání přihlášky.

Doba platnosti evropského patentu je 20 let ode dne podání přihlášky

Je nutné si však uvědomit, že po udělení Evropského patentu bude tento platit jen v těch státech, kde bude tzv. validován (účinky Evropského patentu v příslušném smluvním státě dále podmíněny předložením překladu patentového spisu do úředního jazyka příslušného státu) a kde bude nadále za příslušné roční poplatky udržován. Pokud k žádné validaci, která musí proběhnout do 3 měsíců od oznámení o udělení evropského patentu v European Patent Bulletin, nedojde, Evropský patent zaniká.

Hlavním cílem Londýnské dohody (London Agreement) z roku 2000 je snížení nákladů na překlady evropských patentů udělovaných podle Úmluvy o udělování evropských patentů. V zemích, které tento dokument ratifikují, se nebudou překládat validované Evropské patenty do místního úředního jazyka. To má podstatně snížit cenu evropského patentu, protože v současné době tvoří překlady patentových dokumentů 20 %-40 % celkové ceny patentu.

Od 1. května 2008 mohou čeští přihlašovatelé Evropských patentů využívat výhod nového režimu překladů evropského patentového spisu, pokud se rozhodnou validovat svůj evropský patent v členských státech EPO, v nichž Dohoda začne platit, jedná se o země s nejvyšším počtem platných evropských patentů. Není podmíněno přístupem České republiky k Dohodě.

Další informace o podávání evropských patentových přihlášek lze získat na <http://www.european-patent-office.org/>.

1.1.3 Mezinárodní přihláška – PCT

Na základě mezinárodní přihlášky podané podle Smlouvy o patentové spolupráci (PCT), pak jedinou přihláškou podanou u Úřadu průmyslového vlastnictví lze teoreticky získat ochranu ve 145 smluvních státech a čtyři regionální patenty (včetně Evropského patentu), ovšem prakticky za předpokladu, že předmětné státy, ve kterých má mít přihláška účinky, budou určeny a v nich poté bude vstoupeno do tzv. národní fáze. Mezinárodní přihláška se podává u Úřadu v angličtině, němčině nebo francouzštině, ve stejném jazyku pak musí být i formulář žádosti o mezinárodní přihlášku. Přihlášku je možno podat i v češtině s tím, že je nutno do jednoho měsíce od podání mezinárodní přihlášky předložit překlad do jednoho ze shora uvedených jazyků. Žádost však musí být vždy v jednom z těchto jazyků.

S podáním této přihlášky jsou spojené poplatky:

předávací poplatek;
poplatek za vyhotovení dokladu o právu přednosti (pokud bude uplatňováno právo přednosti z dříve podané české přihlášky);
mezinárodní přihlašovací poplatek;
poplatek za mezinárodní rešerši.

Mezinárodní fáze řízení o mezinárodní přihlášce sestává z provedení mezinárodní rešerše a zveřejnění mezinárodní přihlášky do 18 měsíců od priority. Na základě mezinárodní rešerše a vydání posudku o patentovatelnosti se pak může přihlašovatel rozhodnout, zda a ve kterém státě bude žádat o udělení národního patentu.

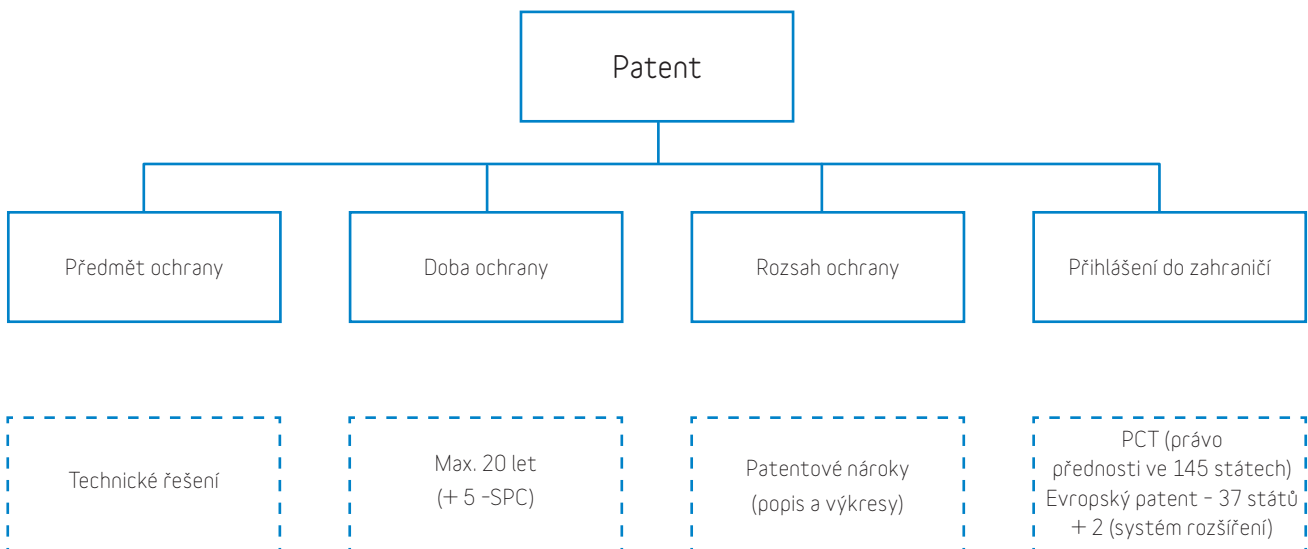
Lhůta pro vstup do národní fáze je nyní téměř ve všech smluvních státech 30 měsíců od vzniku práva přednosti s tím, že každý úřad může stanovit lhůtu delší (například v případě Evropského patentu se jedná o 31 měsíců). Je vhodné, aby si přihlašovatel včas ověřil, např. na internetových stránkách WIPO v PCT Applicant's Guide, lhůtu pro vstup do národní fáze stanovenou příslušným národním úřadem, u kterého hodlá požádat o udělení národního resp. regionálního patentu.

Přihlašovatel dále může ve lhůtě do 22 měsíců od data vzniku práva přednosti, resp. do tří měsíců od předání rešeršní zprávy a písemného posudku, podle toho, která lhůta uplyne později, požádat o **mezinárodní předběžný průzkum**. Tímto způsobem si může také přihlašovatel prodloužit lhůtu pro vstup do národní, resp. regionální fáze na 30 měsíců od data vzniku práva přednosti u těch úřadů, u kterých není podle národního práva možné prodloužení lhůty pro vstup do národní fáze z 20 na 30 měsíců bez požádání o mezinárodní předběžný průzkum.

Při **vstupu do národní fáze**, resp. regionální fáze řízení o mezinárodní přihlášce, kde teprve dochází k udělovacímu řízení, je pak nutno zaplatit další poplatky v souladu s národním nebo regionálním zákonodárstvím. Ve většině států pak musí být přihlašovatel při řízení zastoupen zástupcem, oprávněným zastupovat před příslušným úřadem.

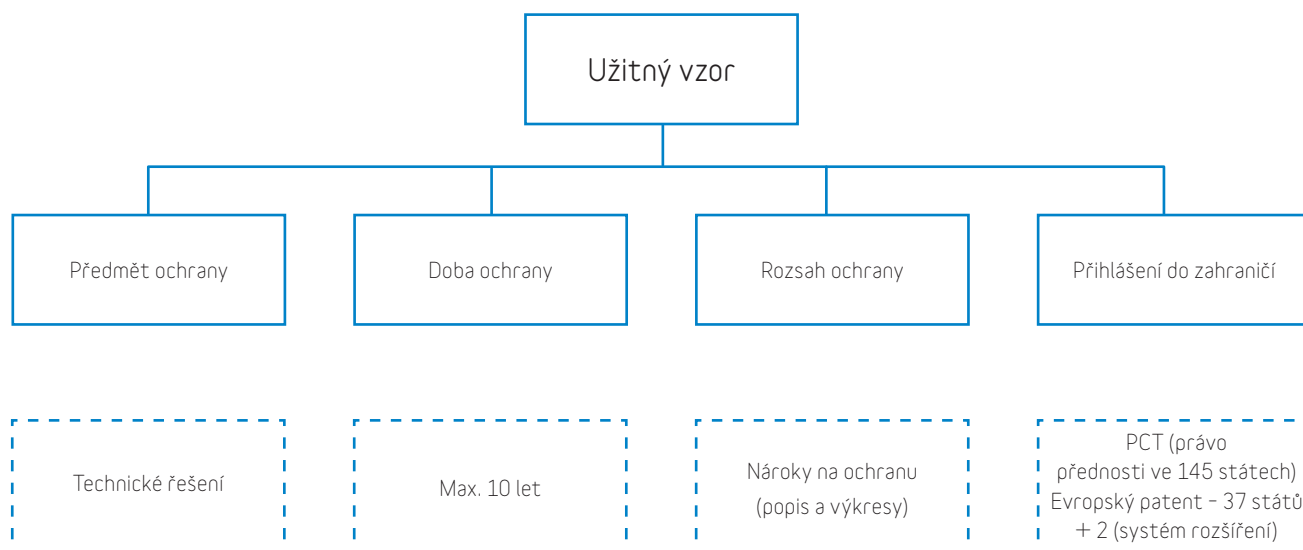
Platnost ochrany patentu závisí na legislativě určeného státu.

Podrobnější informace o řízení o mezinárodních přihláškách lze najít na <http://www.wipo.int>.

1.2 Užitné vzory

Pro přihlašování užitných vzorů platí obdobné možnosti, jako je popsáno shora v části týkající se vynálezů. Je ovšem nutné si uvědomit, že kategorii „užitný vzor“ neznají všechny státy. Tam, kde tato ochrana není, lze český užitný vzor přihlásit jako vynález.

1.3 Průmyslové vzory

1.3.1 Národní cesta

Možnost získání ochrany průmyslového vzoru v zahraničí registrovanou formou ochrany (nejčastěji tzv. zápisem do rejstříku průmyslových vzorů, v USA patentem) podáním přihlášku průmyslového vzoru tzv. národní cestou, tj. přímo v každém státě, ve kterém chce mít přihlašovatel průmyslový vzor chráněn.

Splňují-li podaná přihláška a její předmět formální a věcné náležitosti, získá přihlašovatel sadu jednotlivých na územích daných států působících a na sobě nezávislých ochran. Pokud se týká věcných a formálních náležitostí přihlášky a vlastní procedury řízení o přihlášce se zahraničním úřadem, platí pravidla stanovená státem, který ho zřídil. Tato pravidla se mohou značně lišit. Průmyslový vzor, který dosáhl ochrany v České republice, jí nemusí dosáhnout v jiném státě a naopak. V naprosté většině států si musí přihlašovatel, který má sídlo z jejich pohledu v zahraničí, povinně zvolit pro komunikaci s tamním úřadem kvalifikovaného, tj. v daném státě pro takovou službu oprávněného, zástupce.

1.3.2 Evropská unie

Podáním jediné přihlášky k Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM) přihlašovatel získá (při splnění zápisných podmínek) ochranu zápisem (průmyslového) vzoru Společenství, která má jednotný účinek na celém území Evropské Unie, tj. ve všech 27 členských státech.

Přihlášku **zapsaného vzoru Společenství (RCD)** může podat kdokoli, tj. není podmínkou mít sídlo ani trvalý pobyt na území EU. Pro samotný akt podání přihlášky nemusí být přihlašovatel zastoupen kvalifikovaným zástupcem. Přihlašovatel mající sídlo na území EU nemusí být zastoupen ani v dalším řízení o přihlášce. Může se však nechat zastupovat zástupcem oprávněným zastupovat ve věcech průmyslových vzorů nebo ochranných známek před OHIM. Žádost může být vyplněna libovolným úředním jazykem Evropské unie, tj. i česky (CS), musí v ní však být zvolen i druhý jazyk, jeden z úředních jazyků OHIM, tj. angličtina (EN), francouzština (FR), italština (IT), němčina (DE) nebo španělština (ES), ve kterém bude přihlašovatel komunikovat s druhou stranou např. v případě sporů. S podáním přihlášky (průmyslového) vzoru Společenství jsou spojeny následující poplatky:

přihlašovací poplatek + poplatek za další vzory dle počtu přihlašovaných vzorů v případě hromadné přihlášky;
poplatek za zveřejnění nebo poplatek za žádost o odklad zveřejnění.

Tyto poplatky jsou splatné současně s podáním přihlášky a úhrada poplatků musí být provedena v EUR.

Zápisem (průmyslového) vzoru Společenství je vzor chráněn na 5 let od data podání přihlášky. S koncem platnosti ochrany lze požádat o obnovu zápisu, a to vždy na 5 let až do celkové doby 25 let.

Pro ochranu průmyslových vzorů na teritoriu Evropské unie byl vytvořen kromě institutu zapsaného průmyslového vzoru Společenství i tzv. „**nezapsaný průmyslový vzor Společenství**“. Ochrana tímto „nezapsaným průmyslovým vzorem Společenství“ vzniká bez nutnosti jakékoliv registrace nebo placení poplatků pouhým zpřístupněním průmyslového vzoru veřejnosti na území EU.

Nezapsaný průmyslový vzor Společenství poskytuje svému vlastníkovi právo zabránit třetí osobě užívat průmyslový vzor bez jeho souhlasu. Nezapsaný průmyslový vzor Společenství však poskytuje svému majiteli právo zabránit třetím osobám v uvedeném jednání pouze tehdy, pokud takové užití nezapsaného průmyslového vzoru Společenství představuje vědomé úmyslné napodobení či kopírování takto chráněného průmyslového vzoru.

Ochrana trvá 3 roky od okamžiku, kdy byl průmyslový vzor poprvé v rámci Společenství zpřístupněn veřejnosti prostřednictvím národního úřadu. Tříletou dobu ochrany nelze prodloužit. Do konce období 12 měsíců od okamžiku zpřístupnění veřejnosti je však možné na shodný předmět podat přihlášku zapsaného (průmyslového) vzoru Společenství (pokud k takovému zpřístupnění dojde ze strany původce vzoru, jeho právního nástupce nebo třetí osoby jako důsledek poskytnuté informace nebo jednání původce vzoru nebo jeho právního nástupce).

Platnost ochrany průmyslového vzoru, zapsaného na základě mezinárodní přihlášky je pět let, po uplynutí této doby je nutné zažádat u WIPO o prodloužení doby ochrany o dalších pět let s tím, že maximální doba ochrany je 25 let. Prodloužení doby ochrany není nutné žádat u všech, při podání určených stran. Maximální doba ochrany závisí na legislativě určeného státu/mezivládní organizace.

Další informace o zapsaném vzoru Společenství lze najít na <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/RCD/legalReferences/legalReferences.en.do>

<http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/RCD/legalReferences/guidelines.en.do>.

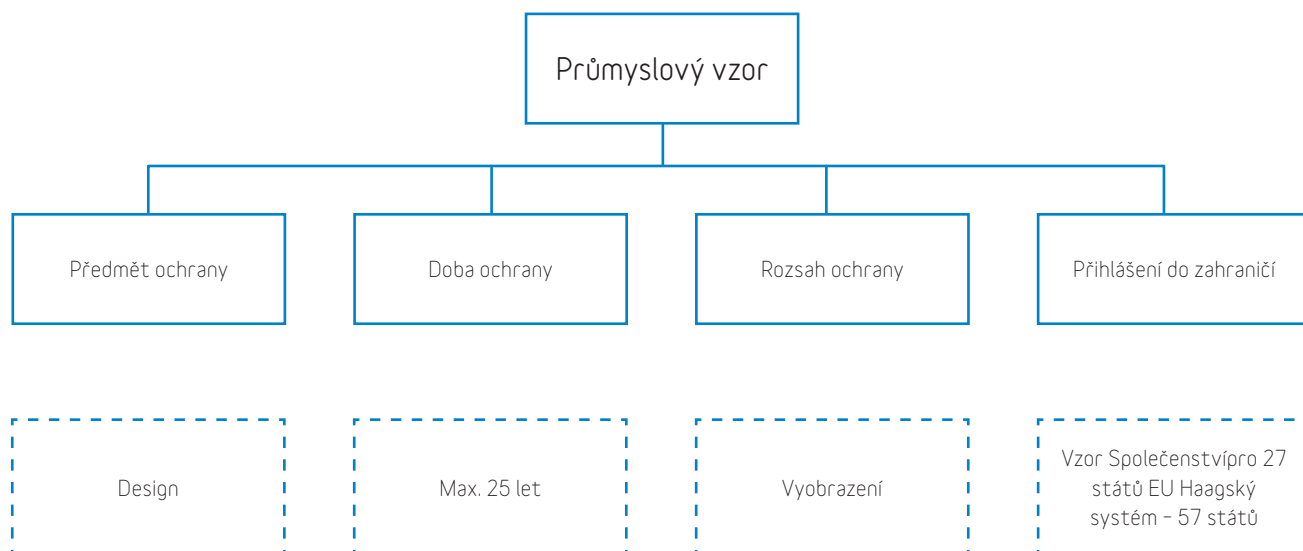
1.3.3 Mezinárodní zápis průmyslového vzoru - Haagský systém

Systém umožňuje žádat o ochranu u libovolného počtu členských stran (57) Haagského systému jedinou přihláškou podanou u Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO). Česká republika není přímo členem Haagského systému,

nicméně jako součást Evropské společnosti mohou přihlašovatelé, kteří mají na území České republiky, trvalé bydliště, pobyt, jsou občany získat ochranu průmyslových vzorů ve státech nebo mezvládních organizacích, které jsou členy Haagské dohody.

Přihláška musí být podána buď v anglickém, nebo ve francouzském jazyce a podléhá poplatkům. Světová organizace provádí formální kontrolu přihlášky, poté vzor zapiše a zveřejní. Úřady určených stran mají následně 6 resp. 12 měsíců na to, aby oznámily odmítnutí platnosti zápisu na svém území pro nesplnění věcných zápisných podmínek daných místní legislativní úpravou. Případné další řízení se odehrává dle legislativy určených stran mezi vlastníkem mezinárodního zápisu a příslušným správním úřadem dané strany určení.

Podrobnější informace o přihlašování mezinárodní cestou jsou dostupné na <http://www.wipo.int/portal/index.html.en>.

2 Označení původu / Zeměpisná označení

2.1.1 Mezinárodní zápis – mezinárodní smlouvy

Osoby, které mají trvalý pobyt nebo sídlo v České republice, mohou prostřednictvím Úřadu požádat o mezinárodní zápis označení původu podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu. Žádost o zápis označení původu do rejstříku Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) je podmíněna existencí národního zápisu označení původu.

Práva k označení původu jsou předmětem řady bilaterálních smluv, které Česká republika uzavřela s některými státy

2.1.2 Evropská unie

Žádost o ochranu v Evropské unii se podává u Úřadu průmyslového vlastnictví. V tzv. národní fázi řízení o žádosti proběhne její zveřejnění s možností podání námitek zainteresovanými subjekty a jejich následné vypořádání. Teprve poté, za předpokladu, že označení splňuje požadavky příslušné evropské legislativy a námítky byly vypořádány či shledány neopodstatněnými, je možné postoupit žádost k dalšímu řízení Evropské komisi.

2.2 Ochranné známky

2.2.1 Národní cesta

Příhlašovatel může přihlásit ochrannou známku přímo v každém státu, ve kterém ji chce mít zapsanou pro specifikované výrobky a/nebo služby. Splňuje-li podaná přihláška a její předmět formální a věcné náležitosti, získá přihlašovatel sadu jednotlivých na územích daných států působících a na sobě nezávislých ochran. Pokud se týká věcných a formálních náležitostí přihlášky a vlastní procedury řízení o přihlášce se zahraničním úřadem, platí pravidla stanovená státem, který ho zřídil.

V naprosté většině států si musí přihlašovatel, který má sídlo z jejich pohledu v zahraničí, povinně zvolit pro komunikaci s tamním úřadem kvalifikovaného, tj. v daném státě pro takovou službu oprávněného, zástupce, který je oprávněn zastupovat přihlašovatele před příslušným úřadem, přeložit podat přihlášku a přílohy v úředním jazyce tohoto úřadu a zaplatit poplatky. Veškeré informace týkající se přihlášení ochranné známky, vlastního řízení o přihlášce a výše poplatků včetně lhůt k jejich placení pak zejména podá zvolený zástupce.

2.2.2 Madridský systém

Ochranné známky přihlášené nebo zapsané v České republice je možné prostřednictvím Úřadu přihlásit na podkladě jediné přihlášky, podané u Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) jako tzv. mezinárodní ochranné známky do některých dalších států na základě Madridské dohody o mezinárodním zápisu ochranných známek a na základě Protokolů k této dohodě – tzv. Madridský systém. Uvnitř něj existují některé rozdíly, podle toho, kterého dokumentu je příslušný stát smluvní stranou. I po podání mezinárodní ochranné známky lze rozšiřovat počet určených států.

Po zápisu mezinárodně přihlášené ochranné známky do mezinárodního rejstříku ochranných známek oznamuje Mezinárodní úřad mezinárodní zápis známky všem smluvním státům Madridského systému, do nichž je mezinárodní známka přihlašována k ochraně, tj. do těch, které jsou vyznačeny v mezinárodní přihlášce ochranné známky. Smluvní státy mohou ve stanovené lhůtě odmítnout ochranu mezinárodní ochranné známce, odporuje-li jejich vnitrostátním předpisům. Doba ochrany mezinárodní ochranné známky je deset let a může být obnovována vždy na dalších deset let. Mezinárodní zápis ochranné známky je po dobu pěti let závislý na existenci zápisu téže ochranné známky v zemi původu. Je možné formou mezinárodního zápisu přihlásit ochrannou známku rovněž pro Evropskou unii jako celek.

Další informace lze získat na <http://www.wipo.int>.

2.2.3 Ochranná známka Společenství

Na základě jediné přihlášky podané u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM) v Alicante získá přihlašovatel ochranu pro území celé Evropské unie. Přihlášku lze podat přímo u OHIM nebo prostřednictvím Úřadu

Ochranná známka Společenství - Community Trade Mark (CTM) má jednotnou povahu. To znamená, že má stejné účinky v celém Společenství: může být zapsána, převedena, opuštěna, zrušena nebo být prohlášena neplatnou a její užívání může být zakázáno pouze pro území celého Společenství, není-li stanoveno jinak, např. licence. Existuje možnost tzv. přeměny (tzv. konverze) na národní ochrannou známku v případě, že byla přihláška CTM zamítnuta, vzata zpět, považována za vzatou zpět nebo pokud zanikly účinky CTM.

Všechny fyzické či právnické osoby, které mají bydliště nebo sídlo na území státu, který je členem Evropské unie nebo smluvní stranou Pařížské unijní úmluvy nebo členem Světové obchodní organizace (WTO), nebo jsou příslušníky těchto států, mohou být majiteli CTM.

Přihlašovatel z České republiky nemusí být před OHIM zastoupen. Přihláška CTM se podává v kterémkoli z úředních jazyků Evropského společenství / Evropské unie (tedy i v českém jazyce). Úředních jazyků OHIM je však pouze pět: angličtina, francouzština, němčina, italština a španělština. Přihlašovatel musí proto v přihlášce uvést i druhý jazyk, který je úředním jazykem OHIM a s jehož možným užitím pro řízení námitkové, zrušovací nebo řízení o neplatnosti souhlasí. Tento jazyk může OHIM používat také v písemných sděleních přihlašovatelů, pokud nebyla přihláška podána v některém

z pěti úředních jazyků OHIM. Námitky a návrh na zrušení nebo neplatnost musí být podány v některém jazyce OHIM. Pokud je jazyk podání shodný s jedním z úředních jazyků OHIM, bude jazykem řízení o námitkách nebo zrušovacího řízení tento jazyk. Stejně tak bude jazykem řízení druhý jazyk označený v přihlášce pro tyto účely.

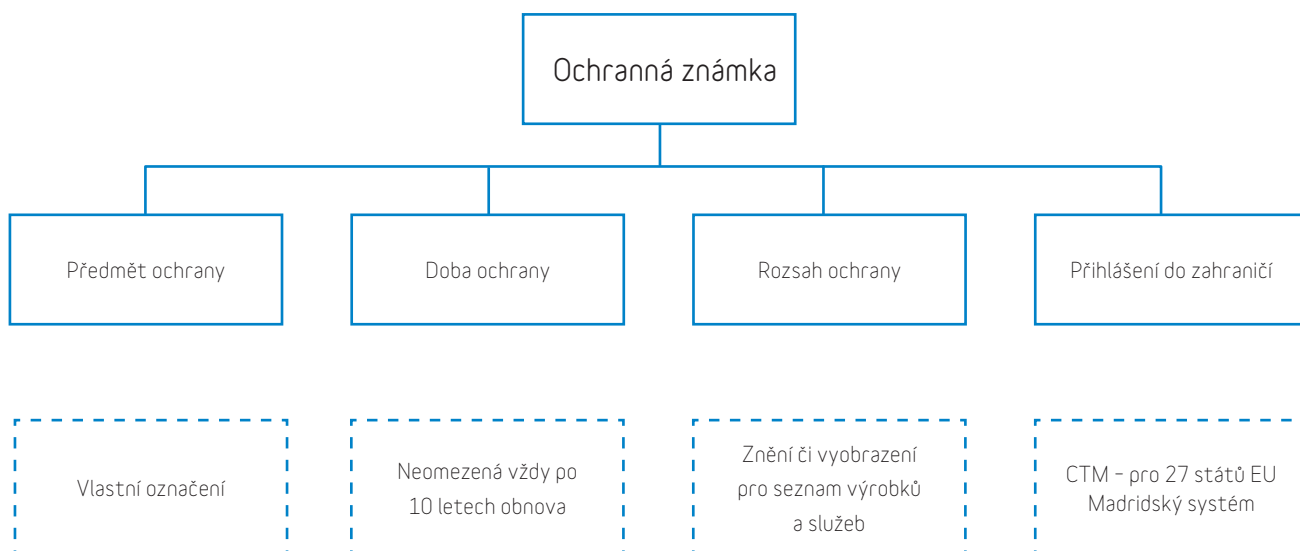
Co se týče zápisné způsobilosti a podstatných prvků zápisného řízení, jsou v podstatě obdobné právní úpravě ochranných známek v České republice a práv majitele CTM - snad vyjma konverze (převod na přihlášku národní ochranné známky, který lze učinit v případě, že přihláška byla zamítnuta či vzata zpět, nebo její účinky zanikly; žádost se podává do tří měsíců od rozhodné skutečnosti, kterou je podle povahy věci sdělení OHIM, zpětvzetí přihlášky, skončení platnosti zápisu, nabytí právní moci soudního rozhodnutí apod.), rešerše a rešeršní zprávy, vstupu do práv starší národní známky (seniorita).

Doba platnosti zápisu CTM je deset let ode dne podání přihlášky. Zápis může být obnoven, a to vždy na období deseti let.

Další informace o Ochranná známka Společenství lze najít na

<http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/CTM/legalReferences/legalReferences.en.do>

<http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/CTM/legalReferences/guidelines/guidelines.en.do>

Národní a regionální patentové, známkové, zápisné úřady / instituce

Africká organizace duševního vlastnictví (OAPI)	www.oapi.wipo.net
Africká regionální organizace duševního vlastnictví (ARIPO)	www.aripo.org
Alžírsko	www.inapi.org
Andorra	www.omp.ad
Argentina	www.inpi.gov.ar
Arménie	www.armpatent.org
Rakousko	www.patentamt.at
Austrálie	www.ipaustralia.gov.au
Barbados	www.caipo.gov.bb
Belize	www.belipo.bz
Belgie	www.european-patent-office.org/patlib/country/belgium
Bolívie	www.senapi.gov.bo
Brazílie	www.inpi.gov.br
Bulharsko	www.bpo.bg
Kanada	www.cipo.gc.ca
Čína	www.sipo.gov.cn
Čína: Hong Kong (SAR)	www.info.gov.hk/ipd
Čína: Macao (SAR)	www.economia.gov.mo
Chile	www.dpi.cl
Kolumbie	www.sic.gov.co
Kostarika	www.registracionacional.go.cr
Chorvatsko	www.dziv.hr
Kuba	www.ocpi.cu
Česká republika	www.upv.cz
Dánsko	www.dkpto.dk
Dominikánská republika	www.seic.gov.do/onapi
Egypt	www.egypt.gov.eg
Salvador	www.cnr.gob.sv
Estonsko	www.epa.ee
Euroasijský patentový úřad	www.eapo.org
Evropský patentový úřad	www.epo.org
Finsko	www.prh.fi
Francie	www.inpi.fr
Gruzie	www.sakpatenti.org.ge
Německo	www.dpma.de
Řecko	www.gge.gr
Rada spolupráce Zálivu	www.gulf-patent-office.org.sa
Maďarsko	www.hpo.hu
Island	www.els.stjr.is
Indie	www.patentoffice.nic.in
Indonésie	www.dgip.go.id
Irsko	www.patentsoffice.ie
Izrael	www.justice.gov.il
Itálie	www.minindustria.it
Jamajka	www.jipo.gov.jm
Japonsko	www.jpo.go.jp
Jordánsko	www.mit.gov.jo
Kazachstán	www.kazpatent.kz

Kyrgyzstán	www.krygyzpatent.kg
Laoská lidově demokratická republika	www.stea.la.wipo.net
Lotyšsko	www.lrpv.lv
Litva	www.vpb.lt
Lucembursko	www.eco.public.lu
Malajsie	www.mipc.gov.my
Mexiko	www.impi.gob.mx
Monako	www.european-patent-office.org/patlib/country/monaco
Maroko	www.ompic.org.ma
Nizozemsko	www.bie.minez.nl
Nepál	www.ip.np.wipo.net
Nový Zéland	www.iponz.govt.nz
Norsko	www.patentstyret.no
Panama	www.mici.gob.pa/comintf.html
Peru	www.indecopi.gob.pe
Filipíny	www.ipophil.gov.ph
Polsko	www.uprp.pl
Portugalsko	www.inpi.pt
Republika Kongo	www.anpi.cg.wipo.net
Korejská republika	www.kipo.go.kr
Republika Makedonie	www.ippo.gov.mk
Moldavská republika	www.agepi.md
Rumunsko	www.osim.ro
Ruská federace	www.rupto.ru
Srbsko a Černá Hora	www.yupat.sv.gov.yu
Singapur	www.ipos.gov.sg
Slovenská republika	www.indprop.gov.sk
Slovinsko	www.sipo.mzt.si
Španělsko	www.oepm.es
Švédsko	www.prv.se
Švýcarsko	www.ige.ch
Tádžikistán	www.tjpat.org
Thajsko	www.ipthailand.org
Turecko	www.turkpatent.gov.tr
Tunisko	www.inorpi.ind.tn
Ukrajina	www.ukrpatent.org
Velká Británie	www.patent.gov.uk
Spojené státy americké	www.uspto.gov
Uruguay	http://dnpi.gub.uy
Uzbekistán	www.patent.uz
Venezuela	www.sapi.gov.ve

ČÁST C
PŘÍLOHA Č. 6

Poplatky

1

Obecně

Přihlašování předmětů průmyslových práv k ochraně a udržování platnosti jejich ochrany v České republice i v zahraničí podléhá (správním) poplatkům. Zde jsou uvedeny alespoň ty nezákladnější, které jsou nyní v platnosti. Vyčerpávající informace o jejich aktuální výši včetně informací o způsobu a lhůtách plateb a sankcích za opožděné platby lze najít na webových stránkách Úřadu a ostatních úřadech / zápisných / sdělovacích institucích uvedených rovněž v tomto materiálu. Tam jsou často uvedeny i cenové kalkulačky a / nebo modelové případy. Lze si tak snadno spočítat „poplatkové“ náklady, zejména přihlašovací a udržovací, spojené s jednotlivými předměty průmyslového vlastnictví.

Mezi další náklady patří náklady za překlady v případě přihlašování do zahraničí a náklady za zastupování a / nebo případně za jiné odborné služby spojené s přihlašování předmětů průmyslových práv k ochraně a udržování platnosti jejich ochrany (poskytované bez přímého zastupování nebo mimo jeho rámec). Cena za zastupování je stanovována smluvní dohodou.

Podávání přihlášek elektronickou cestou často podléhá nižším (správním) poplatkům.

Zde jsou přímo uvedeny (správní) poplatky týkající se vynálezů, průmyslových vzorů a ochranných známek. Poplatkům samozřejmě v tomto kontextu podléhají i ostatní předměty průmyslového vlastnictví.

2 Vynálezy

2.1 Národní

1. Základní správní poplatky za podání přihlášky - 1200 Kč
2. Pokud je (jsou) přihlašovatelem(i) výlučně původce(i) - 600 Kč
3. Za žádost o úplný průzkum - 3000 Kč
4. Za 11. a každý další uplatněný patentový nárok - 500 Kč
5. Za vydání patentové listiny do rozsahu 10 stran strojopisu - 1600 Kč a za každou další stranu - 100 Kč
6. Udržovací poplatky za patent
 - a. za první až čtvrtý rok (za každý rok) - 1000 Kč
 - b. za pátý až osmý rok (za každý rok) - 2000 Kč
 - c. za devátý rok - 3000 Kč
 - d. za desátý rok - 4000 Kč
 - e. za jedenáctý rok a každý další rok se poplatek uvedený pod písmenem d) zvyšuje ročně vždy o 2000 Kč

2.2 Evropský patent

1. Přihlašovací poplatek- 190 EUR
2. Poplatek za rešerši - 1105 EUR
3. Poplatek za určení jednoho nebo více smluvních států - 525 EUR
4. Poplatek za rozšíření - 102 EUR
5. Poplatek za 16. a každý další nárok 50 / od 51 nároků za každý - 210 / 525 EUR
6. Poplatek za průzkum - 1480 EUR
7. Udržovací poplatky za patent
 - a. za 3. rok 420 EUR
 - b. za 4. rok 525 EUR
 - c. za 5. rok 735 EUR
 - d. za 6. rok 945 EUR
 - e. za 7. rok 1050 EUR
 - f. za 8. rok 1155 EUR
 - g. za 9. rok 1260 EUR
 - h. za 10. a každý další rok 1420 EUR

2.3 PCT - Mezinárodní přihláška

Úřad jako přijímací úřad

1. Mezinárodní přihlašovací poplatek
 - a. jestliže mezinárodní přihláška nemá více než 30 listů - 950 EUR
 - b. jestliže mezinárodní přihláška má více než 30 listů 950 EUR + 11 EUR za každý list nad 30 listů
2. Předávací poplatek - 1500 Kč
3. Za vyhotovení prioritního dokladu - 600 Kč
4. Rešeršní poplatek - 178 EUR

3

Užitné vzory

1. Základní správní poplatky za podání přihlášky - 1000 Kč
2. Pokud je (jsou) přihlašovatelem(i) výlučně původce(i) - 500 Kč
3. Každé prodloužení platnosti zápisu užitného vzoru - 6000 Kč

4 Průmyslové vzory

4.1 Národní

1. Podání jednoduché přihlášky průmyslového vzoru, tj. takové, která obsahuje jediný průmyslový vzor - 1000 Kč
2. Za druhý a každý další průmyslový vzor obsažený v přihlášce - 600 Kč
3. Pokud je (jsou) přihlašovatelem(li) výlučně původce(i) - 500 Kč
4. Za druhý a každý další průmyslový vzor obsažený v přihlášce pokud je (jsou) přihlašovatelem(li) výlučně původce(i) - 300 Kč
5. Podání hromadné přihlášky průmyslového vzoru, tj. takové, která obsahuje dva nebo více průmyslových vzorů - 1000 Kč
6. Podání žádosti o obnovu doby ochrany zapsaného průmyslového vzoru
 - a. poprvé o pět roků - 3000 Kč
 - b. podruhé o pět roků - 6000 Kč
 - c. potřetí o pět roků - 9000 Kč
 - d. počtvrté o pět roků - 12000 Kč

4.2

Průmyslový vzor Společenství

1. Přihlašovací - 230 EUR
 - a. za každý druhý až desátý vzor příplatek - 115 EUR
 - b. za jedenáctý a každý další vzor příplatek - 50 EUR
2. Zveřejnění - 120 EUR
 - a. za každý druhý až desátý vzor příplatek - 60 EUR
 - b. za jedenáctý a každý další vzor příplatek - 30 EUR
3. Žádost o první obnovu - 90 EUR
4. Žádost o druhou obnovu - 120 EUR
5. Žádost o třetí obnovu - 150 EUR
6. Žádost o čtvrtou obnovu - 180 EUR

5 Ochranné známky

5.1 Národní

1. Za podání přihlášky do tří tříd - 5000 Kč
 - a. za každou další třídu nad tři - 500 Kč
2. Za podání žádosti o obnovu - 2500 Kč

5.2

Ochranná známka Společenství

1. Za podání přihlášky do tří tříd - 1050 EUR
 - a. za každou další třídu nad tři - 150 EUR
2. Za podání žádosti o obnovu do tří tříd - 1500 EUR
 - a. za každou další třídu nad tři třídy - 400 EUR

5.3

Mezinárodní ochranné známky

Za podání žádosti o mezinárodní zápis OZ podaný prostřednictvím českého Úřadu - 2500 Kč.

Další poplatky jsou uvedené a splatné ve švýcarských francích (CHF).

1. Základní poplatek do tří tříd
 - a. reprodukce ochranné známky nebarevná - 653 CHF
 - b. reprodukce ochranné známky barevná - 903 CHF
2. Za každou další třídu nad tři - 100 CHF
3. Rozšíření ochrany do dalších států po uskutečnění mezinárodního zápisu - 100 CHF až 300 CHF
4. Žádost o obnovu do tří tříd - 653 CHF
 - a. za každou další třídu nad tři třídy - 100 CHF

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 7

Autorské právo
a práva související,
(zvláštní) právo
k databázi

1 Autorské dílo

Základním právním předpisem upravujícím autorská práva v České republice je *zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským, v platném znění* (dále jen „autorský zákon“), který upravuje:

práva autora k jeho dílu; práva související s právem autorským;
právo pořizovatele k jím pořízené databázi; ochranu práv;
upravených autorským zákonem; a kolektivní správu práv;
autorských a práv souvisejících s právem autorským.

Základním pojmem autorského zákona je autorské dílo, které je definováno jako dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které současně je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam, a to zejména:

dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem;
dílo hudební;
dílo dramatické a dílo hudebně dramatické;
dílo choreografické a dílo pantomimické;
dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografií;
dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické;
dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské;
dílo architektonické včetně díla urbanistického;
dílo užitého umění;
dílo kartografické.

Za podmínek stanovených autorským zákonem je autorským dílem také počítačový program a databáze.

1.1

Vznik autorského práva

Autorský zákon je založen na principu neformálnosti vzniku autorského práva, tzn., že jsou-li naplněny pojmové znaky autorského díla, tj. dílo je výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti autora jako fyzické osoby a dílo je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, vzniká autorskoprávní ochrana automaticky bez nutnosti splnit jakékoli formální podmínky. Autorské dílo není potřeba nikde registrovat ani přihlašovat.

Při posuzování autorských práv je nutné rozlišovat autorské dílo a nosič díla. Autorské právo poskytuje ochranu pouze dílu, nikoli jeho nosiči a autorská práva k autorskému dílu nejsou nijak spojena s jeho hmotným nosičem. Zničením věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, nezaniká právo autorské k dílu a vlastnictvím hmotného nosiče, na kterém je dílo zachyceno, nevznikají jeho vlastníkově žádná práva k autorskému dílu.

1.2

Rozsah ochrany

Autorské dílo je chráněno bez ohledu na jeho rozsah. Právo autorské chrání díla dokončená, jejich jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud naplňují zákonné znaky autorského díla. Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Jakékoli zpracování autorského díla je však možné pouze se souhlasem autora původního díla. **Souborné dílo** je soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu naplňuje znaky autorského díla, tj. je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě. Jako příklady díla souborného zákon uvádí sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo či výstava. I v případě souborného díla platí, že pokud jeho jednotlivé součásti jsou samy autorskými díly, mohou být do díla souborného zařazeny jen se souhlasem jejich autora.

1.3 Autor díla

Autorem díla je fyzická osoba, která dílo vytvořila. Vzhledem k tomu, že tvůrčí schopnosti jsou přisuzovány pouze fyzickým osobám, může být autorem díla vždy pouze fyzická osoba (na rozdíl od angloamerického pojetí, kde může být autorem také osoba právnická). Právo autorské k dílu, které vzniklo společnou tvůrčí činností dvou nebo více autorů do doby dokončení díla jako dílo jediné, přísluší všem **spoluautorům** společně a nerozdílně. Pro vznik spoluautorství není rozhodující, zda jednotliví autoři pracují na dílu současně nebo postupně. O spoluautorství však nelze hovořit v případech, kdy výsledné dílo je tvořeno několika samostatnými složkami, typicky složkou literární a hudební. V takových případech se jedná o samostatná díla, která jsou spojena v jeden celek.

Spoluautorem díla není ani ten, kdo ke vzniku díla přispěl pouze poskytnutím pomoci nebo rady technické, administrativní nebo odborné povahy nebo poskytnutím dokumentačního nebo technického materiálu, anebo kdo pouze dal ke vzniku díla podnět. O nakládání s dílem rozhodují všichni spoluautoři jednomyslně.

Právo autorské zahrnuje **výlučná práva osobnostní a výlučná práva majetková**. Zatímco práva osobnostní jsou spojena s osobou autora, tj. jsou nepřevoditelná a autor se jich nemůže vzdát, výkon práv majetkových lze smlouvou udělit i jiné osobě.

1.4 Osobnostní práva

Výlučná osobnostní práva autora jsou spojena s osobou autora, autor je za svého života nemůže převést ani se jich jinak vzdát a smrtí autora tato práva zanikají.

Mezi osobnostní práva autora patří:

právo rozhodnout o zveřejnění díla;

právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé;

právo na nedotknutelnost díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do díla;

právo odstoupit od smlouvy pro změnu přesvědčení autora, jestliže autorovo dosud nezveřejněné dílo již neodpovídá jeho přesvědčení a zveřejněním díla by byly značně nepříznivě dotčeny autorovy oprávněné zájmy;

právo před vydáním díla v přiměřené lhůtě provést drobné tvůrčí změny díla.

1.5 Majetková práva

Majetkovým právem autora je **právo dílo užít** v původní nebo jinak zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru, anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a právo udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu práva užít dílo.

Poskytnutím oprávnění dílo užít jiné osobě však majetkové právo autora nezaniká, autor je pouze povinen strpět užití díla jinou osobou v rozsahu stanoveném v licenční smlouvě.

Autorský zákon obsahuje **demonstrativní výčet způsobů užití díla** následovně. Právem dílo užít je:

- právo na rozmnožování díla;
- právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla;
- právo na pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla;
- právo na půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla;
- právo na vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla;
- právo na sdělování díla veřejnosti, zejména;
 - právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a právo na přenos provozování díla;
 - právo na vysílání díla rozhlasem či televizí;
 - právo na přenos rozhlasového nebo televizního díla;
 - právo na provozování rozhlasového či televizního vysílání díla.

1.6 Jiná majetková práva

Vedle práva dílo užít náleží k majetkovým právům autora také právo na odměnu při opětném prodeji originálu a právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu.

1.6.1 Trvání majetkových práv

Majetková práva, není-li stanoveno jinak, trvají po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti. Ohledně majetkových práv dále platí následující:

bylo-li dílo vytvořeno jako dílo spoluautorů, počítá se doba trvání majetkových práv od smrti spoluautora, který ostatní přežil;

majetková práva k dílům anonymním a pseudonymním trvají 70 let od oprávněného zveřejnění díla;

doba trvání majetkových práv k dílu audiovizuálnímu se počítá od smrti poslední z následujících osob: režisér, autor scénáře, autor dialogů a skladatel hudby vytvořené pro audiovizuální dílo.

Majetková práva	
Osobnostní práva	Majetková práva
<ul style="list-style-type: none"> - právo rozhodnout o zveřejnění díla - právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, jakým způsobem má být autorství uvedeno - právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně díla - právo autora na odstoupení od smlouvy z důvodu změny přesvědčení - právo provést drobné tvůrčí změny díla před jeho vydáním 	<ol style="list-style-type: none"> 1. právo dílo užít, kterým se rozumí: <ul style="list-style-type: none"> - o právo na rozmnožování díla, - o právo na rozšiřování, pronájem, půjčování a vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla, - o právo na sdělování díla veřejnosti, zejména <ul style="list-style-type: none"> právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a právo na přenos provozování díla, právo na vysílání díla rozhlasem či televizí, právo na přenos rozhlasového či televizního vysílání díla, právo na provozování rozhlasového či televizního vysílání díla 2. právo na odměnu při opětovném prodeji originálu díla uměleckého 3. právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu fyzické osoby a vlastní vnitřní potřebu právnické osoby

1.7

Výjimky a omezení autorského práva

Jak již bylo výše uvedeno, právo dílo užit je výlučným majetkovým právem autora a k užití díla třetí osobou je nutný autorův souhlas. Pro uplatnění výjimky a omezení se vždy uplatní tzv. **třístupňový test**, tedy výjimky a omezení práva autorského lze uplatnit pouze:

ve zvláštních případech stanovených autorským zákonem;
a pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití;
a pokud užitím díla nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.

Dle autorského zákona lze autorské dílo bez souhlasu autora užit:

pokud autor díla zemřel před více než 70 lety;
v rámci volného užití - užití díla pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu. Do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla. To však neplatí, pokud jde o rozmnoženinu počítačového programu či elektronické databáze, rozmnoženinu či napodobeninu díla architektonického stavbou a pořízení záznamu audiovizuálního díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu;

v rámci tzv. zákonné licence - v jejím rámci lze dílo užit bez svolení autora a bez placení autorské odměny. Jedná se o následující případy:

citace;

propagace výstavy uměleckých děl a jejich prodeje;

užití díla umístěného na veřejném prostranství;

úřední a zpravodajská licence;

užití díla v rámci občanských či náboženských obřadů nebo v rámci úředních akcí pořádaných orgány veřejné správy, v rámci školních představení a užití díla školního;
omezení práva autorského k dílu soubornému;

knižovní licence;

licence pro zdravotně postižené;

licence pro dočasné rozmnoženiny;

licence pro fotografickou podobiznu;

nepodstatné vedlejší užití díla;

licence k dílům užitého umění a dílům architektonickým;

licence pro sociální zařízení;

a užití originálu nebo rozmnoženiny díla výtvarného, fotografie nebo díla vyjádřeného postupem podobným fotografii jeho vystavením.

1.8

Díla se zvláštním právním režimem

Autorský zákon obsahuje zvláštní ustanovení o některých dílech, jejichž právní režim se liší od toho, co bylo výše obecně řečeno o autorských dílech. Do této kategorie zvláštních děl patří:

Zaměstnanecké dílo – dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli nebo z pracovního vztahu mezi družstvem a jeho členem. Podstata zaměstnaneckého díla spočívá v tom, že zaměstnavatel, který poskytuje zaměstnanci pro jeho autorskou tvorbu nezbytné zázemí a prostředky, následně přejímá ekonomickou odpovědnost za využití výsledků jeho tvůrčí činnosti – je oprávněn k výkonu majetkových práv k dílu. Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena.

kolektivní dílo – dílo, na jehož tvorbě se podílí více autorů, které je vytvářeno z podnětu a pod vedením jedné osoby, a to fyzické nebo právnické a je uváděno na veřejnost pod jejím jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného užití. Tím se kolektivní dílo liší od díla souborného, které je tvořeno několika samostatnými autorskými díly. Z hlediska právního režimu je kolektivní dílo považováno za dílo zaměstnanecké, tj. majetková práva ke kolektivnímu dílu vykonává ze zákona fyzická nebo právnická osoba, z jejíhož podnětu a pod jejímž vedením je dílo vytvářeno. Kolektivními díly jsou zejména díla kartografická, jejichž jednotlivé příspěvky nejsou schopny samostatného užití. Naopak dle výslovného ustanovení autorského zákona kolektivním dílem nejsou díla audiovizuální ani díla audiovizuálně užitá.

Školní dílo – školy nebo školská zařízení mohou užit díla svých žáků a studentů pouze na základě licenční smlouvy. Autorský zákon proto přiznává školám právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla, a to za obvyklých podmínek. Odmítne-li autor školního díla bez závažného důvodu svolení k užití díla, mohou se školy domáhat nahrazení chybějícího projevu vůle autora u soudu.

Dílo vytvořené na objednávku a soutěžní dílo – dílo vytvořené autorem na základě smlouvy o dílo. Pokud si objednatel a autor nedohodnou jinak, platí, že autor poskytl licenci k užití díla k účelu vyplývajícimu ze smlouvy. K užití díla nad rámec takového účelu je objednatel oprávněn pouze na základě licenční smlouvy. Právní režim díla na objednávku se uplatní také pro díla vytvořená autorem jako soutěžícím ve veřejné soutěži. Pro počítačové programy, databáze a kartografická díla je režim díla na objednávku vyloučen (jsou vždy díly zaměstnaneckými).

Dílo audiovizuální – dílo vytvořené uspořádáním děl audiovizuálně užitých, ať již zpracovaných, či nezpracovaných, které sestává z řady zaznamenaných spolu souvisejících obrazů, vyvolávajících dojem pohybu, až již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakově, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem. Audiovizuálními díly jsou typicky zejména díla kinematografická.

Dle výslovného ustanovení autorského zákona je autorem audiovizuálního díla jeho režisér, který tvůrčím způsobem uspořádává jeho části. Tím nejsou dotčena práva autorů děl audiovizuálně užitých, tj. autorů jednotlivých složek audiovizuálního díla.

Počítačové programy – bez ohledu na formu jejich vyjádření včetně přípravných koncepčních materiálů, je chráněn jako dílo literární. Do ochrany podle autorského zákona však nespadájí myšlenky a principy, na nichž je založen jakýkoli prvek počítačového programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem. Vzhledem k tomu, že počítačové programy jsou chráněny jako dílo literární, obsahuje autorský zákon ve vztahu k těmto dílům taxativní výčet dovolených jednání oprávněného uživatele počítačového programu, která omezují výlučná práva autora.

Oprávněným uživatelem rozmnoženiny počítačového programu se rozumí oprávněný nabyvatel rozmnoženiny počítačového programu, který má vlastnické či jiné právo k rozmnoženině počítačového programu, a to za účelem jejího využití, nikoli za účelem jejího dalšího převodu, dále oprávněný nabyvatel licence nebo jiná osoba oprávněná užívat rozmnoženinu počítačového programu.

Do práva autorského nezasahuje oprávněný uživatel rozmnoženiny počítačového programu, jestliže:

rozmnožuje, překládá, zpracovává, upravuje či jinak mění počítačový program, je-li to nezbytné k využití oprávněně nabyté rozmnoženiny počítačového programu, činí-li tak při zavedení a provozu počítačového programu nebo opravuje-li chyby počítačového programu;

jinak rozmnožuje, překládá, zpracovává, upravuje či jinak mění počítačový program, je-li to nezbytné k využití oprávněně nabyté rozmnoženiny počítačového programu v souladu s jeho určením, není-li dohodnuto jinak;

zhotoví si záložní rozmnoženinu počítačového programu, je-li nezbytná pro jeho užívání;

zkoumá, studuje nebo zkouší sám nebo jím pověřená osoba funkčnost počítačového programu za účelem zjištění myšlenek a principů, na nichž je založen kterýkoli prvek počítačového programu, činí-li tak při takovém zavedení, uložení počítačového programu do paměti počítače nebo při jeho zobrazení, provozu či přenosu, k němuž je oprávněn;

1.9 Práva související s právem autorským

rozmnožuje kód nebo překládá jeho formu při rozmnožování počítačového programu nebo při jeho překladu či jiném zpracování, úpravě či jiné změně, je-li k ní oprávněn, a to samostatně nebo prostřednictvím jím pověřené osoby, jsou-li taková rozmnožování nebo překlad nezbytná k získání informací potřebných k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu s jinými počítačovými programy, jestliže informace potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení nejsou pro takové osoby dříve jinak snadno a rychle dostupné a tato činnost se omezuje na ty části počítačového programu, které jsou potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení.

Vedle práv autora upravuje autorský zákon také práva související s právem autorským, kterými jsou:

- právo výkonného umělce k uměleckému výkonu;
- právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu;
- právo výrobce zvukově - obrazového záznamu k jeho prvotnímu záznamu;
- právo rozhlasového a televizního vysílatele k jeho vysílání;
- právo nakladatele.

Kromě práv výkonných umělců, kterým zákon přiznává osobnostní práva obdobně jako autorům, náleží ostatním nositelům práv souvisejících s právem autorským pouze práva majetková.

Práva související s právem autorským			
	Obsah práv		Trvání práv
Práva výkonného umělce k uměleckému výkonu	Osobnostní práva - právo rozhodnout o zveřejnění svého uměleckého výkonu - právo na uvedení jména při zveřejnění výkonu - právo na ochranu před užitím uměleckého výkonu způsobem, který by byl na újmu pověsti výkonného umělce	Majetková práva 1. právo výkon užít, kterým se rozumí zejména: - právo na vysílání a jiné sdělování výkonu veřejnosti - právo na záznam živého výkonu - právo na rozmn Majetková práva 1. právo výkon užít, kterým se rozumí zejména: - právo na vysílání a jiné sdělování výkonu veřejnosti - právo na záznam živého výkonu - právo na rozmnožování zaznamenaného výkonu - právo na rozšiřování, pronájem a půjčování rozmnoženin zaznamenaného výkonu - právo na sdělování zaznamenaného výkonu veřejnosti 2. právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním zaznamenaného výkonu	Osobnostních práv se výkonný umělec nemůže vzdát, jsou nepřevoditelná a zanikají smrtí výkonného umělce. Majetková práva výkonného umělce trvají 50 let od vytvoření výkonu.
Právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu	1. právo užít zvukový záznam, kterým se rozumí: - právo na rozmnožování zvukového záznamu - právo na rozšiřování, pronájem a půjčování originálu nebo rozmnoženin zvukového záznamu - právo na vysílání a jiné sdělování zvukového záznamu veřejnosti 2. právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním zvukového záznamu		Právo výrobce zvukového záznamu trvá 50 let od pořízení záznamu
Právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho prvotnímu záznamu	1. právo užít zvukově obrazový záznam, kterým se rozumí: - právo na rozmnožování zvukově obrazového záznamu - právo na rozšiřování, pronájem a půjčování originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu - právo na vysílání a jiné sdělování zvukového záznamu veřejnosti 2. právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním zvukově obrazového záznamu		Právo výrobce zvukově obrazového záznamu trvá 50 let od pořízení zvukově obrazového záznamu.
Právo rozhlasového a televizního vysílatele k jeho vysílání	Právo vysílání užít, kterým se rozumí: - právo na záznam vysílání - právo na rozmnožování zaznamenaného vysílání - právo na rozšiřování rozmnoženin zaznamenaného vysílání - právo na sdělování vysílání veřejnosti		Právo vysílatele trvá 50 let po prvním vysílání.
Právo nakladatele	Právo na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny pro osobní potřebu jím vydaného díla.		Právo nakladatele trvá 50 let od vydání díla.

1.10

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Databází se rozumí soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření. Pořizovatelem databáze je fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost pořídí databázi, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.

Pokud pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze představuje kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany, náleží pořizovateli databáze zvláštní právo k databázi, jehož obsahem je právo na vytěžování nebo na využití celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části a právo udělit jinému oprávnění k výkonu tohoto práva.

Zvláštní právo pořizovatele databáze je převoditelné a trvá **15 let** od pořízení databáze.

1.11

Autorská práva v akademické a výzkumné praxi¹⁰

1.11.1 Autorskoprávní vztahy mezi vydavatelem a autorem při vydávání a zpřístupňování děl

Při vydávání učebnic nebo jiných vědeckých (odborných) je možno užit slovesných děl (původních textů, textů převzatých, textů zpracovaných, citací), ilustrací, fotografií (fotografií osob a fotografií z filmů), grafů, plánů, map, atd. Užití lze pak být v tištěné podobě (neperiodické publikace) a/nebo v elektronické podobě (např. CD-ROM, DVD, Blue-ray). Stane se tak

vydáváním (tj. ve smyslu autorskoprávním rozmnožováním a rozšiřováním hmotných rozmnoženin díla) nebo

sdělováním veřejnosti (televizním či rozhlasovým vysíláním, prostřednictvím počítačové sítě internet).

U těchto děl by pak byli autoři děl slovesných a autoři ilustrací jako výtvarných děl, děl fotografických, autoři např. grafické úpravy, přebalu, obálky, jejichž díla jsou užitá buď ve spojení (nevzniká nové dílo), nebo v souboru, kdy, je-li výsledný produkt způsobem výběru nebo uspořádáním tohoto obsahu jedinečným / původním výsledkem tvůrčí činnosti autora výběru nebo uspořádání – uspořadatele, může jít o dílo souborné (autorskou databázi).

Učebnice / vědecké (popř. odborné) dílo tedy může být buď souborem (databází), či spojením děl, zejména původních textů a ilustrací, jejichž užití umožní v digitální podobě počítačový program po jejich uložení (rozmnožení) např. ve formátu CD-ROM, DVD, Blue-ray. Totéž platí např. pro multimediální pořady, nejde-li o dílo audiovizuální.

Může se tak jednat o užití autorských děl, ať volných, či chráněných (prvků) zařazených do učebnice či jiného celku:

zařazení do celku (souboru či spojení);

zpracování (překlad);

rozmnožování:

pořízení rozmnoženin díla v tištěné podobě pro jejich rozšiřování v této podobě;

digitalizace (skenování) díla;

uložení díla (výsledného celku) na nosič digitálních dat (zpravidla ve formátu CD-ROM, DVD, Blue-ray);

¹⁰ S citačním použitím téhož se dále odkazuje na Informační materiál pro MŠMT - Ochrana autorských práv - autorů Holcová I., Křestianová V., Voborník M., 1. vydání, Praha, 2006

pořízení dalších rozmnoženin díla např. ve formátu CD-ROM, DVD, Blue-ray pro rozšiřování díla a/nebo sdělování veřejnosti (v závislosti na vymezení rozsahu ve smlouvě), zejména prostřednictvím internetu, či jiných počítačových sítí včetně lokálních;

rozšiřování díla např. ve formátu CD-ROM, DVD, Blue-ray na území České republiky i v zahraničí (v závislosti na vymezení rozsahu ve smlouvě);

sdělování díla veřejnosti – vysíláním, prostřednictvím internetu, či jiné počítačové sítě (v závislosti na vymezení rozsahu ve smlouvě).

U digitalizace se jedná pouze o jinou formu vyjádření téhož díla (digitalizací samou nevzniká nové autorské dílo) – a tedy ani práva k němu. K digitalizaci jako jednomu ze způsobů užití (rozmnožování) již existujícího autorského díla je třeba svolení autora, resp. toho, kdo vykonává autorská práva k dílu, tj. buď autora, nebo jiného nositele autorského práva k dílu (dědice či odvozeného nositele). Aktuální zejména s problematikou (elektronických) čteček e-knih (e-books).

K uvedeným způsobům užití autorských děl je nutné smlouvou získat svolení autorů či jiných nositelů autorských či jiných práv k užití v rozsahu potřebném ke splnění zamýšleného účelu.

Bez souhlasu autora, tzn. volně, lze zásadně užít výtvoř, jež

nejdou autorskými díly, resp. nejsou chráněny autorským zákonem;

jsou autorskými díly, či jinými předměty ochrany, ale jsou vyloučeny z ochrany ve veřejném zájmu;

jsou volnými autorskými díly, či jinými předměty ochrany, u nichž doba trvání majetkových práv již uplynula;

jsou autorskými díly, či jinými předměty ochrany díla, v případech volného užití;

jsou autorskými díly, či jinými předměty ochrany, v případech bezúplatných zákonných licencí.

Osoba odlišná od autora včetně osoby právnické, tedy i vydavatel, může nabýt práva díla užít pouze odvozeně od autora na základě zákona (např. zaměstnavatel / objednatel nabývají ze zákona právo výkonu majetkových práv k zaměstnaneckému dílu / dílu na objednávku či smluvně), a to v rozsahu a za podmínek stanovených smlouvou s autorem, resp. jiným od osoby autora odvozeným nositelem autorských práv či práv souvisejících s právem autorským nebo práv jiných.

Písemná forma smluv s autory (nositeli práv) je velice vhodná, důvodem je zejména důkazní hodnota takového dokumentu v případě sporu či jiné skutečnosti, jež by měla být mezi smluvními stranami později vyjasňována či upřesňována.

Licenční smlouva je nutná v případě již vytvořeného díla fyzickou osobou – autorem, ovšem nikoli díla zaměstnaneckého, či na objednávku (v případě počítačového programu, databáze, kartografického díla).

Není-li dílo ještě vytvořeno, pak by měla být uzavřena smlouva o vytvoření (nehmotného) díla ((smlouva o (nehmotné) dílo)) spolu se smlouvou licenční, pokud se jako dostatečný nejví režim užití (pouze) objednatelem pro účel objednání podle § 61 autorského zákona. Má rozdílné právní důsledky, zda je zhotovitelem osoba odlišná od autora či autor sám – pokud je smlouva o vytvoření díla, jímž je počítačový program, databáze či kartografické dílo, uzavřena přímo s autorem, může objednateli vzniknout právo výkonu majetkových autorských práv k počítačovému programu, databázi či kartografickému dílu. V případě, kdy je smlouva uzavřena se zhotovitelem coby osobou odlišnou od autora, může objednatel získat pouze licenci.

Výše uvedené platí např. pro multimediální díla, která by mohla být v režimu audiovizuálních děl, databází, či pouhým spojením děl či jiných prvků. Vydavatel (např. VŠ /v.v.i.) nemá originárně jakákoli autorská práva ze zákona. Jako subjekt práv jej však lze uvažovat:

- 1) v případě, kdy by byl pořizovatelem databáze ve smyslu § 88 a násl. *autorského zákona* by vydavateli vzniklo zvláštní právo pořizovatele databáze, které je však odlišné od autorského práva autora databáze (tj. autorského práva uspořadatele);
- 2) v případě zaměstnaneckých děl a děl vytvořených na objednávku, kdy ze zákona dále může vydavateli vzniknout právo výkonu autorských majetkových práv u děl zaměstnaneckých, nebo u děl vytvořených na jeho objednávku (počítačové programy, databáze nebo kartografická díla), § 58 *autorského zákona*, není-li mezi smluvními stranami sjednán jiný režim.

V ostatních případech může vydavatel nabýt oprávnění k užití díla pouze na základě smlouvy.

Subjektem práva je pouze VŠ, nikoli její jednotlivé fakulty.

Vydávání autorských děl se dále týká zejména *zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích* (vydavatelský zákon), v platném znění a *zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku* (*tiskový zákon*), v platném znění, které zejména upravují povinnosti vydavatelů při vydávání ať již periodických, či neperiodických publikací.

1.12 Ochrana autorů bakalářských, diplomových a jim podobných prací¹¹

Skutečnost, že jde o učebnici či vědecké dílo, není zásadně důvodem pro odlišný právní režim (s výjimkou citací za zákonem stanovených podmínek).

Školní dílo je definováno v § 35 odst. 3 *autorského zákona* jako dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení. V citovaném ustanovení je škole, školskému a vzdělávacímu zařízení (dále jen „škola“) poskytována zákonná bezúplatná licence k některým užitím školního díla (k nevýdělečnému užití ke své vnitřní potřebě). Za vnitřní potřebu se nepovažuje např. půjčování díla (a to ani studentům ke studiu), ani jeho vydání.

Autor školního díla není autorským zákonem omezen, a to ani v poskytování licence. Jedinou zákonnou výjimkou je rozpor s oprávněnými zájmy školy.

Školy mohou užívat školní díla jednak na základě zákonné bezúplatné licence podle § 35 odst. 3 *autorského zákona* k uvedeným určitým užitím školního díla a dále pak na základě licence smluvní podle § 60 *autorského zákona*, který upravuje zákonný nárok školy na uzavření licenční smlouvy, dochází-li k užití nad rozsah uvedené zákonné licence.

Škola může požadovat po autorovi uzavření licenční smlouvy o užití školního díla, a to za obvyklých podmínek. Autor může udělení licence odmítnout pouze ze závažného důvodu. Pokud odmítá udělit licenci z jiného než závažného důvodu, může se škola domáhat nahrazení projevu vůle u soudu (§ 161 odst. 3 *občanského soudního řádu*, zákon č. 99/1963 Sb., v platném znění), kdy rozsudek soudu uznávající autora povinným udělit svolení nahrazuje udělení licence (pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení). Není-li sjednáno jinak, může autor školní dílo sám užit či poskytnout jinému licenci bez svolení školy, je však omezen jejími oprávněnými zájmy.

Pokud není dohodnuto jinak, má škola právo požadovat z výtěžku autora dosaženého v souvislosti s užitím školního díla nebo poskytnutím licence přiměřený příspěvek na náhradu nákladů vynaložených na vytvoření díla.

Diplomové práce (magisterské), jakož i práce bakalářské a jakékoliv práce průběžné (klauzurní, seminární apod.) lze považovat podle *zákona o vysokých školách* č. 111/1998 Sb., v platném znění, za školní díla (stejně tak disertační práce na rozdíl od prací rigorózních a habilitačních). Autorem bude fyzická osoba, která takovou práci vytvořila, tedy zásadně diplomant. S ohledem na to, že zákon o vysokých školách vyžaduje samostatnost při vytvoření práce, autorská účast jiných osob by neměla přicházet do úvahy.

¹¹ S citačním použitím téhož se dále odkazuje na Informační materiál pro MŠMT - Ochrana autorských práv - autorů Holcová I., Křestánová V., Voborník M., 1. vydání, Praha, 2006

Vedoucímu práce (konzultant) nevznikají žádná práva k magisterské či diplomové práci - nestává se spoluautorem. Jeho role je poradenská a konzultantská, poskytování odborných názorů apod. - tvorba sama by mu měla být zapovězena.

Bakalářské a diplomové práce jsou autorskými díly ve smyslu autorského zákona a jako takové předmětem autorskoprávní ochrany. Jak k jejich zveřejnění (tedy prvnímu zpřístupnění veřejnosti), tak i k dalšímu užití je třeba zásadně souhlasu autora takové práce. Škola je oprávněna užívat bakalářské a diplomové práce bez takového souhlasu pouze pro svou vnitřní potřebu; jinak má právní nárok na uzavření licenční smlouvy za obvyklých podmínek.¹²

¹² Pro další a podrobnější informace lze k problematice obsažené v Příloze č. 7 odkázat zejména na:

Telec I., Tůma, P. - Autorský zákon, 1. vydání, C. H. Beck, Praha, 2007

Holcová I., Křestánová V., Voborník M. - Ochrana autorských práv - informační materiál pro MŠMT, 1. vydání, Praha, 2006

Chaloupková H., Holý P. - Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) a předpisy související, 3. vydání, C. H. Beck, Praha 2007

Kříž J., Holcová I., Kordač J., Křestánová V. - Autorský zákon a předpisy související, 2. vydání, Linde Praha 2005

ČÁST C

PŘÍLOHA Č. 8

Předpisy práva ochrany

1 Česká legislativa

1.1 Průmyslová práva

Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích

Vyhláška č. 550/1990 Sb., o řízení ve věcech vynálezů
a průmyslových vzorů

Zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových
výrobků

Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže
a o Československém červeném kříži

Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech

Zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového
vlastnictví

Zákon č. 60/2000 Sb., o ochraně olympijských symbolik

Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů

Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin

Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných
označení

Vyhláška č. 243/2002 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně
označení původu a zeměpisných označení

Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu
zemědělském

Zákon č. 173/2002 Sb., o poplatcích za udržování patentů
a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na
ochranu rostlin

Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách

Vyhláška č. 97/2004 Sb., k provedení zákona o ochranných
známkách

Vyhláška č. 8/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti pro
posouzení vhodnosti názvů odrůd pěstovaných rostlin

Zákon č. 417/2004 Sb., o patentových zástupcích

Zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

1.2 Autorské právo a práva související

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Vyhláška č. 488/2006 Sb., kterou se stanoví typy přístrojů k zhotovování rozmnoženin, typy nenahraných nosičů záznamů a výše paušálních odměn

1.3 Ostatní

Zákon č. 400/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Vyhláška č. 120/1976 Sb., o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku

Vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o oceňování majetku

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práva svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Mezinárodní právo duševního vlastnictví

Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví, podepsaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 (vyhl. č. 69/1975 Sb. ve znění vyhl. č. 80/1985 Sb.)

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví - TRIPS, příloha Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO), (sděl. č. 191/1995 Sb.)

Protokol, kterým se mění dohoda TRIPS (Úř. věst. č. L 311, 29. 11. 2007, s. 37)

1. Mezinárodní právo průmyslového vlastnictví všeobecně

Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne

20. března 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1890, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a Stockholmu dne 14. července 1967 (vyhl. č. 64/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 81/1985 Sb.)

2. Mezinárodní právo patentové

Smlouva o patentové spolupráci ze dne 19. června 1970 (sděl. č. 296/1991 Sb.) a změny prováděcího předpisu ke smlouvě o patentové spolupráci (sděl. č. 529/1992 Sb., č. 105/1993 Sb., č. 26/1994 Sb., č. 10/1998 Sb., č. 11/1998 Sb., č. 340/1999 Sb., č. 23/2002 Sb. m. s., č. 44/2002 Sb. m. s., č. 20/2004 Sb. m. s., č. 21/2004 Sb. m. s., č. 22/2004 Sb. m. s., č. 41/2005 Sb. m. s., č. 36/2006 Sb. m. s., sděl. č. 41/2008 Sb. m. s., č. 88/2008 Sb. m. s. a č. 52/2009 Sb. m. s.)

Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ze dne 24. března 1971 (vyhl. č. 110/1978 Sb., ve znění vyhl. č. 86/1985 Sb.)

Budapeštská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového řízení a prováděcí předpis k ní ze dne 28. dubna 1977 (vyhl. č. 212/1989 Sb.)

Revizní akt Úmluvy o udělování evropských patentů (Evropské patentové úmluvy), (sděl. č. 86/2007 Sb. m. s.)

Dohoda o vzájemném zabezpečení utajení vynálezů týkajících se obrany, na něž byla podána žádost o udělení patentu (sděl. č. 17/2003 Sb. m. s.)

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) (sděl. č. 44/2004 Sb. m. s.)

3. Mezinárodní právo průmyslově vzorové

Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů, podepsaná v Locamu dne 8. října 1968 (vyhl. č. 28/1981 Sb., ve znění vyhl. č. 85/1985 Sb.)

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) (sděl. č. 44/2004 Sb. m. s.)

4. Mezinárodní právo známkové

Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek ze dne 14. dubna 1891, revidovaná v Bruselu 14. prosince 1900, ve Washingtonu 2. června 1911, v Haagu 6. listopadu 1925, v Londýně 2. června 1934, v Nice 15. června 1957 a ve Stockholmu 14. července 1967 (vyhl. č. 65/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 78/1985 Sb.)

Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu obchodních známek (sděl. č. 248/1996 Sb., ve znění sděl. č. 631/2008 Sb. a č. 64/2008 Sb. m. s.)

Madridská dohoda o potlačení falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891, revidovaná ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 v Lisabonu dne 31. října 1958 (vyhl. č. 64/1963 Sb.)

Stockholmské dodatkové znění ze dne 14. července 1967 k Madridské dohodě o potlačení falešných nebo klamavých údajů o původu zboží ze dne 14. dubna 1891, revidované ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934 a v Lisabonu dne 31. října 1958 (vyhl. č. 68/1975 Sb.)

Nická dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb na účely zápisu známek z 15. června 1957, revidovaná ve Stockholmu 14. července 1967 a v Ženevě dne 13. května 1977 (vyhl. č. 118/1979 Sb., ve znění vyhl. č. 77/1985 Sb.)

Smlouva o známkovém právu (sděl. č. 199/1996 Sb.)

5. Mezinárodní právo označení původu a zeměpisných označení

Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. října 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 (vyhl. č. 67/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 79/1985 Sb.)

Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Švýcarskou konfederací o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných označení (vyhl. č. 13/1976 Sb.)

Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ, Protokol ke smlouvě a Dohoda o provádění Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ (vyhl. č. 19/1981 Sb.)

Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Portugalské republiky o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných zeměpisných a podobných označení (vyhl. č. 63/1987 Sb.)

6. Mezinárodní právo k odrůdám rostlin

Mezinárodní úmluva na ochranu nových odrůd rostlin z 2. prosince 1961 ve znění revidovaném v Ženevě dne 10. listopadu 1972, 23. října 1978 a 19. března 1991 (sděl. č. 109/2004 Sb.)

7. Mezinárodní právo autorské

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, doplněná v Paříži dne 4. května 1896, revidovaná v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněná v Bernu dne 20. března 1914 a revidovaná v Římě dne 2. června 1928, v Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971 (vyhl. č. 133/1980 Sb., ve znění vyhl. č. 19/1985 Sb.)

Všeobecná úmluva o autorském právu revidovaná v Paříži dne 24. července 1971 (vyhl. č. 134/1980 Sb.)

Úmluva o mezinárodním zápisu audiovizuálních děl (sděl. č. 365/1992 Sb.)

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (sděl. č. 33/2002 Sb. m.s.)

Dohoda mezi československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o vzájemné ochraně autorských práv k dílům literárním, vědeckým a uměleckým (vyhl. č. 5/1976 Sb.)

8. Mezinárodní právo výkonných umělců

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (vyhl. č. 192/1964 Sb., ve znění red. sděl. č. 157/1965 Sb.)

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (sděl. č. 48/2002 Sb. m. s.)

9. Mezinárodní právo výrobců zvukových záznamů

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (vyhl. č. 192/1964 Sb., ve znění red. sděl. č. 157/1965 Sb.)

Úmluva o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů (vyhl. č. 32/1985 Sb.)

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (sděl. č. 48/2002 Sb. m.s.)

10. Mezinárodní právo rozhlasových a televizních vysílatelů

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací (vyhl. č. 192/1964 Sb., ve znění red. sděl. č. 157/1965 Sb.)

3

Přehled práva duševního vlastnictví Evropských společenství

1. Právo duševního vlastnictví všeobecně

Smlouva o založení Evropského společenství (vyhlášená pod č. 44/2004 Sb. m. s.)

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru a Protokol č. 28 o duševním vlastnictví (Úř. věst. č. L 1, 3. 1. 1944, s. 572, zvl. vyd. v českém jazyce Kap.11, sv. 52, s. 3).

Nařízení Rady (ES) Č. 44/2001 o příslušnosti a uznávám a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. č. L 12,16. 1. 2001, s. 1)

Nařízení Rady (ES) Č. 1383/2003 ze dne 22. července 2003 o přijímám opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (Úř. věst. č. L 196, 2. 8. 2003, s. 7)

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II), (Úř. věst. L 199, 31. 7. 2007, s. 40)

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím II), (Úř. věst. č. L 117, 4. 7. 2008, s. 6)

Nařízení Komise (ES) Č. 1891/2004 ze dne 21. října 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) Č. 1383/2003 o zásahu celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení některých práv k duševnímu vlastnictví a opatřeních, která mají být přijata vůči zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (Úř. věst. Č. L 328, 30. 10. 2004, s.16)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. Č. L 157, 30. 4. 2004, s. 45)

Akt týkající se podmínek přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. Č. L 236, 23. 9. 2003, s. 3)

Rozhodnutí Rady Č. 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (Úř. věst. Č. L 336, 23. 12. 1994, s. 1)

Rozhodnutí Rady Č. 2007/68/ES o přijetí Protokolu, kterým se mění dohoda TRIPS, sjednaného v Ženevě dne 6. prosince 2005 jménem Evropského společenství (Úř. věst. č. L 311, 29. 11. 2007, s. 35)

Doporučení Komise Č. 2008/416/ES o řízení duševního vlastnictví při činnostech předávám znalostí a o kodexu správné praxe pro univerzity a jiné veřejné Výzkumné organizace (Úř. věst. Č. L 149, 5. 6. 2008, s. 19)

2. Patentové právo

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) (sděl. č. 4/2004 Sb. m. s.)

Nařízení Rady (EHS) Č. 1768/92 ze dne 18. června 1992 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky (Úř. věst. Č. L 182, 2. 7. 1992, s. 1)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) Č. 1610/96 ze dne 23. července 1996 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro přípravky na ochranu rostlin (Úř. věst. č. L 198,8.8. 1996,s. 30)

Nařízení Rady (ES) Č. 953/2003 ze dne 26. května 2003 o zamezení přesměrování obchodu do Evropské unie ve vztahu k určitým klíčovým lékům (Úř. věst. Č. L 135, 3. 6. 2003, s. 5)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) Č. 816/2006 ze dne 17. května 2006 o nucených licencích na patenty týkající se výroby farmaceutických výrobků na vývoz do zemí s problémy v oblasti veřejného zdraví (Úř. věst. Č. L 157,9.6.2006; s. 1)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů (Úř. věst. Č. L 213,30.7. 1998, s. 13)

3. Právo odrůdové

Nařízení Rady (ES) č. 2100/94, ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. Č. L 227, 1. 9. 1994, s. 1) ve znění

Nařízení Rady (ES) Č. 2506/95 ze dne 25 října 1995 (Úř. věst. č. L 58, 28. 10. 1995, s. 3)

Aktu týkajícího se podmínek přistoupení české republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. č. 236, 23. 9.2003,s.3)

Nařízení Rady (ES) Č. 807/2003 ze dne 14. dubna 2003 (Úř. věst. č. L 122, 16. 5. 5. 2003,s. 36)

Nařízení Rady (ES) Č. 1650/2003 ze dne 18. června 2003 (Úř. věst. č. L 245, 29. 9. 2003,s. 28)

Nařízení Rady (ES) Č. 873/2004 ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. č. L 162, 30. 4. 2004,s. 38)

Nařízení Rady (ES) Č. 15/2008 ze dne 20. prosince 2007 (Úř. věst. L 8, 11. 1. 2008, s. 2)

Nařízení Rady (ES) Č. 2470/96 ze dne 17. prosince 1996, kterým se pro brambory prodlužuje doba platnosti odrůdového práva Společenství (Ur. věst. Č. L 335, 24. 12. 1996, s. 10)

Nařízení Komise (ES) Č. 1238/95 ze dne 31. května 1995, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) Č. 2100/94, pokud jde o poplatky, které je třeba, zaplatit Odrůdovému úřadu Společenství (Úř. věst. Č. L 121, 1. 6. 1995, s. 31)

Nařízení Komise (ES) Č. 1239/95 ze dne 31. května 1995, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) Č. 2100/94, pokud jde o řízení před Odrůdovým úřadem Společenství (Úř. věst. Č. L 121, 1. 6. 1995, s. 37)

Nařízení Komise (ES) Č. 1768/95 ze dne 24. července 1995, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro odchylku podle čl. 14 odst. 3 nařízení (ES) Č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. Č. L 173,25. 7. 1995, s. 14)

Nařízení Komise (ES) Č. 930/2000 ze dne 4. května 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke vhodnosti názvů odrůd druhů zemědělských rostlin a zeleniny (Úř. věst. Č. L 108,5. 5. 2000, s. 3)

4. Právo topografií polovodičových výrobků

Směrnice Rady ze dne 16. prosince 1986 o právní ochraně topografií polovodičových výrobků (87/54/EHS) (Úř. věst. Č. L 024, 27. 1. 1987,s. 36)

Rozhodnutí Rady ze dne 9. října 1990 o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby z některých zemí a území (90/510/EHS) Úř. věst. Č. L 285, 17. 10. 1990,s. 29)

Rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 1994 o rozšíření právní ochrany topografií polovodičových výrobků na osoby z členských zemí Světové obchodní organizace (94/824/ES) (Úř. věst. Č. L 349,31. 12. 1994, s. 201)

5. Průmyslově vzorové právo

Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) (sděl. č. 44/2004 Sb. m. s.)

Nařízení Rady (ES) Č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001, o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. Č. L 003, 5. 1. 2002, S. 1) ve znění

Nařízení Rady (ES) Č. 1891/2006 ze dne 18. 12. 2006 (Úř. věst. Č. L 386, 29. 12. 2006)

Aktu týkajícího se podmínek přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. Č. L 236, 23. 9. 2003, s. 3)

Nařízení Komise (ES) Č. 2245/2002 ze dne 21. října 2002, kterým se provádí nařízení Rady (ES) Č. 6/2002 o (průmyslových) vzorech Společenství (Úř. věst. Č. L 341, 17. 12. 2002, s. 28)

Nařízení Komise (ES) Č. 2246/2002 ze dne 1. 6. prosince 2002 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) pokud jde o zápis (průmyslových) vzorů Společenství (Úř. věst. Č. L 341, 17. 12. 2002, s. 54)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/71/ES ze dne 13. října 1998 o právní ochraně (průmyslových) vzorů (Úř. věst. Č. L 289, 28. 10. 1998, s. 28)

Rozhodnutí Rady Č. (2006/954/ES) ze dne 18. prosince 2006, kterým se schvaluje přistoupení Evropského společenství k Ženevskému aktu Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů, přijatému v Ženevě dne 2. července 1999 (Úř. věst. L 386, 29. 12. 2006, s. 28)

6. Známkové právo

Nařízení Rady (ES) č. 207/2009 ze dne 26. února 2009 o ochranné známce Společenství (kodifikované znění), (Úř. věst. č. L 78, 24. 3. 2009, s. 1)

Nařízení Komise (ES) Č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. Č. L 303, 15. 12. 1995, s. 1)

Nařízení Komise (ES) Č. 2869/95 ze dne 13. prosince 1995 o poplatcích placených Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (Úř. věst. Č. L 303, 15. 12. 1995, s. 33)

Nařízení Komise (ES) Č. 216/96 ze dne 5. února 1996, kterým se stanoví jednací řád odvolacích senátů Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (Úř. věst. Č. L 028, 6. 2. 1996, s. 11)

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách (kodifikované znění), (Úř. věst. č. L 299, 8. 11. 2008, s. 25)

Rozhodnutí Rady Č. (2003/793/ES), kterým se schvaluje přistoupení Evropského společenství k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatém v Madridu dne 27. června 1989 (Úř. věst. Č. L 296, 14. 11. 2003, s. 315)

7. Právo označení původu, zeměpisných označení, zaručených tradičních specialit a tradičních výrazů

Akt o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky; Republiky Slovinsko a Slovenské republiky (Úř. věst. č. L 236, 23. 9. 2003, s. 3)

Nařízení Rady (ES) č. 479/2008 ze dne 29. dubna 2008 o společné organizaci trhu s vínem a o změně nařízení (ES) Č. 1493/1999, (ES) Č. 1782/2003, (ES) Č. 1290/2005, a (ES) č. 3/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2392/86 a (ES) č. 1493/1999 (Úř. věst. L 148, 6. 6. 2008 s. 1), ve znění tiskové opravy (Úř. věst. č. L 148, 6. 6. 2008, s. 35)

Nařízení Rady (ES) č. 509/2006 ze dne 20. března 2006 o zemědělských produktech a potravinách, jež představují zaručené tradiční speciality (Úř. věst. Č. L 93, 31. 3. 2006, s. 1)

Nařízení Rady (ES) Č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. č. L. 93, 31. 3. 2006, s. 12)

Nařízení Komise (ES) č. 1216/2007 ze dne 18. října 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) Č. 509/2006 o zemědělských produktech a potravinách, jež představují zaručené tradiční speciality (Úř. věst. 1275, 19. 10. 2007, s. 3)

Nařízení Komise (ES) č. 2037/93 ze dne 27. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských výrobků a potravin (Úř. věst. Č. L 185, 28. 7. 1993, s. 5)

Nařízení Komise (ES) č. 2400/96 ze dne 17. prosince 1996 o zápisu určitých názvů do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení podle nařízení Rady (EHS) c. 2081/92 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. č. L 327,18.12. 1996, s. 11)

Nařízení Komise (ES) Č. 753/2002 ze dne 29. dubna 2002, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla nařízení Rady (ES) Č. 1493/1999 pro popis, označování, obchodní úpravu, a ochranu některých vinařských produktů (Úř. věst. č. L 118,4. 5. 2002, s. 1)

Nařízení Komise (ES) Č. 383/2004 ze dne 1. března 2004 stanoví podrobná pravidla pro aplikaci nařízení Rady (EHS) č. 2081/ /92 pokud jde o souhrn hlavních prvků specifikace zboží (Úř. věst. Č. L 64, 2. 3. 2004, s.16)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (Úř. věst. č. L 109,6. 5. 2000, s. 29)

Rozhodnutí Komise č. 2007/71/ES ze dne 20. 12. 2006, kterým se zřizuje vědecká skupina odborníků pro označení původu, zeměpisná, označení a zaručené tradiční speciality (Úř. věst. L 32, 6. 2. 2007, s. 177)

8. Právo doménových jmen

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 733/2002 ze dne 22. dubna 2002, o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu (Úř. věst. č. L 113,30.4.2002, s. 1)

Nařízení Komise (ES) č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a fungování domény nejvyšší úrovně .eu a zásady, kterými se řídí registrace (Úř. věst. č. L 162, 30. 4, 2004, s. 40)

Rozhodnutí Komise Č. 2003/375/EC ze dne 21. května 2003 o určení rejstříků domény nejvyšší úrovně .eu (Úř. věst. Č. L 128, 24. 5. 2003, s. 29)

9. Právo autorské

Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 9 právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. č. L 122, 17. 5. 1991, s. 42)

Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech souvisejících s právem autorským v oblasti duševního vlastnictví (Úř. věst. č. L 346, 27. 11. 1992, s. 61)

Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se práva autorského a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu (Úř. věst. č. L 248, 6. 10. 1993, s. 15)

Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993 o harmonizaci doby ochrany práva autorského a určitých práv s ním souvisejících (Úř. věst. č. L 290, 24. 11. 1993, s. 9)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. č. L 077, 27. 3. 1996, s. 20)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. kětna 2001 o harmonizaci určitých aspektů práva autorského a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. č. L 167, 22. 6. 2001, s. 10)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES ze dne 27. září 2001o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla (Úř. věst. č. L,272, 13. 10. 2001, s. 32), ve znění opravy (Úř. věst. č.L 230, 24. 8. 2006, s. 12)

Doporučení Komise 2005/737/ES ze dne 18. května 2005 o kolektivní přeshraniční správě autorského práva a práv s ním souvisejících pro zákonné on-line hudební služby (Úř. věst. č. L 276, 21. 10. 2005, §. 54, ve znění tiskové opravy uveřejněné v Úř. věst. č. L 248, 27. 10. 2005, s. 10)

10. Právo databázové

Dohoda ve formě výměny dopisů mezi Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku jménem ostrova Man a Evropským společenstvím, kterou se na ostrov Man rozšiřuje právní ochrana databází stanovená v kapitole III směrnice 96/9/ES (Úř. věst. č. L 89/12, 5. 4. 2003, s. 165)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. č. L 077, 27. 3. 1996, s. 20)

Rozhodnutí Rady 2003/239/ES ze dne 18. 2. 2003 o uzavření Dohody ve formě, výměny dopisů mezi Spojených královstvím Velké Británie a Severního Irsku jménem ostrova Man a Evropským společenstvím, kterou se na ostrov Man rozšiřuje právní ochrana databází stanovená v kapitole III směrnice 96/9/ES (Úř. věst. č. L 89/11, 5. 4. 2003, s. 164)¹³

¹³ Obdobně viz Telec, I., Tůma, P. - Autorský zákon, 1. vydání, C. H. Beck, Praha, 2007 nebo Autorské právo, Průmyslová práva, sestavili Telec I., Tůma P., Edice UZ - Úplné Znění č. 752. Nakladatelství Sagit, 2009

Poznámky

Hlavní cíle projektu EF-TRANS

Zlepšení spolupráce vědecko-výzkumných institucí a vysokých škol s aplikační sférou.

Uspornění komercializace výsledků výzkumu a vývoje a jejich zavedení do praxe.

Lepší využití a právní ochrana duševního vlastnictví.

Motivace pracovníků vysokých škol a výzkumných institucí a poskytnutí návodů, jak v procesu komercializace postupovat.

Klíčové aktivity projektu

Aktivita 1 - Zpracování analytických studií a podkladů

Aktivita 2 - Tvorba metodik

Aktivita 3 - Vzdělávání

Aktivita 4 - EF-TRANS síť

Aktivita 5 - Diseminace projektu a jeho výsledků

Doba trvání projektu

srpen 2009 - prosinec 2012

Projektový tým EF-TRANS

Pavel Komárek (hlavní odborný garant), Václav Lukeš, Zdeněk Molcar, Aleš Vlč, Pavel Vykydal, Martin Podařil, Kamila Gabrielová, Milan Rosůlek, Martina Veselá, Míla Ťoupková, Petra Jedličková, Naďa Nevěřilová

Tým expertů

Karel Aim, Petr Bílek, Otakar Fojt, Rudolf Haňka, Miroslav Janeček, Jiří Perner, René Samek, Pavel Šmejkal, Tereza Šamanová, Olga Švestková

Síť EF-TRANS

Jan Černý, Martin Dittrich, Jana Drašarová, Pavel Habarta, Jiří Herínek, Tereza Chrástová, Aleš Klicnar, Radim Kocourek, Petr Konečný, Tomáš Lysenko-Chvíla, Nikolas Mucha, Miroslav Neulinger, Lucie Podrápská, Iveta Pospíšilová, Denisa Škopová, Dagmar Vávrová, Monika Vejchodová, Radek Žilka

Efektivní transfer znalostí

EF TRANS

Metodika II - Ochrana duševního vlastnictví

Vydal projekt Efektivní transfer znalostí a poznatků z výzkumu a vývoje do praxe a jejich následné využití (EF-TRANS) v roce 2012 v nákladu 500 ks.

První vydání.

Vydává: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1

Odbor projektů reforem MŠMT

EF-TRANS - Individuální projekt národní v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje

www.reformy-msmt.cz

Distribuce: vlastní

Grafické zpracování: Barbora Páníková

Tisk: Nakladatelství TAURIS

Tento materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

ISBN 978-80-87601-04-4

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ